

REALITATEA EVREIASCĂ

PUBLICAȚIE A FEDERAȚIEI COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA

ANUL LVI • NR. 432-433 (1232-1233) • 1 – 31 IULIE 2014 • 3 TAMUZ – 4 AV 5774 • 28 PAGINI – 3 LEI

**ȘANA TOVA
UMETUKA!
Roș Hașana
5775**

Mesaje

PAG. 3

IAȘI 27-29 iunie 1941
**Zile în care istoria
a luat o turnură
tragică**

PAG. 6

Față-n față! PAG. 4
**„Oriunde bate o inimă
de evreu, tradiția
iudaică trebuie
păstrată”**

Interviu cu ing.
OTTO DEUTSCH,
președintele C.E. Sibiu

Continuarea comemorării
la Cluj și Alba Iulia a
**70 de ani de la
deportarea evreilor
din Transilvania
de Nord**

PAG. 12

**Evrei din
România în vizită
la Auschwitz** PAG. 13



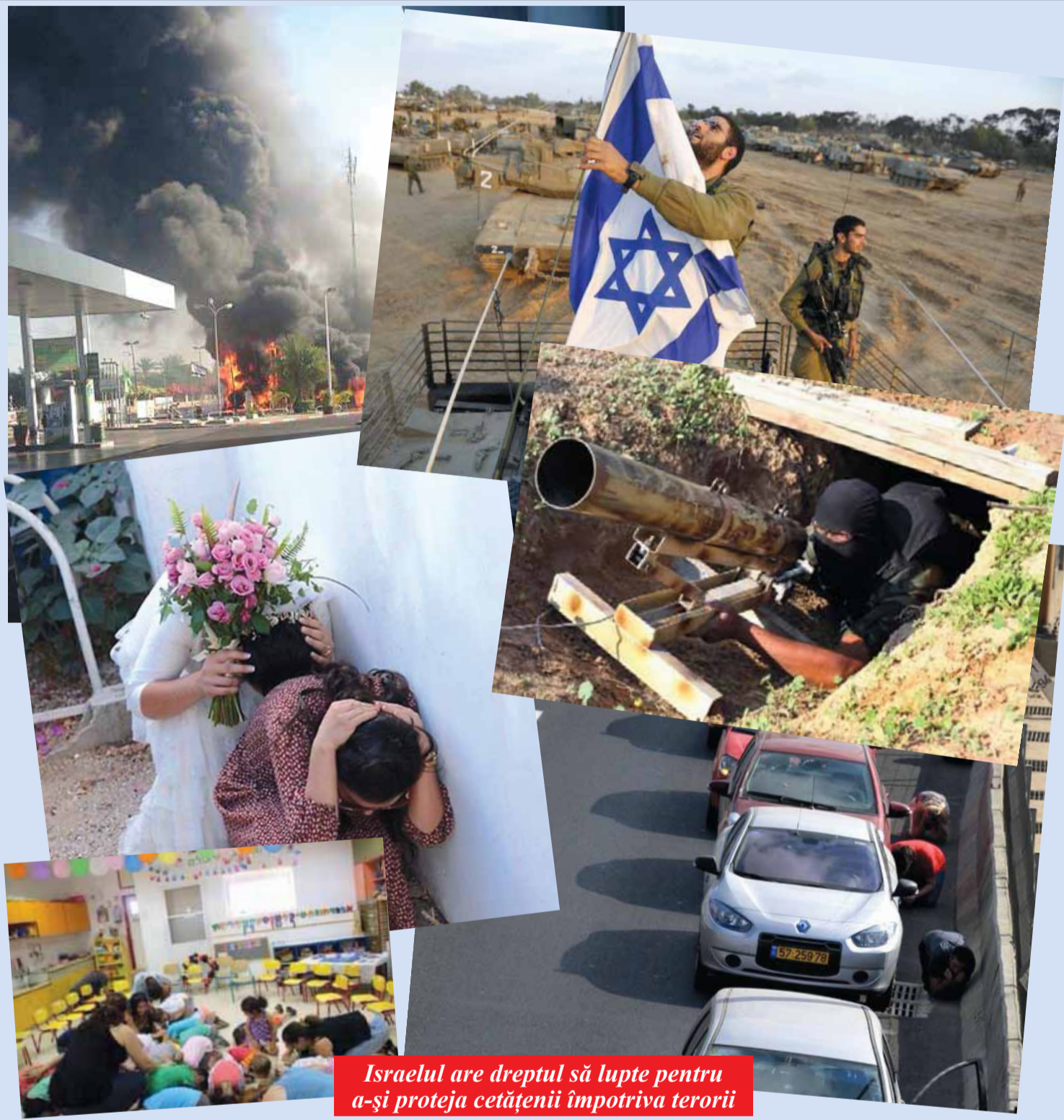
**Evreii din România –
adeziune la idealurile
naționale**

PAG. 11

Interviu cu general
prof. univ.
MIHAIL E. IONESCU

Ierusalim: *Prima ediție
a Conferinței Mondiale
a Presei Evreiești*
**Israelul resimte
un pronunțat deficit
de imagine**

PAG. 14-15



**Israelul are dreptul să lupte pentru
a-și proteja cetățenii împotriva terorii**

Israel-Hamas: războiul împotriva terorii și a teroriștilor

În urmă cu două săptămâni, forțele militare israeliene au lansat operațiunea „Protective Edge”, după ce islamiiști radicali din Hamas nu au vrut să oprească bombardamentele permanente asupra Israelului, îndreptate împotriva civililor. În prima fază au intervenit forțele aeriene. Țintele urmărite erau depozitele de arme și rachete, lansatoarele, tunelurile și centrele de unde se desfășurau operațiunile teroriștilor. Pentru a spori eficiența intervenției și a pune capăt în mod radical capacității de luptă a Hamas și a altor organizații teroriste, ale căror rachete au ajuns până în centrul Israelului, inclusiv în Tel Aviv și Ierusalim, conducerea țării și a armatei au decis lansarea invaziei terestre, în primul rând, pentru a distruge instalațiile și depozitele militare, precum și tunelurile de unde teroriștii încearcă, în mod repetat, să se infiltreze pe teritoriul israelian. Deoarece Hamas continuă să-i folosească pe civili, inclusiv pe copii, drept scuturi umane și-și ascunde arsenalul în școli, spitale, moschei, apartamente, crește numărul victimelor civile. Până în

ziua în care am redactat acest material (20 iulie), 350 de palestinieni, între care femei și copii, își pierduseră viața, 130 de la începerea operațiilor terestre iar, de partea cealaltă, au murit optsprezece militari israelieni, precum și doi civili. Pierderile israeliene sunt mai mici din cauza acționării sistemului antirachetă Cupola de Fier care distruge obuzele lansate de Hamas către teritoriile locuite. Dar populația din sudul și centrul Israelului este obligată, de mai multe ori pe zi, să se retragă în adăposturi, iar efectele psihice asupra oamenilor, mai ales a copiilor, sunt devastatoare.

Strecurându-se prin tuneluri, teroriștii încearcă să răpească sau să ucidă militari israelieni. Până acum au fost descoperite 36 de tuneluri iar armata a lovit 2570 de obiective teroriste. Cel mai grav incident a fost infiltrarea unui grup de nouă teroriști în Israel, printr-un tunel cu ieșirea la câteva sute de metri dincolo de gardul de securitate. Teroriștii au reușit să ucidă doi militari israelieni înainte de a fi atacați de un vehicul militar israelian. Au mai fost și

alte încercări de atentate teroriste, care au eșuat. Hamas a cerut o nouă încetare a focului de câteva ore, după cele propuse de Egipt și de Crucea Roșie pentru a transporta morții și răniții dar tot el a încălcat-o după 40 de minute.

În cadrul unui interviu acordat pe 20 iulie a.c. postului de televiziune american CNN, premierul Benjamin Netanyahu, care avertizase populația Israelului că acest război va fi de durată, a declarat că Israelul nu se gândește să ocupe Gaza, dar confruntările vor continua până când liniștea va reveni în orașele israeliene.

Deocamdată, liderii occidentali au recunoscut că Israelul s-a folosit de dreptul său la autoapărare și-l sprijină pe Netanyahu, dar în numeroase țări europene cu populație musulmană au avut loc manifestații anti-israeliene,

(Continuare în pag. 5)

*Stimați cititori, vă dorim o vară liniștită, cu bucurii și sănătate.
Următorul număr al revistei va apărea la sfârșitul lunii septembrie.*

Agenda deputatului și președintelui F.C.E.R.

O trecere în revistă a punctelor de reper din agenda președintelui și deputatului F.C.E.R., dr. *Aurel Vainer*, oferă măsura capacității de cuprindere într-un răstimp scurt a unei arii largi, diverse de activități privind viața politică internă și internațională ca și a Federației: • acțiuni de condamnare a antisemitismului; • participări la: • Programul „Bereshit”, ediția a 8-a, Galați; • Conferința de la Ierusalim a Liderilor Evrei Europeni; • sesiunea extraordinară a Camerei Deputaților; • recepția de Ziua Națională oferită de Ambasada SUA; • implicări în programele de reabilitare a unor lăcașuri de cult mozaic din țară și Capitală.

• După apariția în „Jurnalul Național”, din 20 iunie a.c., a articolului „Strigăt de disperare” de Marian Nazat, care reedita calomnia „evreii sunt vinovați de toate relele”, președintele și deputatul F.C.E.R. a solicitat opinia unor personalități evreiești din România pentru exprimarea unei reacții a Federației. S-a decis adresarea unui drept la replică către redactorul șef al ziarului. A fost sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. În dreptul la replică este semnalată nocivitatea unei teze care a dus la Holocaust și a generalizărilor. În cadrul unei mese rotunde la emisiunea „Realitatea spirituală” a postului de televiziune „Realitatea TV”, condamnând apologia Mișcării Legionare făcută, la 87 de ani de la înființare, de monahul Teodot, de la Mănăstirea „Petru Vodă” din Județul Neamț, dr. *Aurel Vainer* a evidențiat „caracterul fundamentalist” al respectivei mișcări, relaționând-o cu fundamentalismul care creează stări conflictuale în Orientul Mijlociu. Domnia sa a schițat un istoric al Mișcării Legionare, aducând argumente în sprijinul xenofobiei și violenței care o definesc: asasinarea unor oameni politici de marcă din anii interbelici, rebeliunea legionară și pogromul antievreiesc din ianuarie 1941, de la București. Vorbitorul s-a referit la conexiunile între cele trei ramuri ale monoteismului — iudaism, creștinism, islam —, actualitatea formulei de adresare folosită de regele Solomon la inaugurarea Primului Templu din Ierusalim, „frații mei”, fiindcă toți suntem „fii ai lumii, indiferent de religie sau etnie”. A amintit intervenția Patriarhului Nicodim la mareșalul Antonescu pentru „ameliorarea situației evreilor”, în urma discuțiilor cu șef rabinul de atunci al României, dr. *Alexandru Șafran*. A apreciat conlucrarea interreligioasă de la Consiliul Consultativ al Cultelor, înființat în prezent de Patriarhul Daniel. A considerat „normală și binevenită” decizia justiției de interzicere a formațiunii politice „Totul pentru țară”, și-a exprimat speranța că adoptarea Proiectului de lege pentru modificarea și completarea OUG 31/ 2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii „va clarifica și mai bine această problemă a Mișcării Legionare”. Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române a emis un comunicat de presă, în care „dezaprobă categoric atitudinile și acțiunile cu caracter antisemit și respinge orice ideologie xenofobă cu iz religios”, solicitând Arhiepiscopiei Iașilor să „continue să explice monahilor de la Mănăstirea *Petru Vodă* că astfel de opinii și atitudini dăunează Bisericii Ortodoxe Române”.

• În cadrul ediției a 8-a a Programului „Bereshit” de la Galați, organizat de F.C.E.R., Joint, JCC, președintele și deputatul Federației a susținut o prelegere la reuniunea plenară înaintea de *Oneg Șabat*, despre „Tora, fundament al monoteismului. Tablele Legii, legile lumii”. Domnia sa a avut o intervenție pe aceeași temă, urmărită cu mult interes, la o reuniune a Grupului ecumenic de rugăciune din Parlamentul României.

• Împreună cu președintele ASR, ing. *Tiberiu Roth*, președintele și deputatul F.C.E.R. a luat parte la Conferința Lide-

rilor Evrei Europeni de la Ierusalim, din 29 – 30 iunie a.c. Dezbaterile lucrărilor acestui eveniment de anvergură – au participat conducători evrei laici și religioși din 25 de state europene, personalități ale vieții politice israeliene, reprezentanți ai Congresului Evreiesc European, Comitetului American Evreiesc, Congresului Mondial Evreiesc – s-au axat pe: • întărirea sprijinului politic al Israelului în Europa; • prevenirea în Europa a programului iranian de înarmare nucleară; • cuvântarea ministrului israelian al Afacerilor Externe, *Avigdor Lieberman*; • îmbunătățirea imaginii Israelului în Europa și combaterea delegitimării Israelului; • întâlnire cu primul ministru israelian *Benjamin Netanyahu*; • inovații tehnologice în Israel și cooperare economică cu Europa; • turul strategic al Ierusalimului; • Orientul Mijlociu patru ani mai târziu; • panel cu ambasadori europeni în Israel; • restituiri de bunuri evreiești confiscate în perioada Holocaustului și opere de artă furate; • protejarea practicii religioase în Europa; • confruntări antisemite în Europa de astăzi; • sinteza Conferinței; • cuvântarea președintelui Knesset-ului, *Yuli Edelstein*.

Conferința, inițiată și organizată de Ministerul Afacerilor Externe al Israelului, s-a remarcat printr-un climat de lucru propice, vorbitori - specialiști de înaltă competență în domeniile abordate, facilitarea de contacte între participanți și organizatori. Momente centrale: 1. cuvântarea ministrului de externe israelian, *Avigdor Lieberman*, care a subliniat: • complexitatea situației politice din Orientul Mijlociu; • valorificarea unor oportunități nou create; • importanța strângerii relațiilor între ambasadele Israelului și comunitățile evreiești din Diaspora: „Statul Israel are nevoie de Diaspora și Diaspora trebuie să se bazeze pe Statul Israel”. În acest sens, domnia sa a solicitat un contact multilateral între comunitățile evreiești din Diaspora și Ministerul Afacerilor Externe din Israel. 2. întâlnirea cu primul ministru *Benjamin Netanyahu*, care a prezentat într-o manieră personală: • situația existentă în Orientul Mijlociu; • poziționarea Israelului față de problemele vechi-noi din zonă; • modalități de abordare și soluționare; • extinderea relațiilor Israel - Diaspora evreiască; • atenția acordată combaterii antisemitismului, mai evident în Grecia, Franța, Belgia. „Personal, am fost plăcut impresionat de gândirea sa limpede și foarte responsabilă, capacitatea de a grada și a pune accente pe ceea ce poate fi nou și abordabil cu succes”, a declarat președintele și deputatul F.C.E.R. Numitor comun în discursurile liderilor israelieni: • influențarea favorabilă a poziției față de Israel a parlamentarilor europeni înaintea procesului de constituire a noilor structuri organizatorice în Parlamentul European și Comisia Europeană, într-un moment marcat de intrarea în componența Parlamentului European a unor reprezentanți, cu precădere, ai partidelor de extremă dreapta; • crearea unei contraponderi la creșterea influenței țărilor arabe în media europeană; • analize și direcții de acțiune proprii fiecărei comunități de sprijinire a Statului Israel și demistificare a tendințelor de delegitimare a sa; • combaterea antisemitismului, formă mai nouă de antisemitism. În intervenția la acest din urmă subiect, dr. *Aurel Vainer* a arătat efectele pozitive ale acțiunilor de prosemism: • Programul „Podurile Toleranței”, organizat de BBE, BBR, în colaborare cu F.C.E.R.; • solidarizarea cu suferințele evreilor în Holocaust a unor personalități politice și a unor reprezentanți ai societății civile românești cu prilejul suitei comemorative „70 de ani de la ghetozările și deportările evreilor din Transilvania de Nord”, atunci, sub ocupație horthistă; • sprijinul autorităților românești pentru Programele de valorificare a moștenirii istorice iudaice: religioasă, culturală, științifică, artistică. (Continuare în pag. 17)



Proiecte comune româno-israeliene

La sfârșitul lunii iunie s-a desfășurat la Ierusalim ședința comună a guvernului României și Israelului. Este a doua oară când se organizează un astfel de eveniment, după cel din noiembrie 2011, și merită de subliniat că a avut loc la Ierusalim, semn că guvernul român recunoaște de facto că orașul este capitala statului evreu. În Israel s-a deplasat aproape întreg guvernul român, în frunte cu premierul *Victor Ponta*, iar partea israeliană a fost de asemenea reprezentată de un număr mare de miniștri, conduși de premierul *Benjamin Netanyahu*.

Este cunoscută buna colaborare dintre România și Israel dar, potrivit comunicatului comun, cele două guverne doresc să consolideze și mai mult relațiile bilaterale, prin extinderea cooperării comune într-o gamă largă de domenii. Acest lucru nu se poate face decât în condiții de pace, de aceea ambele guverne și-au exprimat speranța coexistenței pașnice a Israelului cu vecinii săi, subliniindu-se necesitatea cooperării pentru stabilizarea regiunii și pentru rezolvarea pașnică a conflictelor. Au fost semnate o serie de înțelegeri și s-au stabilit numeroase direcții de cooperare, dintre care amintim pe cele mai importante.

România va sprijini Israelul în structurile euro-atlantice

În domeniul politicii externe a fost semnat un protocol de cooperare între cele două Ministere ale Afacerilor Externe care prevede, printre altele, sprijinul pentru reluarea procesului de pace din Orientul Mijlociu, subliniindu-se îngrijorarea ambelor părți privind impactul destabilizator pentru regiune al conflictului intern din Siria. România, s-a mai convenit, va sprijini Israelul în procesul de cooperare cu structurile euro-atlantice (UE și NATO). Ambele guverne au reafirmat dreptul Statului Israel de a-și asigura securitatea. Cele două guverne au recunoscut că

un domeniu-cheie al relațiilor româno-israeliene este cooperarea în domeniul securității și apărării, de aceea se va aprofunda cooperarea strategică dintre Ministerul Apărării. Se va extinde și colaborarea vizând combaterea tuturor formelor de criminalitate organizată și terorism și a criminalității cibernetice.

În economie se va extinde și perfecționa cooperarea în toate domeniile, mai ales în cele din sectorul high-tech și agricultură, investiții, comerț, crearea de parteneriate în mediul de afaceri, în energetică, în dezvoltarea regională și protecția mediului.

Aprofundarea educației legate de Holocaust

O importanță deosebită s-a acordat consolidării relațiilor bilaterale în domeniul educației. Guvernele, prin Ministerul Educației, vor încuraja înființarea unor lectorate suplimentare de limbă română în instituții de învățământ superior din Israel, precum și alte inițiative menite să conserve și să promoveze limba română, vor sprijini primirea profesorilor israelieni, care vor preda limba ebraică și religia mozaică la Complexul educațional „Lauder-Reut” din București.

Ambele părți au convenit asupra importanței schimbului de tineri între Israel și România, cu scopul de a crea relații de prietenie între generațiile tinere din cele două țări. De asemenea, cele două guverne au convenit să consolideze cooperarea în domeniul educației privind Holocaustul prin pregătirea profesorilor români la Institutul „Yad Vashem” și au semnat un memorandum de înțelegere între Ministerul Educației și Yad Vashem. Vor continua eforturile pentru recunoașterea contribuției românești la salvarea evreilor în timpul Holocaustului.

S-a hotărât ca următoarea reuniune comună a guvernelor să aibă loc în 2015. (E.G.)

Reacții față de uciderea celor trei tineri israelieni

Federația Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic (F.C.E.R. - C.M.) și-a exprimat, în numele întregii comunități evreiești din România, durerea pentru asasinarea cu bestialitate a celor trei tineri israelieni de către teroriști care, conform guvernului de la Ierusalim, fac parte din organizația teroristă Hamas, se arată într-un comunicat dat publicității imediat după eveniment.

Eyal Yifrach, Naftali Frenkel și Gilad Șa'ar au fost găsiți lipsiți de viață, asinați într-un mod mârșav. „Oroarea și violența acestei fapte este cu atât mai revoltătoare cu cât cele trei victime erau tineri civili”, se subliniază în comunicatul emis sub semnătura președintelui F.C.E.R. - C.M., dr. *Aurel Vainer*, deputat.

„F.C.E.R. - C.M. se pronunță cu fermitate pentru judecarea și condamnarea făptuitorilor acestei abominabile crime și sperăm că, în ciuda mâniei firești pe care o resimte nu numai poporul evreu de pretutindeni, dar toți cei care iubesc democrația, pacea și domnia legii, aducerea teroriștilor în fața justiției nu va implica noi vărsări de sânge omenesc.

Fie ca dorința cea mai fierbinte a poporului evreu, pacea, să se instaleze cât mai repede și mai durabil pe teritoriul Israelului și al tuturor celorlalte țări.

Condoleanțe familiilor îndurerate și fie ca Dumnezeu să le binecuvânteze amintirea celor trei tineri ucși mișelește”, se mai spune în document.

(Continuare în pag. 18)

PROGRAMUL BERESHIT a ajuns la cea de-a opta ediție!

“Comunitatea evreiască în trecut, prezent și viitor” a fost tema centrală a celei de-a opta ediții a programului “Bereshit-Universitatea Comunității Evreiești Europene”, desfășurat la Galați, între 26-29 iunie, reunind peste 200 de participanți.

JOINT – la un secol de existență – și parteneriatul cu F.C.E.R.

În mesajul de întâmpinare inclus în broșura manifestării, semnat de dr. Aurel Vainer, deputat, președinte al F.C.E.R., și Israel Sharli Sabag, director JOINT pentru România, Serbia, Bosnia-Herțegovina și Macedonia, se arată:

“În acest an, în care JOINT-ul împlineste 100 de ani de la înființare, programul *Bereshit* este deja o tradiție în comunitățile din România. Desfășurate într-o atmosferă specială, aceste seminare le oferă celor prezenți posibilitatea ca, indiferent de cunoștințele proprii și chiar indiferent de vârstă, să trăiască experiența vieții evreiești autentice, luând parte la *Kabat* și *Oneg Șabat*, rugăciuni specifice, dezbateri variate legate de iudaism, istoria evreilor sau a Israelului, subiecte de actualitate din lumea evreiască, dar și să descopere farmecul și specificul altor comunități. Nu întâmplător, a opta ediție a ajuns la Galați! La sfârșitul lunii aprilie a fost reînscris Templul Meseriașilor, ce datează din 1896, un edificiu arhitectonic care nu mai este astăzi doar un bun al comunității, ci și un monument din patrimoniul național românesc și chiar internațional, o atracție turistică a orașului. (...) Obiceiurile și tradiția iudaică, istoria evreiască milenară și încercata istorie a Israelului modern asigură conexiunea între trecutul, prezentul și viitorul oricărei comunități evreiești. *Bereshit* își propune să prezinte aceste aspecte, să le aducă mai aproape de sufletul fiecărui participant fiindcă noi toți, fiecare în parte, formăm «comunitatea»! Comunitatea evreiască actuală din România dovedește, în continuare, vitalitate și o remarcabilă capacitate de a se mobiliza pentru a menține și a dezvolta tot ceea ce au creat sutele de mii de evrei din România de-a lungul timpurilor. Cei 100 de ani de existență ai JOINT ne aduc la un moment de bilanț. În acest context, este reafirmat și parteneriatul de nădejde cu F.C.E.R., pe care sperăm nu doar să-l continuăm, ci și să-l îmbogățim reciproc mulți ani de acum înainte!”

Studiul – liant între trecut și viitor

Cursurile pe grupe și sesiunile plene au fost susținute de profesori din Israel, veniți ca voluntari. Dr. Avi Avidov, senior-lector de istorie antică la Colegiul “Beit Berl” din Israel, cu un doctorat la prestigioasa Universitate Cambridge din Marea Britanie, a explicat fenomenul marginalizării evreilor în Imperiul Roman, analizând dovezi antice privind istoria antisemitismului în lume. Dr. Alon Pauker, specialist în istoria modernă a Israelului, cu studii doctorale la Universitatea din Tel Aviv, ale cărui scrieri sunt prezente astăzi în manualele de istorie din Israel, a oferit o perspectivă aparte asupra kibușurilor ca fapt istoric, dar și ca fenomen social și cultural. Dr. Eilon Shamir, specialist în studiul iudaic la Universitatea Ebraică din Ierusalim, a examinat relevanța iudaismului astăzi, față în față cu provocările globalizării și ale timpurilor moderne.

Secțiunea specială de dezbateri, “Limmud” a prilejuit abordarea unor teme variate. Aspectele practice ale iudaismului au fost prezentate de rabinul Rafael Shaffer al F.C.E.R., comunicarea sa intitulându-se “Omul modern și rugăciunea”. Întrebările participanților au fost puse în cadrul discuției cu rabinul Zvika Kfir. Sosit din Israel, lectorul Șlomo Shoham a susținut două dezbateri: despre “memoria ca element important în istoria și tradiția evreiască”; și despre “pericopa săptămânii, ca un indicator educativ pentru activitatea de zi cu zi”.

“Fundamentele dreptului rabinic – legi, tradiții, obiceiuri” au fost explicate de Albert Loznanu, director al Centrului Comunitar Iași. Dr. Felicia Waldman și-a purtat auditoriul într-o călătorie imaginară prin lumea bancherilor evrei care au contribuit la dezvoltarea economică a României. La o altă călătorie virtuală, de data aceasta în mijlocul frământărilor politice israeliene, și-a invitat publicul regizorul Erwin Šimšensohn, prezentând personalitatea controversată a lui Ariel Sharon. Jurnalista Violeta Ionescu din Galați a adus în prim-plan istoria miilor de evrei care animau odinioară orașul de la Dunăre. Înainte de Șabat, cursanții s-au

relaxat cu o serie de activități practice. Sub îndrumarea ec. Attila Gulyas, director D.A.S.M. și vicepreședinte C.E.B., și a responsabililor comunității gălățene, o echipă a împărțit pachete seniorilor comunității care nu se mai pot deplasa, la domiciliul acestora, aducându-le o mică bucurie și un zâmbet cald înainte de Șabat. Echipa juniorilor a vopsit gardul complexului comunitar, modelul ales de copii fiind steagul Israelului. Cei din a treia echipă au exersat cântece specifice de Șabat, ajutați de Israel Sharli Sabag, Cristian Ezri și Magda Kupferberg.

Atmosferă de sărbătoare

Slujbele religioase de Șabat s-au desfășurat în Templul Meseriașilor, recent renovat, având și o încărcătură educativă importantă. *Kabat Șabat*-ul a fost organizat în popularul “stil Carlebach” de intonare a rugăciunilor specifice, melodiile cunoscute ajutându-i pe cei prezenți să întâmpine cu bucurie ziua de odihnă. În discursul rostit cu acest prilej, dr. Aurel Vainer, președinte F.C.E.R., a făcut o trecere în revistă a celor cinci Cărți ale Torei, cu accent pe semnificațiile primei, numită chiar *Bereshit* (Geneza), reliefând bogăția inestimabilă a culturii evreiești și relevanța sa pentru modernitate. La rândul său, Israel Sharli Sabag, director JOINT pentru România, a accentuat rolul important pe care fiecare participant îl are pentru clădirea unui bun viitor comunitar. De asemenea, dr. ing. Sorin Blumer, președintele comunității-gază, a evocat eforturile făcute pentru restaurarea edificiului, mulțumind celor care au sprijinit acest proiect. Ing. Felix Koppelmann, președintele Comunității Evreilor din Oradea, a subliniat importanța eforturilor conjugate pentru binele comunitar, accentuând valoarea deosebită a programelor prin care membrii comunităților din toată țara au ocazia să se întâlnească și să coopereze. Rabinul Rafael Shaffer a dezvăluit sensurile pericopei săptămânale. Anette Vainer a adus în prim-plan problematica unor articole sau emisiuni antisemite care apar în mass-media actuală, trezind nu doar revolta membrilor comunităților, ci aducând prejudicii și imaginii României ca stat european. Semnificația aprinderii lumânărilor de Șabat de către femei a fost explicată de Magda Kupferberg. După aprinderea lumânărilor și începerea serviciului religios, participanții au avut ocazia să intoneze cu toții cântecele studiate anterior. A doua zi, la slujba de dimineață, înainte de momentul culminant – citirea pasajului săptămânal din Tora și a *haftara*, un fragment din *Neviim* (Profeți) –, enoriașii au primit o broșură realizată de Comunitatea Evreilor din Oradea, ce conținea pericopa *Hukat* și *haftara* aferentă, în transliterație latină și însoțită de traducerea în română, precum și de explicațiile rabinului Rafael Shaffer. Cereșonia de *Havdala*, care se face la ieșirea din Șabat, s-a desfășurat la malul Dunării, pe un vapor-restaurant, într-o atmosferă festivă. Israel Sharli Sabag le-a mulțumit celor care s-au implicat în concretizarea programului: Adi Gueron, directorul Centrului Comunitar Evreiesc-București, Sofia Nagy, director de programe în cadrul JOINT-România, și restul echipei JOINT-JCC. Această echipă a avut și un sărbătorit, pe Iustina Stoienescu, ce a ales să-și aniverseze ziua de naștere “în mod activ”, la *Bereshit*. Mulțumiri speciale au fost adresate și *madrih*-ilor, care au însoțit grupele de studiu asigurând și traducerea sesiunilor în limba română – Magda

Kupferberg, Elly Nemțoiu, dr. Diana Medan, Daniel Orenstein, Roby Roth și Cristian Ezri. Deoarece s-a intrat într-o nouă lună a calendarului ebraic, semnificațiile Roș Hodeș-ului și simbolurile feminității în iudaism au fost evidențiate de Elly Nemțoiu, cu ajutorul mai multor doamne din diverse comunități; a fost recitată și poezia “Luna la Ierusalim”, de Diana Medan. A urmat o petrecere cu muzică israeliană și românească, pentru toate vârstele.

La o discuție cu dr. ing. Sorin Blumer, președintele Comunității Evreilor Galați

- Ce a însemnat *Bereshit* pentru comunitatea gălățeană?

- Dr. ing. Sorin Blumer: Evenimente de asemenea amploare cum sunt cele organizate aici în ultima vreme, care să aducă în prim-plan evreimea din Galați, nu s-au mai făcut în orașul nostru de peste 50 de ani. Se cuvin mulțumiri celor care, prin sacrificiul lor, prin *mișvot*-urile lor, au făcut posibilă reînscrisa sinagogii și organizarea *Bereshit*-ului, poate cel mai important și amplu program comunitar. Mulțumiri speciale se cuvin dr. Aurel Vainer, președinte F.C.E.R., militant activ pentru ca acest lăcaș de cult să fie cunoscut, și lui Israel Sharli Sabag, director JOINT România, care a facilitat aducerea la Galați a celui mai îndrăgît program al evreilor din toată România. Evenimentul a fost marcat de prezența celor trei profesori israelieni, dr. Avidov, dr. Shamir și dr. Pauker, care au prezentat subiecte deosebit de interesante, și cărora li se cuvine o apreciere specială.

- Proiecte de viitor?

- Dr. ing. Sorin Blumer: Am încheiat cu succes restaurarea complexului ce cuprinde Templul, cantina rituală, curtea interioară și acum – cu ajutorul copiilor veniți la *Bereshit*, și gardul. Mai avem o mare piatră de încercare și anume lucrările de restaurare la Cimitirul evreiesc. Acesta se întinde pe o suprafață mare, gardul fiind în multe locuri surpat, iar de-a lungul timpului a fost expus unor episoade de vandalism. Este un nou efort financiar și de voință, nu e ușor, luptăm și noi și Federația, sperând să obținem și sprijin de la autoritățile locale. Marea majoritate a turiștilor evrei, care vin la Galați din toată lumea, sau a turiștilor pasionați de cultura evreiască, doresc să meargă la cimitir, fie pentru a căuta monumentele familiei, fie pentru a vedea stilurile arhitecturale ale pietrelor, așadar, este o necesitate imperioasă ca acest loc să fie vizitabil. (D.M.)

Israel-Hamas: războiul împotriva terorii și a teroriștilor

(Urmare din pag. 1) semn că propaganda palestiniană are succes. Într-o convorbire la telefon cu secretarul de stat american John Kerry, Netanyahu a condamnat dur afirmațiile premierului turc Tayyip Recep Erdogan, potrivit cărora “Israelul îi omoară pe palestinienii în Gaza și înfăptuiește crime de război mai grave decât Hitler și naziștii”, considerând remarcile lui antisemite și care desacralizează memoria Holocaustului. Departamentul de Stat al SUA a calificat, într-o declarație, afirmațiile lui Erdogan ca “jignitoare și greșite”. Acest fel de retorică provocatoare va împiedica eforturile pentru a se ajunge la o înțelegere a focului, s-a subliniat în declarație. Din păcate, cu toate încercările de a se ajunge la un acord, Hamas a respins deocamdată orice proiect în acest sens. EVA GALAMBOS

”Domnule președinte, v-ați terminat mandatul, dar nu și misiunea”

Cu două zile înaintea preluării funcției de președinte al Israelului de către Reuven Rivlin, Shimon Peres, fostul șef al statului, a participat la Tel Aviv la o informare despre desfășurarea operațiunii “Protective Edge”. Au fost de față ministrul apărării, Moshe Yaalon, membri ai Marelui Stat Major al Armatei în frunte cu general-locotenent Benny Ganz, șeful Marelui Stat Major al Armatei israeliene. Militari din serviciile de informații ale armatei i-au prezentat președintelui Peres situația de pe front. Potrivit lui Benny Ganz, Israelul se află într-o direcție bună pentru a realiza obiectivele propuse de conducerea politică și își va continua misiunea “pentru a aduce liniștea și securitatea cetățenilor Israelului”. Șeful Marelui Stat Major i-a mulțumit lui Shimon Peres pentru tot ce a făcut în favoarea israelienilor. La rândul său, ministrul apărării, M. Yaalon, i-a amintit președintelui că își termină mandatul, dar știe că nu va renunța niciodată la sentimentul misiunii pe care o îndeplinește.

Shimon Peres a mulțumit pentru cuvintele rostite și a apreciat tot ceea ce face armata, scoțând în evidență că niciodată în timpul mandatului său nu a constatat o solidaritate atât de puternică între cetățeni și militari. “Plec cu o mare mândrie în suflet. Ca cetățean al Israelului, vă mulțumesc din inimă”, a spus Shimon Peres. (E.G.)

Silviu Vexler reprezintă comunitățile evreiești din Europa în conducerea Claims Conference



Silviu Vexler, consilierul președintelui F.C.E.R.- C.M., dr. Aurel Vainer, a fost ales ca membru în Comitetul Director al Claims Conference și World Jewish Restitution Organization. Ședința de alegere a avut loc la New York, la începutul lunii iulie.

Propunerea a venit din partea

președintelui Congresului European Evreiesc, Moshe Kantor, astfel încât Silviu Vexler va reprezenta C.E.E. și comunitățile evreiești din Europa în forul de conducere al Claims Conference și World Jewish Restitution Organization.

IUDAICA

KESHET III

Curcubeu peste zece orașe

Keshet ziua globală a învățării evreiești, a ajuns la a treia ediție. În plină vară, în loc de ștrand sau excursii, evreii din zece orașe - Arad, Bacău, Brașov, Brăila, Botoșani, Iași, Oradea, Piatra Neamț, Satu Mare, Timișoara - s-au reunit în acest program de educație iudaică. Satisfacția sufletească a fost mai mare și nimeni nu a dorit să rateze acest „brand” deja cunoscut, Keshet. Sub culorile curcubeului!

Botoșani Bogăția spiritualității iudaice

Ziua de 13 iulie s-a dovedit a fi, în ciuda superstițiilor, plină de bucurii și soare. A fost un minunat prilej de a reliefa, în discuții antrenante și expuneri documentate, la Centrul Cultural Intercomunitar Botoșani, bogăția spiritualității iudaice, de a aminti rolul pregnant al unor personalități evreiești marcante în viața culturală și politică a umanității.

Președintele C.E. Botoșani, David Iosif, a adresat celor prezenți un călduros bun-venit, exprimându-și bucuria reîntâlnirii enoriașilor. Rugăciunile pentru pace în Israel și România au fost citite de către directorul C.C.I., Gustav Finkel, care, în expunerea sa, a vorbit despre importanța Celor Zece Porunci în viața poporului evreu, despre necesitatea aplicării acestora și a altor percepțe religioase în relațiile interumane. Vorbitorul a evocat marea personalitate a rabinului de la Ștefănești, harul său divin și înțelepciunea sa.

Meir Solomon a completat prezentarea, povestind minunile pe care eruditul rabin le-a înfăptuit spre binele semenilor săi. Vorbitorii au amintit apoi personalități evreiești celebre de pe meleagurile noastre.

Paul Zeida, într-o interesantă și bine documentată expunere, a prezentat creația literară a talentatului Ion Pribeagu, ale cărui poezii sunt rostite și pe scenele unor teatre din Israel, unde se bucură și azi de un mare succes. P. Zeida a amintit și activitatea familiei Sanilievici, din Botoșani, precum și rolul acesteia în viața urbei. Deosebit de interesantă a fost prezentarea caracteristicilor calendarului iudaic, realizată de Talic Segal.

Ing. Simon Glasberg a vorbit despre Israel, între tradiție și modernitate, accentuând aspecte precum standardul de viață din societatea israeliană, cultura înfloritoare, economia, particularitățile geografice sau sociale. În alocuțiunea sa, D. Butnaru a vorbit despre obârșia poporului lui Israel.

Importanța vieții religioase și a relațiilor armonioase dintre enoriași a fost reliefată de Avi Halevi.

Atmosfera dimineții dedicate spiritualității iudaice a fost, ca de obicei, cea care domnește într-o familie, care, deși nu este numeroasă, poate constitui prin armonie un model pentru orice obște.

Prof. BEATRISA FINKEL

Timișoara Eveniment de suflet



A treia ediție a programului Keshet la Timișoara a adus împreună numeroși membri ai Comunității Evreilor din Timișoara la sesiuni susținute de conferențieri de prestigiu. Cei 115 participanți au luat parte, începând cu ora 10, la un program care s-a dovedit foarte atractiv. Prof. dr. Ivan Bogdanov, decanul Facultății de Electronică și Telecomunicații din Timișoara, le-a vorbit participanților despre „Contribuția evreilor la arhitectura Timișoarei”. A urmat profesorul dr. Marcel Tolcea, decanul Facultății de Comunicare din cadrul Universității de Vest Timișoara,

(Continuare în pag. 8)

Târgu Neamț Atmosferă prietenească, bucurie

De astă dată Comunitatea Evreilor Piatra-Neamț a ales ca loc de desfășurare a zilei „Keshet 3” (15 Tamuz 5774), Sinagoga Meseriașilor din Târgu-Neamț, spre bucuria micuței obști din acest oraș.



Totuși, în final, la reuniune au participat aproape 40 de persoane, deoarece au ținut să fie prezenți acolo atât o parte din evreii pietreni (sosiți cu autobuzul) cât și un grup de oaspeți din Iași. Într-o atmosferă prietenească, după rugăciunea de dimineață, tema pusă în discuție a fost „Evrei celebri din Târgu-Neamț” (cu accent pe activitatea cunoscutului cercetător Moshe Idel). A urmat o vizită la cimitir și prânzul servit la restaurantul „Babilon” din localitate.

Bacău Simbol al unității

Așa cum reiese și din titlul articolului, se poate vorbi deja despre o tradiție în desfășurarea acestui gen de evenimente la C.E. Bacău, organizate cu sprijinul JDC București și al F.C.E.R. Ing. Izu Butnaru, președintele C.E. Bacău, a dat citire mesajului Consiliului Director al Forumului

Tișa beAv

Sunt zile în care tot neamul Israel postește din cauza necazurilor care s-au întâmplat în acele zile pentru a trezi inimile și a le îndemna pe căile căinței, spre a ne aminti de faptele noastre rele și de faptele rele ale strămoșilor care au adus lor și nouă aceste necazuri, căci amintindu-ne de acele lucruri ne vom întoarce spre bine precum scrie (Lev 26:40) „Și își vor mărturisii păcatele lor și păcatele strămoșilor”. (Maimonide, Legi referitoare la post 1:5).

În ziua a 9-a a lunii a cincea, numită Av, a fost distrus atât primul, cât și al doilea Templu. Această zi a fost statornică de înțelepții Israelului ca zi de post pentru a păstra vie memoria celor petrecute.

Cuvântul, oricât ar fi de puternic, are limitele lui. Cel sătul nu poate să-l simtă pe cel flămând. Numai cel chinat poate fi receptiv la suferința celuilalt. A fost nevoie să fie statornică această zi de post pentru ca să putem simți ceva din durerea prin care au trecut strămoșii noștri la distrugerea Templului.

Maimonide are însă altă viziune asupra postului de Tișa beAv și asupra posturilor în general. Deși sunt legate de evenimente care au fost, nu trecutul, ci prezentul este obiectul lor. Mai mult decât deplângem distrugerea Templului în urmă cu aproape două milenii, deplângem faptul că, până în zilele noastre, el nu a fost reclădit.

La baza acestei atitudini stă credința că nu este pedeapsă fără faptă. Dacă faptele care au dus la distrugerea Templului ar fi fost reparate, pedeapsa s-ar fi terminat și ea. Corolar, dacă nu am

văzut Templul reclădit, semn este că nici o generație de atunci până astăzi nu a reparat aceste fapte. Acesta este motivul pentru care postim și plângem.

Postul nu este un simplu chin comemorativ. Rolul lui este, precum scrie Maimonide: **pentru a trezi inimile și a le îndemna pe căile căinței**. Cel ce doar postește respectă parțial porunca. O împlinește numai cel care folosește postul ca ocazie de a-și aminti, a-și înțelege și a-și îndrepta faptele, precum scrie Maimonide: **spre a ne aminti de faptele noastre rele ... care au adus ... aceste necazuri**.

Tișa beAv, deși este cea mai tristă zi a anului are și aspecte de sărbătoare. Nu este aici nici o contradicție. Postul și plânsul sunt chiar sămburele din care se naște speranța. Dacă vom înțelege, dacă vom reuși să reparăm ceea ce nu au reușit generațiile anterioare, vom vedea cu ochii noștri reclădirea Templului.

Nu ne este deloc ușor să recunoaștem că am păcătuit. Mult mai greu ne este să recunoaștem că suntem înrădăcinați într-o milenară tradiție a păcatului. E nevoie de o mare măsură de integritate pentru a împlini ceea ce scrie Maimonide: **spre a ne aminti de faptele noastre rele și de faptele rele ale strămoșilor care au adus lor și nouă aceste necazuri**.

Avem totuși o consolare. Nu băjbăim în beznă. Știm care este păcatul care ne-a adus toată această suferință: dezbinarea și ura gratuită. Îl vom repara când vom învăța să fim uniți.

Rabin RAFAEL SHAFFER

Iași Veritabile dezbateri interactive

Comunitatea Evreilor din Iași a găzduit duminică, 13 iulie a.c., a III-a ediție a seminarului de identitate iudaică Keshet 2014.

A devenit deja o tradiție în rândul evreilor ieșeni să participe cu o mare plăcere și să se implice activ în viața comunitară evreiască. Desigur că nici acest seminar nu a făcut excepție de la regulă, organizatorii reușind să capteze atenția participanților, prin abordarea unor tematici din cele mai interesante.

În deschidere, președintele C.E. Iași, ing. Abraham Ghiltman, a mulțumit celor 50 de participanți la seminar pentru interesul arătat și a dat citire mesajului E.S. Dan Ben-Eliezer, ambasadorul Statului Israel în România, care condamnă în modul cel mai ferm atacurile teroriste din ultima vreme ale mișcării Hamas, îndreptate împotriva statului evreu.

Prima prelegere, prezentată publicului de către lector dr. Iulian Moga, de la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, a avut ca subiect „Sinagoga în antichitate”.



Directorul J.C.C. Iași, Albert Lozneanu, a conferențiat despre unele adevăruri universale valabile, realizând o interesantă prezentare, ce a avut titlul „Tora - Cartea Cărților, carte de căpătâi a poporului evreu”. Tema a suscitat interesul celor prezenți, transformându-se într-o veritabilă dezbateri interactive.

Seminarul s-a încheiat cu o delicioasă masă de prânz, cu bucate tradiționale evreiești, preparate cu multă dragoste la restaurantul ritual al Comunității Evreilor din Iași.

MIRYAM VLADCOVSCHI

Oradea Un succes remarcabil

Seminarul Keshet III din Oradea a avut loc în 15 Tamuz 5774 (13 iulie 2014), iar succesul de care s-a bucurat a fost remarcabil, ca și la edițiile precedente. Au participat 66 de membri ai comunității, din toate categoriile de vârstă, fiind atrași de temele dezbătute, atât în plen cât și în sesiuni pe grup.

Președintele C.E. Oradea, Felix Koppelman, a inaugurat manifestarea și a ținut prelegerea „Legislația și legile juridice aferente relațiilor între evrei, în concepția iudaică”. Rabinul Shraya Kav a vorbit despre „Toleranță și înțelegere între oameni”, participanții manifestându-și interesul pentru ambele teme prin



ample dezbateri. A fost și un subiect mai apropiat de cotidian, anume prezentarea performanțelor fostei campioane de tenis a României, Zissovits Lenke, având-o ca lector pe Livia Cherecheș.

Atât cei prezenți, cât și conducerea comunității au apreciat efortul tuturor organizatorilor, în special al directorului JDC pentru România, Israel Sabag. A fost lansată inițiativa ca asemenea seminarii să aibă loc cel puțin de două ori pe an, propunându-se și niște teme interesante, pe care membrii comunității ar dori să le audieze. La terminarea sesiunii a avut loc un prânz festiv cu toți participanții.

COMUNITĂȚI

Bacău Colaborare industrială România - Israel

Ministrul român al Economiei, *Constantin Niță*, a declarat, la întoarcerea dintr-o vizită în Israel, că israelienii intenționează să dezvolte colaborarea industrială cu România. Delegația română din care făcea parte a purtat discuții cu reprezentanții ai unor companii israeliene din aeronautică și industria de apărare. Mai precis, s-a referit la o colaborare între *Israel Aerospace Industry, Elbit Systems* și Uzina de reparații avioane *Aerostar* din Bacău. *Elbit Systems* este un vechi colaborator al companiei băcăuane. Un exemplu: firma mixtă *AE Electronics*, profilată pe repararea echipamentelor electronice pentru avioane și elicoptere. De menționat că profitul net al *Aerostar* din primul trimestru al acestui an a înregistrat o creștere de 5,5%, cea mai mare parte a încasărilor provenind din export. (După „Deșteptarea”, 03.07.2014)

Programul „Twin Schools” Bacău - Petah Tikva

În cadrul Programului „Twin Schools” au avut loc, până în prezent, mai multe schimburi de experiență între elevii participanți din școlile înfrățite ale orașelor Bacău și Petah Tikva. Anul acesta, Programul susținut de Primăria Municipiului Bacău se derulează între 20-24 iulie. Au avut loc vizite ale elevilor israelieni la bibliotecă, școli, universități, sinagogi, mănăstiri, catedrale, ca și momente de relaxare: vizite în parcuri, bazinul olimpic, o seară de bowling. (După „Deșteptarea”, 03.07.2014)

Satu Mare Expoziție de fotografii despre supraviețuitorii ai Holocaustului

La Sinagoga Mare din Satu Mare a fost deschisă expoziția de fotografii a artistului polonez *Andrzej Polec*, intitulată „Noi suntem ultimii, întrebați-ne...”. Artistul fotograf polonez s-a dedicat în ultimul timp imortalizării comunităților evreiești din Europa de est și este un bun prieten al evreilor sătmăreni. Expoziția, care prezintă o serie de portrete ale supraviețuitorilor Holocaustului, inclusiv din Satu Mare, se înscrie în șirul de comemorări dedicate celor 70 de ani de la deportarea evreilor din Transilvania de Nord. La inaugurarea expoziției au participat, alături de artistul fotograf, președintele comunității sătmărene, av. *Nicolae Decsei* și numeroși membri ai comunității și prieteni ai acestora, pasionați de istorie și arta fotografică.

Concert la Sinagogă

La 26 iunie a.c., la Sinagoga Mare s-a desfășurat concertul renumitului duet de jazz *Harry Tavitian* și percuționistul sătmărean *Cserey Csaba*. În deschidere a evoluat formația *KFS*. (După cotidianul sătmărean „Informația Zilei”)

Moinești Seară culturală israeliană



În ziua de 19 iunie 2014, a avut loc în incinta Bibliotecii Municipale „Ștefan Luchian” din Moinești o seară dedicată culturii și civilizației evreiești, organizată de elevii Liceului Teoretic „Spiru Haret”, coordonați de profesoara *Adriana Căzănel*, directoarea liceului. Manifestarea se înscrie într-un amplu proiect de „seri culturale” cu rolul de a apropia liceul moineștean de organizații și comunități din județ și din țară și se desfășoară în parteneriat cu Primăria Moinești.

Seara culturală a fost realizată cu ajutorul Fundației „Leolam” (Eternitatea), care a luat naștere la inițiativa a patru persoane provenind din Moinești și se ocupă atât cu întreținerea Cimitirului evreiesc, cât și cu promovarea Moineștilui, făcând cunoscut lumii întregi că pe-aici au trecut fostul Șef Rabin al Cultului Mozaic, dr. *Moses Rosen*, scriitorul *Alexandru Sever*, poetul și publicistul *Abraham Clain*, poetul

și eseistul *Samuel Rosenstock* (Tristan Tzara), artistul plastic *Pincu Grinberg* (Pic G. Adrian), jurnalistul *Nestor Rateș* etc.

La eveniment a participat *Izu Butnaru*, președintele Comunității Evreilor din Bacău, și *Mihaela Rusu*, reprezentanta Fundației „Leolam”.

Elevii de la Liceul Teoretic „Spiru Haret” au pregătit pentru această seară muzică, dansuri, un fragment din cunoscuta piesă de teatru „Tache, lanke și Cadâr”, un eseu despre *Tristan Tzara* și foarte multe informații despre istoria, filosofia, geografia, arhitectura Israelului. Corul „Resurrectio” a interpretat imnul Israelului, precum și melodia *Hava Nagila*. A urmat o prezentare generală a Israelului și un material despre Fundația „Leolam” și activitățile acesteia în Moinești.

CRISTINA POPESCU
MIHAELA RUSU
Moinești

Ziua Eroilor la Târgoviște

La 29 mai a.c., cu prilejul Zilei Eroilor, la Cimitirul evreiesc din Târgoviște s-a desfășurat o ceremonie militară și religioasă de depunere de coroane și jerbe de flori la mormântul lui *Herman Kornhausen*, erou evreu al primului război mondial, decorat *post mortem* de către regele *Ferdinand* cu medalia „Virtutea Militară” clasa a II-a. Au participat reprezentanți ai Prefecturii, Consiliului Județean, Primăriei municipiului, Asociației Culturale de Prietenie România-Israel, filiala Târgoviște. Din partea Ambasadei Israelului, coroana de flori a fost depusă de prof. *Edith Konigsberg*, unul dintre cei cinci evrei care mai trăiesc la Târgoviște. Din partea F.C.E.R. au participat și au luat cuvântul ing. *Paul Schwartz*, vicepreședintele Federației și președinte al C.E.B., și dr.ing. *José Blum*, directorul Oficiului pentru Cultură, care a prezentat și mesajele președintelui F.C.E.R., deputat *Aurel Vainer* și al ing. *José Iacobescu*, președintele B'nai B'rith România. Istoric dr. *Lya Benjamin* a vorbit despre faptele eroice ale lui *Herman Kornhausen*.

KESHET III Simbol al unității

(Urmare din pag. 7) a principalelor teme iudaice.

În cuvântul său, ing. *Brif Hainrich* a arătat că termenul *Keshet* (curcubeu) reprezintă un simbol al punții care trebuie să se stabilească între generații și un simbol al unității tot așa cum se înmănunchiază culorile curcubeului în formarea luminii. În continuare, el a expus tema „Tora - Cartea cârților”, referindu-se la importanța Torei în viața poporului evreu, la cele cinci Cărți ale Torei, componentele de bază ale celor 24 de Cărți ale Bibliei iudaice (Tanach), la continuitatea studiului Torei, la comentariile și aforismele lui *Rashi*.

Ing. *Florin Goldring* a prezentat un bogat și foarte interesant material referitor la una din cele mai mari personalități evreiești ridicate din Bacău, Marele Rabin *Alexandru Șafran*, și la contribuția sa la menținerea vieții evreiești în România, în anii prigoanei rasiale.

Izu Butnaru a prezentat rolul jucat în viața Bacăului de o serie de mari personalități, foști membri ai Comunității din Bacău, remarcând, între aceștia, pe foștii președinți ai C.E. Bacău (z.l.): *David Vataru*, *Iancu Guttman*, *Iosif Brill*, *Mitică Cojocaru* și *Hari Vigdar*, și a subliniat meritele deosebite ale dr.-ului *Brill Michel* (z. l.), fratele coreligionarului nostru *Ioșca Brill*, care s-a remarcat prin faptele sale deosebite și care a fost decorat de pre-

ședintele Franței cu înalta distincție a Republicii Franceze „Legiunea de Onoare”.

Nelu Lupovici, contabilul C.E., a vorbit despre contribuția deosebită, din timpul dictaturii antonesciene, a fostului președinte *Mișu Grad*, care a luptat pentru menținerea vieții evreiești în Bacău, în acei ani teribili, și care a obținut aprobarea, de la autoritățile locale, de înființare a Liceului evreiesc, care a funcționat până în 1944. Acesta a obținut și aprobarea ca profesorii Liceului evreiesc să fie lăsați să predea la catedră și să nu fie scoși la munca obligatorie.

Președintele C.E. Bacău a subliniat faptul că, la seminariile viitoare, vor fi prezentate și alte personalități evreiești băcăuane, prezentari care vor fi făcute, prin rotație, de către un număr cât mai mare de lectori, membri ai C.E. Bacău.

Menționăm, în final, că acțiunea a fost deosebit de reușită și că la ea au participat 55 de membri ai C.E. Bacău, cu vârste de la trei-patru anișori (*Leon* și *Frida Bargu*, *Paulin* și *Paulina Gottesman*, și *Darius Ciocan*) până la seniorul nostru *Ioșca Brill*, 93 de ani, nelipsit de la toate activitățile Comunității.

Ing. BUTNARU IZU
președinte
Ing. BRIF HAINRICH
secretar

Ploiești JEANA GOLDSFARB - 95 de ani

La cei 95 de ani aniversați recent, *Jeana Goldsfarb* este prezentă la toate manifestările religioase și culturale organizate de C.E. Ploiești. Este, de asemenea, nelipsită de la concerte, spectacole de teatru. Dar fiindcă a lucrat o viață în domeniul culturii, sărbătorita de astăzi, care se bucură de tinerețe spirituală, răspunde cu plăcere invitațiilor la evenimente culturale ploieștene. *Jeana Goldsfarb* este o constantă cititoare de literatură bună și apreciază mult revista „Realitatea Evreiască”, la care este abonată. La întâlnirile comunitare ia parte la discuții iar modul ei de-a vorbi și a pune problemele denotă pregătire intelectuală. Vine adesea cu dulciuri și alte bunătăți, pe care le oferă cu bucurie celor prezenți. A fost, acum, rândul nostru s-o sărbătorim cum se cuvine.



Ing. ADELA HERDAN
președinte al C.E. Ploiești

Recunoștință

Laura Parpală, membră a C.E.B., fiica d-nei *Lili Parpală*, asistată categoria A, decedată la data de 12.04.2013, la vârsta de 92 de ani, îmi exprim recunoștința față de modul în care C.E.B. i-a acordat un sprijin deosebit mamei mele, pe parcursul întregii perioade în care ea a devenit membră a C.E. București (din anul 1990). În plus, de câte ori a fost nevoie de un ajutor extra-barem, solicitarea ei a fost onorată.

Apreciez în mod deosebit interesul F.C.E.R., C.E.B., precum și al DASM pentru intensa preocupare în a găsi cele mai bune soluții de rezolvare a cerințelor membrilor săi. Pentru efortul depus, aduc cele mai calde mulțumiri d-lui ing. *Paul Schwartz*, vicepreședinte al F.C.E.R. și președinte al C.E.B., precum și DASM, urări de bine și succes pentru prosperitatea F.C.E.R.

Cu stimă, respect și considerație

Dr. LAURA PARPALĂ

Eveniment de suflet

(Urmare din pag. 7) care s-a referit la „Moshe Idel și viața culturală românească interbelică”. Programul s-a încheiat cu sesiunea profesorului *Shlomo Shoham* din Israel despre „Quo vadis - încotro evreimea azi”.

Masa de prânz a fost un moment de relaxare pentru toți participanții, care s-au bucurat de bucatele gustoase pregătite de personalul cantinei.

Programul Centrului de zi pentru pensionari de la Timișoara a fost foarte bogat în perioada care se încheie. Un moment deosebit a fost vizita la micuții care se află în îngrijirea Fundației „Rudolf Walter” din Timișoara. Vârștii au avut prilejul să descopere în micii prieteni copii talentați, bine crescuți, care stau și învață în condiții optime.

Al doilea program de voluntariat în Cimitirul evreiesc din Timișoara, desfășurat duminică, a adus împreună membri ai comunității de toate vârstele. „Înarmați” cu cele necesare, ei au curățat de rugină poarta și bună parte din gardul cimitirului și au amenajat intrarea. Mobilizarea membrilor comunității pentru acest eveniment de suflet a fost impresionantă.

LUCIANA FRIEDMANN



Soluții pentru încetinirea agravării diabetului

“Acordăm o atenție deosebită somnului, depresiei și funcției sexuale”, afirmă dr. Tali Cuckierman-Yaffe, directorul unei renumite secții de diabetologie din cadrul Centrului Medical Sheba, din Tel Hashomer, Israel. Cercetările coordonate de dr.



Cuckierman-Yaffe sunt cu atât mai importante cu cât sunt coroborate cu studii sociologice privind evoluția demografică la nivelul anului 2050. Potrivit acestor rezultate, în anul 2050, aproximativ un sfert din populația lumii va avea vârsta de peste 60 de ani și, implicit, va fi expusă riscului de a fi afectată de diabetul de tip II. Specialiștii au remarcat o legătură îngrijorătoare între diabetul de tip II și demență, precum și faptul că accelerează ritmul de îmbătrânire. Pe baza acestor concluzii a fost elaborat un set complex de controale medicale, fizice și cognitive, realizate de o echipă medicală care monitorizează evoluția fiecărui pacient și oferă indicațiile necesare. Acest gen de clinică este unic în lume, urmând ca un astfel de prototip să fie realizat în Japonia sau Statele Unite ale Americii. Având în vedere că majoritatea bolnavilor de diabet nu beneficiază de un asemenea centru, dr. Cuckierman-Yaffe a afirmat că soluția optimă la care orice diabetic poate apela constă în exersarea minții și a memoriei. “Cu toate acestea, oamenii trebuie să înțeleagă că nu există vindecări miraculoase. Încercăm să încetinim ritmul declinului funcției cognitive”, a afirmat ea.

Dronele israeliene contribuie la combaterea traficului de droguri

Tehnologia israeliană se dovedește de un real ajutor autorităților braziliene în lupta împotriva rețelelor organizate de trafic de droguri, crimă organizată sau chiar celulelor teroriste, mai ales în contextul găzduirii ediției Campionatului Mondial de Fotbal. Recent, poliția braziliană a reușit anihilarea unei grupări de traficanți de narcotice cu ajutorul dronelor de recunoaștere Heron, produsă de industria aerospațială israeliană. Statul Israel este unul din partenerii Braziliei în domeniul echipării



Combustibil bio obținut de cercetătorii israelieni

O echipă de cercetători, condusă de profesorul Moti Herskowitz de la Universitatea „Ben Gurion” din Neghev, a prezentat rezultatul unor mai vechi studii pentru obținerea unui combustibil pentru avioane. Proiectul se referă la crearea de hidrocarburi rezultate din apă și aer, ca alternativă la metoda folosită în prezent. Tehnic vorbind, este vorba despre extragerea moleculelor de carbon din dioxidul de carbon prezent în aer și fuzionarea acestora cu moleculele de hidrogen conținute în apă. La nivel de laborator, experimentul s-a dovedit a fi un real succes, iar savanții israelieni se concentrează asupra unei metode de a aduce acest nou tip de car-



burant într-un produs de larg consum. Din cauză că procesul de cercetare se află încă în faza incipientă, multe detalii nu au fost dezvăluite de profesorul Herskowitz, dar tot el a declarat că „nu este nimic miraculos”. Acest nou combustibil verde al viitorului ar reprezenta o adevărată revoluție în domeniu, deoarece combustibilul utilizat în domeniul aviației consumă resurse epuizabile, pe când varianta israeliană utilizează o resursă inepuizabilă, rezerva de hidrocarburi derivată din apă și aer. Cele mai realiste previziuni susțin că acest nou combustibil ar putea fi disponibil în circa 10-20 de ani.

Important proiect comun SUA - Israel

Statele Unite ale Americii și Statul Israel vor dezvolta un proiect comun de cercetare în domeniul tehnologiei energetice. El este coordonat de o fundație comună, BIRD (*Binational Industrial Research and Development Foundation*), care a facilitat și alte astfel de cooperări în diverse domenii, încă din anul 1977. Finanțarea are o valoare egală pentru ambele părți – 1 milion de dolari americani – iar programul se bazează pe strategia de obținere a independenței energetice a celor două țări, precum și pe obținerea unor surse regenerabile de energie. În cadrul acestui parteneriat vor lua naștere mai multe proiecte finanțate prin granturi comune. Potrivit lui Limor Nakar-Vincent, director pentru dezvoltarea proiectelor în cadrul BIRD, „realizarea unor parteneriate în acest domeniu este deosebit de importantă pentru asigurarea succesului. Există un risc considerabil și este nevoie de expertiza și cunoștințele ambelor părți,

de aceea acest tip de parteneriat este benefic ambelor state.” BIRD Foundation a lansat un apel tuturor antreprenorilor din domeniul energiei regenerabile care pot beneficia de un generos grant de un milion de dolari. Unele companii israeliene, precum *Panoramic Power* fac parte din această poveste de succes, ea oferind soluții inteligente de gestionare a energiei electrice utilizată de spitale. Aceste parteneriate au un rol semnificativ și în dinamica relațiilor economice, afirmă oficialul citat anterior.



Statul Israel se alătură unui important program de cercetare al UE

Prim-ministrul israelian *Benjamin Netanyahu* și președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso, s-au întâlnit cu ocazia alăturării Statului Israel proiectului european de cercetare Horizon 2020, pogramul-cadru al Uniunii Europene în domeniul cercetării și inovării. La ceremonia care a avut loc în 8 iunie la Ierusalim, au participat ambasadorul UE în Israel, *Lars Faaborg-Andersen*, și ministrul israelian al științei, tehnologiei și cercetării spațiale, *Yaakov Peri*, ambii semnând importantul acord.

Horizon 2020 se numără printre cele

mai mari proiecte de cooperare științifică și industrială din lume, iar Israelul va participa cu o sumă de aproximativ 140 de milioane de euro anual. În cifre absolute, cooperarea este reciproc avantajoasă, mediile științifice și economice fiind angrenate în cooperări în valoare de aproape un miliard de euro. Peste 1197 de proiecte de cercetare inițiate de oameni de știință israelieni au beneficiat de granturi europene în valoare de peste jumătate de miliard de euro. Până în prezent au fost depuse aproximativ 500 de noi proiecte, având participanți din Israel, acestea urmând a fi evaluate până în septembrie 2014 și încheiate acorduri până la finele anului. În ciuda faptului că inițial participarea la acest proiect a fost privită cu suspiciune de societatea civilă israeliană din cauza condițiilor impuse de organisme europene, cauza nobilă a cercetării și dezvoltării a primit, programul fiind considerat un demers benefic din punct de vedere politic.



Grupaj realizat de DAN DRUȚĂ

Antoaneta Ralian, „o doamnă a culturii române”, la 90 de ani

(Urmare din pag. 9) În acest context, el a vorbit despre „provocarea” Henry Miller, traducerea căruia a necesitat un curaj deosebit. Ca traducătoare, ea renunță la propria personalitate și se pliază pe cea a autorului. Îi plac scriitorii care au curaj, realizând compoziții literare complexe. Dorește cărți polifonice, care reprezintă provocări reale. Întotdeauna și-a propus ținte și ștachete dintre cele mai înalte. Antoaneta Ralian este decana de merit a traducătorilor din literatura anglo-saxonă și poate să se laude cu mândria firească a lucrului bine făcut, și-a încheiat cuvântul Daniel Cristea-Enache.

„Respect tradițiile strămoșilor mei”

În cadrul luărilor de cuvânt ale asistenței, etnosociolog dr. *Harry Kuller* a arătat prețuirea de care să bucură Antoaneta Ralian, fiind inclusă în lucrarea „Contribuțiile evreilor în cultura și civilizația României”, alături de Adolphe Stern, un important traducător al operelor lui Shakespeare, precum și în calendarul R.E., alături de Albert Einstein. *Veronica Bărlădeanu*, ea însăși traducătoare din maghiară în română, membră a Uniunii Scriitorilor, a mărturisit că prietena ei, Tonci, este „marele ei maestru cu suflet cald”. Îi admiră puterea de muncă, de creație, traducerea fiind o recreare în altă limbă a originalului. „Cred că elogiul maxim pentru sărbătorită îl reprezintă cuvintele Catincăi Ralea, într-un interviu acordat la Radio România Internațional”, a spus *Ioana Nițescu*. „În loc să citesc o carte în engleză, prefer s-o fac în traducerea Antoanetei Ralian”. Moderatorul a întrebat-o de ce nu traduce cărți ale unor scriitori români importanți în engleză. Numai cineva care este nativ al limbii în care traduce poate să dea strălucire textului, a răspuns ea. La întrebarea: cum se raportează la iudaism, răspunsul a fost: „Nu sunt religioasă, nu sunt atee. Cred că trebuie să existe ceva deasupra noastră. Respect, însă, tradițiile strămoșilor mei”. *Eva Galambos* s-a declarat adeptă a concepției exprimate atât de moderator, cât și de sărbătorită, privind menținerea capacității intelectuale și a conectării sociale prin muncă. *Florian Solomon*, fost redactor la radio, a arătat că cei de la istorie orală o așteaptă să dea cât mai multe informații despre ea. Și – un amendament deloc neglijabil, susținut de *Anette Vainer*: nevoia de a zâmbi.

„Nu m-am recunoscut în cele spuse aici”

Mulțumind celor care au vorbit despre ea în cadrul simpozionului, *Antoaneta Ralian* a afirmat că a avut impresia că nu era vorba despre ea, că „era ceva familiar și cunoscut dar nu s-a recunoscut în elogiile aduse”, era puțin prea mult. În continuare, domnia-sa a mulțumit tuturor celor care au sărbătorit-o, începând cu președintele statului până la F.C.E.R., Uniunea Scriitorilor, colaboratori, prieteni, șefi de editură, reviste literare. Aceste festivități, a mai spus sărbătorita, i-au dat un imbold să mai continue, au ajutat-o să-și dea seama că a avut o menire în viață: de a da plăcere altora.

„Dedic această frumoasă manifestare memoriei soțului meu”, a fost sensibilă mărturisire a Antoanetei Ralian, față de cel care trăiește în sufletul ei cât timp ea este.

Transmisia prin internet a evenimentului a fost realizată de *Silviu Vexler*, consilier al președintelui F.C.E.R.

IULIA DELEANU
EVA GALAMBOS

Dr. Aurel Vainer:

Israelul dorește pacea, Hamasul, nu!

Aflat într-o scurtă vizită personală în Israel, dr. Aurel Vainer, președintele F.C.E.R., a fost invitat de Congresul Mondial Evreiesc (WJC) să facă parte din delegația oficială de solidarizare cu Statul Israel, condusă de Ambasador Ronald Lauder.

La întoarcerea în România, ne-a relatat că, beneficiind de sprijinul E.S. Andreea Păstărnac, ambasadorul României în Israel, a ajuns la Ierusalim, în ziua de 16 iulie, alături de reprezentanți ai comunităților evreiești din circa 20 de țări.

În deschiderea programului, Ronald Lauder a spus că „dacă mai avea cineva dubii asupra acestei grupări teroriste, am primit acum o nouă dovadă: Hamas vrea război în continuare, vrea cât mai multe victime civile, vrea să lanseze un număr cât mai mare de rachete și, mai ales, să distrugă Statul Israel. Lumea trebuie să vadă realitatea: liderii Hamas nu sunt interesați de pace, dar Statul Israel DA”.

Aurel Vainer a precizat, la revenirea la București, că „o prezentare deosebit de interesantă a fost realizată de col. Gili Shinar (IDF Homefront Command), care a citat o statistică privind numărul de rachete lansate din Gaza în Israel și succesul instalației „Iron Dome”, care a reușit să oprească rachetele Hamas.

În cadrul vizitei, am fost deosebit de impresionat de punctele în care se fac observații și se iau decizii, locuri unde lucrează tineri plini de maturitate și curaj. Am fost informați despre adoptarea hotărârii de a nu ceda și mai ales de implicarea forțelor armate în operațiunile militare din Gaza, pentru a distruge arsenalul de rachete aflat la dispoziția teroriștilor”. (foto: reprezentanți ai Armatei de Apărare a Statului Israel, în timpul



discuțiilor cu delegația WJC despre diferite aspecte concrete ale situației militare.)

Președintele F.C.E.R. și-a amintit că în zilele petrecute în Israel a trăit multiple alarme în Tel Aviv, inclusiv în Aeroportul Ben Gurion. „Am fost emoționat de reacția și curajul populației, la care nu puteai sesiza nici o manifestare de panică. Numai dacă trăiești în Israel poți observa direct și înțelege acest comportament. Cu sau fără voie, am trăit zece zile în atmosfera israeliană, marcată de rachete care explodau tot timpul în aer”.

Membrii delegației și-au exprimat emoționant sentimentele de solidaritate cu Statul Israel, chiar dacă își duc viața la mii de kilometri distranță.

„Ceea ce m-a șocat a fost totala lipsă de respect a liderilor Hamas față de cetățenii palestinieni din Gaza, atunci când ne-au fost prezentate dovezi că depozitele de rachete se află în clădiri cu mare afinență publică. Toți membrii delegației s-au angajat să sesizeze autoritățile publice și societatea civilă asupra dreptului la o existență sigură a cetățenilor Statului Israel, aflați în legitimă apărare”, a mai spus dr. Aurel Vainer, la revenirea în România.

Apel privind conflictul din Gaza

Asociația Culturală de Prietenie România-Israel a trimis următorul apel adresat guvernelor din diferite țări, semnat împreună cu alte asociații de prietenie cu Israelul.

La 29 noiembrie 2012, după încetarea focului dintre Israel și Hamas, Adunarea Generală a ONU i-a conferit Palestinei statutul de observator nemembru. Cu excepția Republicii Cehe, toate statele europene fie au votat pentru acordarea statutului, fie s-au abținut. Argumentul, adesea citat pentru sprijinirea deciziei ONU, a fost că, prin statutul de observator, ONU va putea în viitor împiedica părțile palestiniene, mai ales Hamas, să atace Israelul.

Doi ani mai târziu, argumentul susținut de guvernele europene a fost batjocorit de Hamas. Dacă scopul guvernelor a fost într-adevăr de a influența Hamas și noul guvern palestinian de unitate, este limpede că au eșuat, așa cum demonstrează acțiunile Hamas din ultimele zece zile. Nu se poate să nu se țină cont de faptul că, de la declararea în 2012 a încetării focului, Hamas a reușit să-și mărească substanțial arsenalul de rachete, chiar sub privirile comunității internaționale, iar acum îl folosește împotriva civililor israelieni, lansând zilnic sute de atacuri.

Guvernele statelor europene au recunoscut de repetate ori dreptul Israelului la autoapărare. La ora actuală, Israelul își exercită acest drept. În consecință, asociațiile de prietenie cu Israelul care au semnat acest Apel așteaptă ca guvernele lor să afirme legitimitatea Israelului de a reacționa militar la permanentele atacuri teroriste ale Hamas.

Co-semnatari: Anglo-Israel Association; Česká Společnost Přátel Izraele; Cultural Friendship Association Romania-Israel; Dansk-Israelisk Selskab; Deutsch-Israelisch Gesellschaft (DIG); Društvo srpsko-jevrejskog prijateljstva; Federazione delle Associazioni Italia-Israel; FRANCE-ISRAEL. Alliance Générale KOENIG; Genootschap Nederland Israel; Gesellschaft Schweiz-Israel (GSI); ICEJ Suomen osasto; Ireland Israel Friendship League; Irish 4 Israel; Les amitiées Belgo-Israéliennes; Magyar-Izraeli Baráti Társaságok és Körök Országos Szövetsége; Med Israel for fred (Norway); Österreichisch-Israelische Gesellschaft (ÖIG); Samfundet Sverige-Israel.

Evreii din România – adevărate la idealurile naționale

- Interviu cu general (r) prof. univ. dr. Mihail E. Ionescu -

Considerațiile gral-ului (r), prof. univ. dr. Mihail E. Ionescu, directorul Institutului de Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, privind intrarea României în Războiul de Reîntregire, prilejuate de marcarea unui centenar de la începutul Primului Război Mondial, au constituit punctul de pornire al acestui interviu.

- Cum apreciați aportul evreilor români la Războiul de Reîntregire a României, 1916 – 1918?

- Acest aport, parte inseparabilă a Primului Război Mondial, a fost unul remarcabil, din cel puțin două puncte de vedere. Mai întâi, trebuie spus că doar 6 000 din cei aproape un sfert de milion de evrei aflați pe teritoriul Vechiului Regat aveau cetățenie română. Potrivit legii, toți cei înscrși pe listele de mobilizare – zeci de contingente – au fost chemați sub arme. Ei s-au înrolat și au luptat fără șovăire, cu eroism și cu jertfe. În al doilea rând, și din această perspectivă, familiile celor înrolați au contribuit la eforturile de război laolaltă cu ceilalți cetățeni, au suferit identic cu națiunea majoritară ororile războiului, ale ocupației, au suportat cu demnitate privațiunile de tot felul. Este un aport remarcabil pentru că, în pofida discriminării de tratament civic și constituțional, demonstrează atașamentul evreilor la idealul național al tuturor românilor, împărțășirea integrală a interesului național.

- La datele recensământului din 1912, viețuiau în țară 241 000 de evrei, majoritatea, cum ați amintit, fără cetățenie română. La Războiul de Reîntregire au participat 23 000 de militari evrei, aproximativ 10% din populația evreiască, echivalând în procente cu participarea poporului român. Aceste date, popularizate, ar putea oferi un antidot la propaganda, mai ales în rândul tinerilor, a noii extreme drepte?

- Indiscutabil că asemenea date corespund adevărului istoric. Sunt un veritabil „vaccin”, atestând atașamentul minorității evreiești la cauza națiunii majoritare, în fața aberațiilor susținute de curentele antisemite, în trecut, dar continuate sub alte forme, astăzi. Alături de contribuția importantă a evreilor la dezvoltarea economică a României, în general, la

procesul de modernizare a țării. Modul de comportare a minorității evreiești în timpul Primului Război Mondial este, practic, un exemplu de loialitate desăvârșită față de țară și de identificare cu obiectivele națiunii majoritare. Această trăsătură se va evidenția și după Marele Război. Minoritatea evreiască, mult mai numeroasă după reîntregirea țării cu provinciile aflate până atunci sub stăpânire străină, a avut o contribuție semnificativă, încă insuficient studiată, la performanțele interbelicului românesc. Ceea ce este un veritabil antidot față de antisemitismul inertial, alimentat puternic mai recent și din alte surse decât cele tradiționale. Mă refer la influența externă, azi, a unor curente antisioniste de extremă dreapta din Europa sau de aiurea, devenită vizibilă, preocupantă. Împotriva lor trebuie altfel de vaccinuri decât față de antisemitismul tradițional, care trebuie combătut cu toată energia în continuare.

- În ce măsură se poate vorbi de o tradiție în mentalitatea evreilor români privind prezența lor pe câmpurile de bătălie de la Războiul de neatarnare a țării din 1877 până în contemporaneitate, cu excepția perioadei 1940 – 1944, când a existat interdicția de participare a evreilor pe front?

- Este, indiscutabil, o tradiție. Putem vorbi chiar de faptul că, alături de identitatea proprie a minorității evreiești, deplin explicabilă prin existența milenară neîntreruptă a poporului evreu, se regăsește - puternică și fertilă - o alta, care vădește solidaritate deplină cu năzuințele națiunii majoritare, completând-o fericit pe cea dintâi. Așadar, la revoluția română din 1848 se remarcă personalități de origine evreiască precum pictorul Daniel Rosenthal sau Barbu Iscovescu. La războiul de independență, în 1877-1878, își vine în minte imediat eroul sublocotenent Mauriciu Brociner. În secolul XIX avem a face cu „vârfuri”, consemnate istoric, ale acestei atitudini. Dar este vorba și de acea manifestare a unei veritabile identități românești la nivelul masei minorității evreiești, cea tăcută și eficientă masă, care - economic, cultural și social - a

contribuit masiv la decolarea societății românești pe coordonatele modernității. De altfel, manifestul Uniunii Evreilor Pământeni, lansat la începutul Războiului de Reîntregire, evidențiază această adevărată statornică la idealurile naționale: „Ca și în 1877 și 1913, evreii pământeni, ținând seama întâi de toate de nevoile superioare ale Patriei, care cer, în interesul unirii sufletelor, uitarea nemulțumirilor și renunțarea, pe tot timpul războiului, la orice acțiuni de revendicare politică particulară, vor pune și de această dată energia lor de gândire și de muncă, cum și toată puterea lor de jertfă în folosul țării pentru atingerea cât mai rapidă a unei ținte pe care s-o avem azi în vedere și care este:

„În romanul „1916”, Felix Aderca relaționează începuturile antisemitismului interbelic cu unul din efectele negative vizibile după sfârșitul Primului Război Mondial: mutilații psihice, debusolați, ale căror frustrări au fost canalizate înspre direcția sus-amintită. Felix Aderca a luptat el însuși în Primul Război Mondial și a primit decorația „Bărbăție și Credință”, deci analiza venea din partea cuiva care cunoștea problema dinăuntru. Avea dreptate sau, poate, azi, opinia ar trebui reconsiderată?”

- Aderca a „simțit” acest fenomen și trebuie să-i dăm crezare. Pentru acea epocă, avea dreptate. Perpersicius aprecia în mod cu totul deosebit romanul „1916” în ansamblul literaturii consacrate războiului. Numai că trebuie să-i citim romanul în cheie actuală. Antisemitismul interbelic are altfel de rădăcini, iar persistența eforturilor actuale de revitalizare a Legiunii dă măsura retardării temporale a partizanilor ei, atâția câți mai sunt. Dar sunt și alte surse primejdioase ale antisemitismului contemporan. Este vorba

de cele care neagă dreptul Israelului la existență statală și încearcă să sădească o interpretare distorsionată a drepturilor omului și a tragediei Holocaustului pentru a nega dreptul poporului evreu la propriul stat în vatra strămoșească.

- În cimitirele evreiești din țară, există monumente în memoria militarilor evrei eroi în Primul Război Mondial și monumente în memoria victimelor Holocaustului – gropi comune sau alei cu morminte -, uneori, printre victime, aflându-se foști combatanți în Primul Război Mondial. Plecând și de la acest fapt, se poate face o comparație între antisemitismul interbelic și cel contemporan?

- Indiscutabil, sursele tradiționale ale antisemitismului contemporan nu trebuie uitate și trebuie combătute la...sursă. De aceea, înfățișarea ororilor Holocaustului din anii celei de-a Doua Conflagrații Mondiale este atât de importantă. Azi, lumea a înregistrat o uriașă transformare. Nu vorbesc de străpunerile tehnologice sau de transformările sistemului internațional sau de evoluțiile ge-

opolitice, dar, în acest context, este de văzut către ce obiective se concentrează eforturile antisemitismului contemporan. Identific - poate nu sunt foarte precis în diagnostic - un fel de „internațională” antisemită, care are un program și o ideologie permanent perfecționate. Fără să uite, dimpotrivă, folosindu-se de sursele tradiționale, această „internațională” încearcă să amplifice ostilitatea față de Statul Israel și dreptul lui de existență. Noua direcție se adresează campusurilor universitare, segmentelor politice și de influență a opiniei publice în principalele state europene și nu numai, amenințând cu un nou Holocaust. Împotriva ei trebuie luptat din toate puterile și utilizate toate resursele disponibile. Această nouă înfățișare a antisemitismului străvechi, oriunde și sub orice înfățișare se ascunde pentru a pregăti noi tragedii, trebuie identificată și combătută.

A consemnat IULIA DELEANU





COMEMORAREA A 70 DE ANI DE LA DEPORTAREA

Cluj

Istoria ca exemplu pentru mâine

Academia Română, Filiala Cluj-Napoca, și Institutul de Istorie "George Barițiu" al Academiei Române au organizat sesiunea de comunicări științifice "Holocaustul evreilor din Transilvania de Nord – 70 de ani". Evenimentul a avut loc la Cluj, pe data de 13 iunie 2014, la sediul Facultății de Istorie și Filozofie din cadrul Universității "Babeș-Bolyai". Manifestarea a avut rolul de a comemora deportările evreilor în lagărele naziste de exterminare, în 1944, de către administrația hortystă. La sesiune au participat academicienii *Emil Burzo*, *Nicolae Edroiu* și *Dumitru Protase*, *prof. dr. Ioan Bolovan*, prorector al Universității "Babeș-Bolyai", *preot prof. dr. Ioan Chirilă*, președintele senatului acestei Universități, *Bitay Levente*, consulul Ungariei, și *Barbu Bălan* președintele "Federației naționale a românilor persecutați etnic".

Combaterea antisemitismului actual prin lecția trecutului

În deschiderea comunicărilor, *acad. Nicolae Edroiu* a precizat: "Evenimentul reprezintă angajamentul Academiei Române în efortul de recuperare a trecutului istoric al comunităților evreiești și păstrarea vie a memoriei acelor evenimente pentru ca ele să nu se mai repete. Din păcate, în ultimii ani, parțial pe fondul crizei economice, se observă o puternică recrudescență a organizațiilor și manifestărilor xenofobe și antisemite. Autoritățile unor state chiar din imediata proximitate a României tolerează activitatea și manifestările extremiste ale unor formațiuni para-politice precum Jobbik, Garda Maghiară sau Mișcarea celor 64 de Comitate. Recent, în regiunile răsăritene ale Ucrainei, controlate de separatiști, populația evreiască a fost obligată să se înregistreze pe liste separate și să plă-

tească impozite speciale. Nu trebuie ca astfel de manifestări xenofobe să se mai repete, într-un secol în care Europa promovează toleranța, însă există similitudini între activitatea organizațiilor extremiste de azi și cele din trecut. Această manifestare este dedicată tinerilor cercetători istorici. Din păcate, astăzi, antisemitismul, ca formă particulară a xenofobiei, este profesat de tinerii politicieni de extremă dreapta într-un mod care amintește tot mai pregnant de perioada de aur a naționalismului extremist."

Preot prof. dr. Ioan Chirilă, președintele Senatului UBB, a argumentat faptul că Holocaustul trebuie să fie înțeles "pentru



dezvoltarea unui spirit de solidaritate în zona generației tinere, care să nu permită manifestări de genul acelor din trecut". El a subliniat că este vital să se dezvolte o mentalitate cu adevărat tolerantă, care să elimine de la sine acest gen de acțiuni.

Prof. dr. Ioan Bolovan a evidențiat că Holocaustul din Transilvania de Nord "trebuie să fie un semnal de alarmă și pentru contemporaneitate, pentru că dincolo de dimensiunea tragică și de suferința încorporată în ceea ce s-a întâmplat în urmă cu 70 de ani, noi, cei de astăzi, trebuie să devenim responsabili. Nu doar oamenii de rând, ci și societatea civilă, cât și – mai ales – politicienii. Trebuie să combatem și să stopăm extremismul de orice natură ar

fi el, pentru a împiedica în viitor repetarea unor asemenea grozăvii. Vedem că inima Europei, Bruxelles-ul, a fost însângărată în urmă cu puțină vreme de un asemenea act extremist. Azi, mai mult ca oricând, toată lumea responsabilă trebuie să se implice în combaterea extremismului, a violenței, prin toate mijloacele democratice pe care le avem la îndemână".

Evreii, victime ale urii nejustificate

Prof. dr. Ioan Corneanu a descris contextul socio-politic în care s-a produs tragedia, în comunicarea "A uita înseamnă a repeta – 70 de ani de la gheitozarea și deportarea evreilor sătmăreni în lagărele de exterminare de la Auschwitz-Birkenau". *Nicolae Decsei*, președintele Comunității Evreilor din Satu Mare, el însuși supraviețuitor, a reliefat rolul nefast al unor extremiști, care acum 70 de ani "au pus atâta zel" în efectuarea deportărilor cerute de naziști, subliniind im-

portanța deciziilor și atitudinii individuale în fața răului. *Dr. Diana Medan* a prezentat comunicarea "Evreii din arealul fostului județ interbelic Someș – Bistrița, Dej și împrejurimile – în vâltoarea vremurilor", cu accent pe cauzele psiho-sociale ale antisemitismului și mecanismul manipulării colective practicat de naziști. *Lector dr. Stelean Ioan Boia*, de la Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" din Arad, a prezentat studiul "Transilvania de Sud. Holocaust și spațiu de refugiu/salvare a evreilor din Transilvania de Nord (1940-1944)". *Prof. dr. Antonio Faur*, de la Universitatea din Oradea, a abordat "problematika salvării evreilor din Transilvania de Nord și Ungaria (aprilie-august 1944). Contribuția

importantă a trei români (dr. Mihai Marina, Aurel Socol și Teodor Popoviciu) la această operă de solidaritate umană". El a amintit și contribuția oamenilor simpli, ca Vasile Crișan din localitatea Florești, care ajută evreii să scape din ghetoul de tranzit de la Colina, din Mănăștur. *Conf. dr. Gabriel Moisa*, de la Universitatea din Oradea, a prezentat activitatea diplomatului Mihai Marina de la Consatul Român din Oradea. Personalitatea lui Alexandru Cherecheș, "Drept între Popoare", a fost adusă în prim-plan de *Daniel Stejerean*, directorul Muzeului Holocaustului din Transilvania de Nord, care funcționează în incinta Sinagogii din Șimleu Silvaniei. "Memoria comunității evreilor din Huedin" a fost evocată de *Marius P. Farkaș*, de la Asociația "Anima Templi". La dezbateri a participat și *Andrei Klein* din Cluj, născut într-un lagăr din Transnistria, cunoscut pentru cartea-document "Lea – Povestea familiei mele".

Cărțile, mărturii pentru viitor

Cu ocazia sesiunii, au fost prezentate și o serie de apariții editoriale recente. *Dr. Aurelia Dan* a prezentat cartea "Evreii someșeni", de Diana Medan și Viorica Medan, apărută la Editura Hasefer din București. "Istoria comunităților sefarde din România de la începuturi și până azi", de Valeriu Alexandru Moraru, publicată la Cluj, a fost analizată de *prof. dr. Ioan Bolovan* și *preot prof. dr. Ioan Chirilă*. Tot la Cluj s-a tipărit și volumul "Memento. Memorialul evreilor din Huedin", de Marius P. Farkaș, evocat de *Vlad Ciurdaru*. "Cartea Sinagogilor. Sighetu Marmăției", de Ioan J. Popescu, a fost răsfoită de *prof. dr. Ovidiu Pecican*. De asemenea, *dr. Vlad Popovici* a comentat lucrarea lui Antonio Faur, "Implicarea diplomatului român dr. Mihai Marina în acțiunile de salvare a evreilor din Transilvania de Nord și Ungaria (1944)", editată la Oradea.

DIANA MEDAN

Alba Iulia

Amplă reuniune comemorativă

Joi, 26 iunie a.c., Federația Comunităților Evreiești din România, C.E. Alba Iulia, în parteneriat cu Universitatea „1 Decembrie 1918” și Direcția Județeană Alba a Arhivelor Naționale au organizat la Alba Iulia o acțiune comemorativă cu prilejul împlinirii a 70 de ani de la deportarea evreilor din Transilvania de Nord. Programul a cuprins trei importante secțiuni, începând cu ceremonia religioasă desfășurată în vechiul cimitir evreiesc din municipiu. Președintele C.E. Alba Iulia, ing. *Lia Borza*, a deschis comemorarea adresând un cuvânt de bun venit tuturor celor prezenți – reprezentanți ai administrației locale, ai mediului universitar și membri ai comunității evreiești din Alba Iulia. În fața monumentului funerar, *Avram Faibș* și *Marius Gedalia* au rostit *El Male Rahamim* și *Kadiș* în amintirea celor dispăruți, primul evocând sacralitatea plângerii acestora și realizând un bine-documentat excurs în Cărțile Torei și prescripțiile talmudice. Cimitirul evreiesc din Alba Iulia este atestat pe actualul amplasament, din str. *Vasile Alecsandri*, încă din prima jumătate a secolului al XIX-lea, unele documente prezentându-l ca funcțional încă de la mijlocul secolului al XVIII-lea.

Al doilea moment a fost reprezentat de vernisarea expoziției „Comunitatea evreiască din Alba Iulia, reflectată în documente de arhivă”, care oglindește cu intensă acribie, justificată de existența dovezilor scriptice, suiburile și coborâșurile comunității evreiești din Alba, momentele de glorie, dar și vicisitudinile de context istoric. Printre documentele expuse se regăsesc și dispozițiile privind munca obligatorie la care erau supuși cetățenii evrei, precum și liste ale societăților evreiești confiscate. „A fost o perioadă neagră, în care comunitatea evreiască, pentru simplul fapt că aparținea unui anumit rit și

unei anumite etnii, a suferit niște privațiuni care acum ar părea de neimaginat”, a afirmat *Dana Zacheru*, din partea Direcției Județene a Arhivelor Naționale. Expoziția, parte a proiectului „Istorie și Memorie”, s-a bucurat de un real succes, atrăgând un număr semnificativ de participanți.

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia a organizat simpozionul comemorativ „Istorie și memorie: Holocaustul și evreii din Alba Iulia”, care a reunit personalități din mediul academic și universitar, clerici, studenți și persoane interesate de istoria tragicelor evenimente.

Președintele C.E. Alba Iulia, ing. *Lia Borza*, a mulțumit tuturor celor implicați în realizarea acestui eveniment și a transmis mesajul ambasadorului Statului Israel în România, E.S. *Dan Ben-Eliezer*. „Astăzi, la Alba Iulia, una dintre cele mai dureroase pagini din istoria României este marcată. [...] Înainte de 1940, comunitatea evreiască transilvăneană a influențat profund viața economică, socială și culturală a acestei zone, numeroși membri aducându-și contribuția la evoluția societății. Cu această ocazie doresc să felicit Federația Comunităților Evreiești, Comunitatea evreilor din Alba Iulia, pe doamna președintă *Lia Borza*, Arhivele Județene, Universitatea «1 Decembrie 1918» precum și toate instituțiile implicate în organizarea acestui eveniment. Memoria victimelor Holocaustului ar trebui să rămână întipărită în mințile și inimile noastre ca o promisiune de respectare a sacralității vieții.”

Comunicările științifice au fost grupate în două sesiuni. Prima a fost dedicată problematicii antisemitismului și Holocaustului, grupând prelegerile: „O istorie a antisemitismului românesc”, (*Sorin Arhire*, Universitatea 1 Decembrie 1918); „Aspecte ale politicii antisemite în județul Alba în timpul regimului național legionar” (Mihail



Dăescu, Colegiul Tehnic „Alexandru Domșa” din Alba Iulia), „Evreii din Alba Iulia în timpul Holocaustului” (*Miriam Caloianu*, Universitatea Ebraică din Ierusalim). A doua sesiune a cuprins comunicările lui *Gudor Kund Botond*, intitulată „Karácsony Benő – un scriitor maghiar de excepție, victimă a Holocaustului evreiesc”; *Valer Moga*, de la Universitatea „1 Decembrie 1918” - „Comunitatea evreiască din Alba Iulia în perioada 1939-1945”; prezentarea „Metode și tehnici moderne de inventariere și valorificare a patrimoniului cultural – Cimitirul evreiesc din Alba Iulia, realizată de *Călin Șuteu*, *Tudor Borșan* și *Tiberiu Popescu*. *Daniel Dumitran*, de la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia a prezentat idei și aspecte ale proiectului „Mărturii pentru prezent. Evreii de lângă noi și patrimoniul lor”.

DAN DRUȚĂ

Libertate și democrație

Libertatea și democrația sunt două noțiuni ce se intercondiționează dar nu se identifică. Ambele au fost deseori doar paravane pentru sisteme și campanii de teroare, totalitarism. Revoluția franceză a lansat cunoscuta lozincă, triada iluzorie, dar s-a înecat în sânge și numai dictatura lui Napoleon a mai potolit spiritele în interiorul Franței, pornind în schimb un război pe plan european.

Revoluția bolșevică a preluat multe din ideile revoluției franceze, încercând să împace marxismul cu iluminismul francez. A rezultat un război civil, cu peste cinci milioane de morți, apoi o dictatură care a durat circa 70 de ani și a produs zeci de milioane de crime. Democrația socialistă a devenit o noțiune absolut vidă de conținut, iar libertatea s-a transformat într-un sclavagism de tip antic.

Capitalismul văzut de Marx s-a „perfecționat”, lumpen-proletariatul a dispărut, în schimb, a apărut lumea săracilor din Asia, Africa, America Latină.

Socialismul ca sistem nu a dispărut, el există, cu mari cosmetizări, în Cuba, China, Coreea de Nord. La rândul său, economia de piață, sau capitalismul, a dovedit că nu poate rezolva problemele sărăcimii. Lumea stă pe un butoi cu pulbere. Extremismul islamic se bazează pe inconștiența sărăcimii și pe fundamentalismul religios al acesteia. SUA și UE și-au asumat un rol pe care nu-l pot juca până la capăt. Desigur, prima condiție a oricărui progres real este democrația și relația ei cu libertatea. Acest raport între democrație și libertate rămâne încă un mister, ca o ecuație matematică irezolvabilă în prezent. Om muri și om vedea!

BORIS MARIAN

EVREILOR DIN TRANSILVANIA DE NORD



Vizită la Auschwitz

“Acela care nu își amintește istoria este condamnat să o retrăiască”
– George Santayana (Citat afișat în Complexul Auschwitz 1)

Cu ocazia comemorării a 70 de ani de la deportările din Transilvania de Nord, Comunitatea Evreilor din București (prin președintele Paul Schwartz și vicepreședintele Attila Gulyás) și Centrul Comunitar Evreiesc din București (prin directorul Adrian Gueron), sub patronajul F.C.E.R. (prin președintele Aurel Vainer) și al Jointului (prin directorul pentru România – Israel Sharli Sabag), cu sprijinul partenerului de turism Adior Tour (prin Maora și Naftali Pincovici) și, nu în ultimul rând, al directorului Cancelariei Rabinice Eduard Kupferberg, au organizat o călătorie comemorativă în lagărele de concentrare și exterminare Auschwitz 1 și 2, în perioada 5 iulie – 9 iulie, 2014. La călătorie au participat 79 de reprezentanți ai comunităților de București, Zalău-Sălaj, Cluj, Târgu-Mureș, Deva, Bacău, Galați, Roman, Oradea, Buzău, Timișoara, Brăila.

Am plecat din București, prima staționare fiind Șimleu Silvaniei. Aici am vizitat Muzeul Memorial al Holocaustului din Transilvania de Nord. Președintele comunității evreilor din Zalău-Sălaj, Dan Has, a oficiat o rugăciune în memoria martirilor evrei uciși în timpul Holocaustului, am avut șansa de a o întâlni pe una dintre ultimele supraviețuitoare ale Holocaustului din Șimleu, Elizabeth Fischer, grațioasă și zâmbitoare. Daniel Stejeran, directorul Muzeului, a prezentat cu bogăție de informații tragedia evreilor din Șimleu. Am aflat despre brutalul ghetou din Cehei, despre călăul său, Krasznai Laszlo, și despre eroul - pe atunci de 16 ani, acum printre “Dreptii între Popoare” - Alexandru Cherecheș, despre supraviețuitoarea și scriitoarea Elly Berkovits Gross, despre masacrul din 1941 de la Kameneț-Podolsk, despre ghetourile din Transilvania de Nord. S-a rostit rugăciunea Izkor în memoria celor decedați.

În ziua următoare s-au vizitat lagărele morții de la Auschwitz (Oswiecim) 1, Auschwitz 2-Birkenau. Vizita s-a efectuat cu ghid în două grupuri (engleză și română). Au fost depuse coroane, au fost aprinse lumânări și a fost păstrat câte un moment de reculegere la “zi-

dul morții” (zidul execuțiilor, aflat într-o curte în care dau geamuri zidite) din Auschwitz 1, precum și la Monumentul comemorativ de la Auschwitz 2 – Birkenau, unde o serie de plăci comemorative în diferite limbi (inclusiv română, idiș, ebraică) amintesc de martiriul evreilor din acele locuri. Precizia arhitecturală înspăimântătoare a barăcilor morții de la Birkenau... culoarul, parcă nesfârșit, al fotografiilor-portret ale celor uciși acolo... cei 80.000 de pantofi rămași în urmă... hăinuțele de copil... zâmbetul dintr-o fotografie, al unei femei din grupul selectat pentru moarte...” Niciodată nu voi uita acea tăcere nocturnă care m-a lipsit pentru eternitate de dorința de a trăi! Niciodată nu voi uita acele momente care mi-au ucis Dumnezeul și sufletul și mi-au transformat vesele în țărână! Niciodată nu voi uita aceste lucruri chiar dacă aș fi condamnat să trăiesc la fel de mult ca Dumnezeu însuși. Niciodată! (“Noaptea” - Elie Wiesel).

Străbătând mai târziu, în aceeași zi, într-un tur ghidat centrul vechi al Cracoviei (Stare Miasto) – declarat monument

ani, fiind deschis și finanțat inițial de către prințul Charles al Marii Britanii. Activitatea sa cuprinde numeroase cursuri și programe specializate pe grupe de vârstă, sărbătorirea Șabatului, care adună tot mai mulți participanți, și că dorește și reușește să fie un nucleu al vieții culturale evreiești în Cracovia.

A treia zi de călătorie a fost dedicată Cracoviei evreiești. Am vizitat “Emalia”, fabrica lui Schindler, industriașul german, acum aflat printre “Dreptii între Popoare”, care a salvat sute de evrei în perioada ocupației naziste, angajându-i în fabricile sale, apoi cartierul evreiesc Kazimierz, unde a ființat ghetoul care a găzduit cca 8000 evrei, apoi “Piața Eroilor Ghetoului” (Plac Bohaterów Getta), locul de unde au fost imbarcați evreii din ghetou către lagărul Płaszów apoi spre Auschwitz, loc unde acum se află un monument format din imense scaune goale care privesc spre Auschwitz, spre fabrica lui Schindler, spre moarte... Am privit geamurile farmaciei (acum Muzeul de Istorie) lui Tadeusz Pankiewicz de la care acesta a urmărit martiriul evreilor polonezi (transpus ulterior de acesta într-o carte), implicându-se anonim și eroic în ajutorul lor. Am vizitat Sinagoga Veche (amestec de gotic și Renaștere), cea mai veche sinagogă din Polonia, construită în secolul 15, un centru al vieții religioase evreiești și sediul

Plângerii” care limitează cimitirul, zid format dintr-un mozaic de pietre funereare distruse în timpul ocupației naziste. În Muzeul Evreiesc Galicja, am privit creațiile brodate, naive, înduioșătoare ale Estherei Nisenthal Krinitz, care și-a cusut istoria copilăriei și adolescenței în timpul Holocaustului, dar și fotografiile, însoțite de un material informativ amplu, ale ororilor Holocaustului polonez.

Periplul s-a încheiat în Templul Progresist din Str. Miodowa, ridicată în jurul anului 1860 și care, cu vitraliile ei multicolore, găzduiește anual concertul de deschidere a Festivalului de Cultură Iudaică. Pe drumul spre diferitele obiective și spre casă, în autocar, am urmărit filme abordând istoria evreilor și a Holocaustului (*Exodus, Lista lui Schindler, Sunshine*, film documentar despre Holocaustul din Transnistria - realizat prin colaborare cu Liviu Beris și Oliver Lustig, dezbateri TVR despre Holocaustul în România – invitați Klein Andrei, prof. Lucian Nastase Kovacs - “Omul nu învață din istorie”... “Există o filozofie a cifrelor în Holocaust”...), am ascultat muzică evreiască din zona Ardealului (foarte tristă...) și muzică israeliană contemporană (veselă, plină de speranță și atât de luminoasă).

...Să ne amintim de trecut, să nu uităm dar să nu pierdem Speranța...și



UNESCO, am ajuns la micul dar clocotind de viață Centru Comunitar Evreiesc unde, într-o atmosferă cordială, la o cină cașer, printre zâmbete și cântece evreiești, am aflat de la directorul său Jonathan Ornstein (și Anna Gulinska, director de programe), că acest centru există de șase

al autorității rabinice a orașului. A urmat Sinagoga Remuh, construită în 1553, a doua după cea veche în cartierul evreiesc Kazimierz, și cimitrul vechi evreiesc, unde se află mormântul rabinului Mojżesz Isserles (Remuh), fost șef-rabin al Cracoviei în secolul 16. Impresionează “Zidul

să nu uităm să ascultăm glasul plin de înțelepciune al inocenței... “În ciuda a toate, încă mai cred că oamenii sunt buni”... “Gândiți-vă la frumusețea încă rămasă în jurul vostru și fiți fericiți”. (Anna Frank)

ANDREEA DAVIDOVICI

Alba Iulia

Amintiri ale unui tânăr sionist de odinioară

Nu mai sunt mulți printre noi aceia care au făcut parte din mișcările sioniste de tineret, organizații care promovau idealul construirii unui stat evreu real și puternic. **Iacob Gutstein** este unul dintre cei care își aduc aminte cu nostalgie de acele vremuri. Vorbește patru limbi străine, învățate în ani de studiu la școli serale căci părinții, la vremea școlarizării, nu și-au permis să îl țină la școală. Azi, la 82 de ani, învață ebraica și este mândru de acest lucru. Greutățile vieții, problemele personale, bolile inerente vârstei i-au mai umbrat, poate, optimismul, dar gândul la activitatea sa de tineret îl revitalizează și azi. Unul dintre colegii de odinioară, despre care vorbește cu apreciere, este Aurel Vainer. La acea vreme nu era nici deputatul, nici președintele F.C.E.R. de azi, ci un adolescent idealist, care făcea totul pentru a împlini un vis care anima numeroși tineri evrei din lume.

- De la ce vârstă ați făcut parte din mișcarea sionistă și de ce ați decis să vă alăturați acesteia?

- Am intrat în organizația sionistă „Dror Habonim” la vârsta de 15 ani. Această organizație sionistă de tineret avea scopul de a ne pregăti, din punct de vedere fizic, moral, intelectual, să devenim oameni adevărați înaintea emigrării în Palestina, căci la acea vreme Statul Israel încă nu era declarat. Activitatea noastră ca *haluțimi* trebuia să dovedească trei lucruri: că putem munci și că ne putem agonisi existența prin muncă fizică, că ne putem împăca trăind în colectiv, că emigrarea nu era o aventură a tinereții și ne putem adapta la greutățile vieții.

- Spuneți-mi, vă rog, puțin despre copilărie, despre viața de familie?

- Tatăl meu, Naftali Gutstein, era un om foarte religios, care se ruga zilnic la

Sinagoga Credința și, ulterior, la Sinagoga din Vatra Dornei. O perioadă îndelungată a fost trimis la muncă obligatorie. Familia noastră a trăit în acea perioadă într-o sărăcie lucie, cu mâncare la limita supraviețuirii, fără sodă sau săpun, confruntându-ne zilnic cu lipsurile, care au dus la boli ce m-au marcat puternic. Din cauza legilor rasiale am fost exmatriculat din școală. Până la constituirea Statului Israel și după aceea, emigrarea în Israel reprezenta salvarea. De la vârsta de 13 ani am început să lucrez ca băiat de prăvălie. Viața mea din copilărie, cu familia locuind într-o singură cameră, fără apă, fără lumină, cu pământ pe jos, a fost jalnică.

- Cum se desfășura activitatea în mișcarea „Dror Habonim”?

- În cadrul organizației sioniste de tineret am avut parte de activități culturale și

de o instruire de cercetași, foarte utilă *haluțimilor* și nu numai lor! Am fost organizați pe grupe, plutoane. Îmi aduc aminte că am avut un conducător din Palestina, care se numea Zeev. Eu și colegii mei - Fani, Iosif, Aurel (Vainer) - am fost vizitați uneori de un fruntaș al mișcării sioniste, Yotam Hirschl. Am fost, ca și colegul meu din Acșara, Aurel Vainer, la Gura Humorului și Câmpulung Moldovenesc, unde am dus o activitate de adevărați cercetași (semi-militară). Aveam tabăra la liziera pădurii, unde și dormeam și făceam de pază, în ture. Ne preparam singuri masa. Un examen fizic la sfârșitul perioadei de Acșara a fost mersul pe jos 12-13 ore, de la Gura Humorului la Câmpulung Moldovenesc, prin localitățile Stulpicani și Frasin. Certificatele de emigrare în Palestina, emise de autoritățile britanice, erau foarte puține. Totuși, ideea alăturării la mișcarea sionistă “Dror Habonim” ni se părea salvatoare și ne-a marcat pentru toată viața, atât pe mine, cât și pe toți ceilalți *haluțim* și ne-a făcut mai înțelepți, mai curajoși și mai puternici. Tinerii evrei din România, și nu numai ei, ar trebui să știe că organizațiile sioniste de tineret au avut o mare importanță în emigrarea spre Israel, după înființarea Statului. Ulterior, guvernul a luat hotărârea brutală de interzicere a organizației noastre, cât și a celorlalte organizații evreiești.

- Ați avut bunăvoința să îmi cântați o melodie sionistă în română. Ați putea să îmi reproduceți textul?

- Refrenul unuia dintre marșurile organizației sioniste: Strigă morții din morminte / Din Dachau și Auschwitz / Fraților, cereți fierbinte / Aliya, de nu, muriți! / Vrem aliya, vrem aliya / Căci asta ne este dorința / Vrem aliya, vrem aliya / Și pentru asta vom lupta!

- Ați fost în Israel? Dacă da, ce părere aveți despre Israelul real, nu cel care anima visurile și idealurile dumneavoastră?

- Am fost ca turist în Israel și am descoperit un stat modern din toate punctele de vedere - științific, cultural, etc - toate la cel mai înalt nivel.

- Cum a influențat activitatea din Mișcarea Sionistă viața dumneavoastră ulterioară?

- Actualmente, discutând cu Aurel Vainer, acesta a menționat că starea sa de sănătate, de curaj, de putere de muncă se datorează și activității depuse în cadrul organizației sioniste de tineret “Dror Habonim”. Știu că Aurel Vainer a fost în Acșara și la Constanța, lucrând la cărutul scândurilor și “cușacilor”. Activitatea aceasta de tinerețe ne-a fortificat pentru întreaga viață și azi ne dă putere, atunci când viața pare să ne învingă!

LUCIANA FRIEDMANN

Ierusalim: Prima ediție a Conferinței Mondiale a Presei Evreiești

ISRAELUL RESIMTE UN PRONUNȚAT DEFICIT DE IMAGINE

Autoritățile israeliene au făcut un pas (rămâne încă de văzut dacă a fost unul mare sau mic, dar a fost unul important) pe linia apropiării de presă, începând cu cea evreiască, din întreaga lume. Măsura a fost luată în condițiile în care deficitul de imagine al Israelului (vizibil în mod dureros în aceste zile ale operațiunii „Protective Edge”) a devenit o problemă ce se cere abordată cu seriozitate.

În presa israeliană apar câteva articole despre diaspora într-un an. În presa evreiască din diaspora, multe subiecte care îi preocupă pe israelieni nu sunt de interes pentru cititorii din alte țări.

Are presa evreiască din lume capacitatea de a contribui la îmbunătățirea imaginii Israelului, are ea destui cititori în țările de origine, în special în rândul factorilor de decizie, pentru a conta în fața opiniei publice? Liderii de la Ierusalim par a fi de părere că da, din moment ce atât Shimon Peres, cât și Benjamin Netanyahu și Reuven Rivlin au venit la hotelul unde erau cazați cei 130 de ziariști evrei din toată lumea, pentru a participa la prima ediție a Conferinței Mondiale a Presei Evreiești, manifestare care se dorește a deveni tradițională.

Singura publicație românească invitată la întrunire a fost „Realitatea Evreiască”.

ABBAS, CEL MAI BUN PARTENER AL ISRAELULUI ÎN ORIENTUL MIJLOCIU

De la bun început, Shimon Peres a știut să-și surprindă auditoriul, răspunzând unui set de întrebări despre Mahmud Abbas și Papa Francisc. Pe primul a spus că îl consideră „cel mai bun partener pe care Israelul l-a avut și îl are (în Orientul Mijlociu – n.red.)”, pe al doilea – „cel mai bun papă pentru evrei din ultimii 2000 de ani”, care a readus valorile la Vatican și, în mijlocul valului de antisemitism din Europa, el i-a invitat pe musulmani și pe evrei să se roage împreună în Cetatea Eternă.

M. Abbas are idei clare despre terorism și despre pace și este „un mare lider”, care înțelege problemele Israelului și are o poziție periculoasă în Palestina, motiv pentru care Israelul nu ar trebui să piardă cooperarea sa, a subliniat Peres. De altfel, a spus șeful statului, liderii din vremea noastră nu mai seamănă cu cei din trecut, fiind confrunțați cu probleme diferite și dificile. „Mulți au crezut că pot rezolva prin terorism, ceea ce nu au putut rezolva prin războaie”, dar s-a dovedit că azi problemele s-au globalizat și ele nu mai pot fi soluționate pe plan național, a precizat președintele israelian, în funcție până la finele lunii iulie. „Întrebați-l pe un lider dacă poate pune capăt terorismului; răspunsul va fi nu. Întrebați-l dacă poate pune capăt sărăciei; răspunsul va fi nu. Astăzi, un lider nu mai poate ordona unui popor, ci poate doar crea voluntari. El trebuie să își servească poporul, nu îi mai poate comanda”, a explicat Peres, care a declarat că nu are regrete și nici vreun motiv să piardă vremea cu regrete.

Întrebat dacă are vreun sfat de oferit lui Obama, cu care urma să se vadă, președintele Israelului a spus, cu modestie, că Israelul nu poate da sfaturi Americii. Nici pentru Reuven Rivlin nu are Peres nici un sfat, „pentru că Rivlin trebuie să fie el însuși, nu să urmeze vreun alt model, dat fiind că rolul de președinte al Israelului este unul foarte personal”.

Finalul intervenției președintelui Israelului merită amintit, mai ales în lumina a ceea ce se întâmplă azi în Gaza: „Nu cred că teroarea poate învinge dar, uneori, este foarte greu să învingi teroarea”.

ISRAELUL – CEA MAI PROVOCATĂ NAȚIUNE DIN LUME

În 66 de ani, populația Israelului a crescut de 10 ori, economia – de 100 de ori, nivelul de trai – de 33 de ori. În același interval, cantitatea de ploaie a scăzut la jumătate, a spus premierul Netanyahu, precizând că Israelul reciclează 80% din apele sale reziduale, în timp ce Spania, pe locul al doilea în lume, reciclează numai 25%. „Orice produs pe care îl folosiți are în el ceva israelian”, iar Beer Șeva devine capitala cibernetică a lumii”, a subliniat primul ministru, arătând că Israelul are o cotă din piața mondială care e de 100 de ori mai mare decât ponderea suprafeței

țării în cea a lumii. „Acesta este Israelul, iar presa evreiască trebuie să relateze antisemiților aceste aspecte”, a afirmat Netanyahu.

Dintre provocările ce stau în fața Israelului, așa cum au fost ele evocate de primul-ministru, prima este cea economică, a doua este de a convinge cât mai mulți



Fostul președinte al Israelului, Shimon Peres

tineri evrei să revină în Israel, pentru a nu se pierde identitatea națiunii evreiești în condițiile diasporei, iar a treia o constituie pericolele care țin de geopolitica Orientului Mijlociu. „Astăzi, regimurile laice se prăbușesc în fața urii dintre șiiți și suniti”, iar faptul că tinerii pacienți siriieni tratați la spitalul evreiesc de pe Înălțimile Golan nu pot fi fotografiați la întoarcerea lor în Siria, deoarece ar risca să fie împușcați „pentru că au acceptat să li se salveze viețile în Israel, depășește limita dintre barbarie și civilizație”.

Există trei mari bătălii în fața Israelului, a mai spus Netanyahu: lupta cu antisemitismul, cu pierderea identității naționale și bătălia pentru ca musulmanii radicali să nu intre în posesia armelor de distrugere în masă”.

În ceea ce privește primejdia pierderii identității naționale a evreilor din diaspora, ideea a fost împărtășită și de Natan Sharansky, fostul deținut politic din URSS și campion de șah, actualmente președintele Agenției pentru Israel, care a subliniat, într-o intervenție separată la Conferință, că „problema cea mai mare a evreilor este acum că, numai în SUA, câteva sute de evrei părăsesc iudaismul în fiecare săptămână”.

În cadrul aceleiași întâlniri cu presa evreiască din diaspora, Yuli Edelstein, președintele Knesset-ului, a explicat că el și Sharansky au devenit politicieni în Israel pentru că au vrut să sprijine cât mai mulți evrei din Rusia să vină în Israel.



Școala din Sha'ar haNegev și adăposturile din curtea complexului

Acum, cei circa un milion de evrei de origine rusă din Israel sunt reprezentați politic.

DE FAPT, CE AR TREBUI SĂ FIE PRESA EVREIASCĂ?

Cel care lucrează la un mijloc de informare evreiesc trebuie să fie în primul rând jurnalist, dar nu trebuie să fie doar în al doilea rând evreu, au spus vorbitorii din cadrul seminarului, gazetari din SUA, Marea Britanie și Israel.

O serie de probleme ale presei evreiești țin de atitudinea față de Israel: la două zile după răpirea celor trei tineri, corespondenții agențiilor de presă transmiteau știri despre campionatul de fotbal din Brazilia și despre luptele din Irak, răpirea fiind socotită încă un subiect de importanță redusă, și-a amintit reprezentanta „Jewish Chronicle”, din Marea Britanie, cel mai vechi ziar evreiesc din lume (175 de ani de la înființare). „Autoritățile israeliene ar trebui să ne ia mai în serios și să ne răspundă când le solicităm informații”, a subliniat ziarista.

Weiss Marshal, de la „Dayton Jewish Observer”, semnala nevoia de echilibru între cerințele comunității și principiile ga-

litate; dacă oamenii îi urăsc pe evrei din cauza felului în care aceștia se comportă; dacă evreii se consideră mai buni decât ceilalți oameni; dacă evreii vorbesc prea mult despre Holocaust; și dacă sunt vinovați de majoritatea războaielor care izbucnesc în lume.

Pe plan global, răspunsul a fost afirmativ în proporție de 41% la prima întrebare și de 35% la cea de-a doua, dar scorurile variau puternic în funcție de regiunea din care provenea respondentul, cea de-a doua întrebare primind 53% răspunsuri pozitive în Europa de Est.

Ar mai fi de remarcat faptul că, după Orientul Mijlociu și Africa de Nord (74%), cel mai mare scor de răspunsuri antisemite s-a înregistrat în Europa de Est (34% media zonei), în timp ce Europa de Vest are 24%, iar cele mai mici rezultate se înregistrează în Oceania și cele două Americi, cu 14%, respectiv 19%.

Găsindu-se în fața jurnaliștilor, Abraham Foxman a precizat că un ziarist poate fi considerat antisemit dacă el critică numai guvernul Israelului sau pe locuitorii acestei țări, dar dacă articolele sale critică mai multe guverne, dintre care și cel al Israelului, atunci el nu poate fi acuzat de antisemitism.

De asemenea, Națiunile Unite pot fi acuzate de antisemitism, dat fiind că rezoluțiile sale legitimează acțiunile antisemite și se îndreaptă cu precădere împotriva Israelului, dar nu și a unor țări care încalcă drepturile omului, cum ar fi China sau Rusia.

O persoană poate fi antisionistă, fără a fi antisemită, a mai precizat directorul L.A., care a subliniat că în prezent antisemitismul este la cele mai înalte cote de la cel de-al doilea război mondial încoace, dar nu este la fel de virulent ca înainte de război.

„Cea mai mare primejdie în UE este acum faptul că se neagă existența antisemitismului”, a spus Abe Foxman, în finalul intervenției sale.

Naftali Bennett – Israelul este ca un far

Naftali Bennett, care deține portofoliile pentru economie, cel pentru diaspora și cel pentru servicii religioase, președinte al partidului Israel Beitenu (Casa evreiască), a explicat ziariștilor că Israelul este ca un far, care are temelii puternice (economia, firmele start up și armata) și răspândește lumină în domenii ca utilizarea apei reciclate, energia, agricultura și securitatea cibernetică.

Ministrul a exemplificat rolul de far al Israelului arătând că a reușit în India, la o firmă la care a investit, să crească producția anuală de castraveți de 10 ori, să introducă apă în unele regiuni din Africa.

Revenind pe plan intern, Bennett a amintit că guvernul Netanyahu a reușit încadrarea în muncă a unor *haredim*, a membrilor familiilor acestora, precum și a unor femei din familii arabești locuind în Israel. De asemenea, oficialii doresc o mai strânsă colaborare cu comunitățile din diaspora, pentru a facilita păstrarea identității evreiești.

O ZI LA FRONTIERA CU GAZA ȘI CU EGIPTUL

A *Sentimental Journey*, o excursie sentimentală, cum cânta Doris Day, prin



anii '40. O excursie de o zi de-a lungul liniei de demarcație cu Gaza și la frontiera cu Egiptul a fost nu o excursie sentimentală, ci una emoțională, de documentare, ce a putut da jurnaliștilor care au ales acest traseu (printre care și semnatarul acestor rânduri) o idee despre oamenii care aleg să trăiască mai aproape de infern, în loc să se mute la Haifa, la Tel Aviv sau la Ierusalim, ba chiar și la Beer Șeva, oriunde e mai bine decât într-un loc în care, de la declanșarea alarmei și până la explozia rachetei lansate din Gaza, nu ai mai mult de 15-20 de secunde. Și totuși, oamenii trăiesc normal, merg la serviciu, la piscină, la școală, își duc copiii la grădiniță. Iar rachetele cad, câteva pe lună, în perioadele de liniște, câteva pe zi, în perioadele de criză, cum este cea de acum, din timpul campaniei „Protective Edge”.

Complexul educațional (școală și liceu) din Sha'ar haNegev, localitate aflată în inima zonei către care se îndreaptă majoritatea rachetelor trase din Gaza, la nici un kilometru de Sderot și în apropierea Așkelon-ului, este mândria celor din localitate. „La început, când la noi cădeau câteva rachete pe an, copiii luau lucrurile în glumă. Apoi, când tirurile s-au îndesit și rachetele au devenit din ce în ce mai puternice, atitudinea elevilor s-a schimbat. Erau calmi, dar îi vedeai că sufereau. La încetarea alarmei, îi sunau pe cei dragi, să le spună că sunt în viață”, ne-a povestit una dintre profesoarele care ne-au însoțit prin unitatea de învățământ.

Unul dintre obiectivele profesorilor și părinților: să îi învețe pe cei mici să nu urască. Și eforturile le sunt încununete de succes: într-o zi, o fetiță de nouă ani și-a întrebat mama dacă în Gaza trăiesc copii. La răspunsul afirmativ al acesteia, copilul a spus: „Să știi că mi-e milă de ei, că acum vor veni avioanele noastre și vor ataca localitatea lor, iar eu știu ce trebuie ei să simtă”.

Ceea ce nu înseamnă că, la maturitate, tinerii din Sha'ar haNegev sunt lipsiți de fermitate. „Școala noastră se întemeiază pe spiritul sionist al identității noastre evreiești”, spune Areta Rothstein, directorul școlii. Iar una dintre elevele din clasele finale de la liceu ne întărește: „După ce termin, vreau să intru în armată”. Până atunci, ea ne vorbește în engleză despre muzică și dans, așa cum se făceau în școala din Sha'ar haNegev.

Construcția școlii a costat 10 milioane de dolari, dar ea este un buncăr, în care orele nu se mai întrerup la fiecare alarmă. Copiii care vin la școală din Sderot, din kibbuturile și moșavurile din apropiere, sunt de toate felurile: unii, cam 30%, sunt dotați intelectual peste medie. Alții sunt copii obișnuiți. Alți 30% sunt incapabili să înțeleagă un text, deși știu literele. „Copiii speciali au nevoie de o educație specială”, deci în școală totul se învață practic, nu numai în ateliere de mecanică auto sau croitorie, dar și în laboratoarele de științe. „Orele de discipline umaniste încep printr-o întrebare, la care copiii găsesc răspuns. Cei mai buni ies din clasă și îi iau cu ei pe jumătate dintre cei care nu pot citi. După 20 de minute, revin și toți știu răspunsul. Elevii mai slabi au învățat de la cei excepționali, iar aceștia s-au documentat pe internet. Apoi, ora continuă în mod normal”.

Un alt obiectiv deosebit în regiunea de la gardul de securitate cu Gaza este Stația de Cercetare Besor. Serele sunt făcute dintr-o plasă specială, amintind de cea împotriva muștelor și țânțarilor, numai că densitatea firelor este studiată, iar produsul este realizat la un kibbutz din apropiere. Rezultatul? În seră temperatura este cu 3-4 grade mai mică decât afară, iar cu ajutorul irigațiilor cu picătura, vezi roșii, vinete, ardei crescând direct din nisip. Soiuri adaptate solului, pe care fermierii din zonă le cumpără imediat și obțin cu ele recolte-record: „Israelul nu poate concura cu marii producători mondiali, pentru că nu are suprafața necesară, dar dacă reușim să obținem produse de calitate în perioadele în care alții nu au recolte, sau cu o lună înaintea lor, câștigul este asigurat”, ne explică Elisha Mizrahi, un fost



Roșiile și celelalte legume cresc din nisip la Besor

director al KKL, un ONG care se ocupă cu împăduririle și asigurarea terenurilor pentru fermierii din zonă.

Politica stației de cercetare poate părea și ea surprinzătoare: soiurile de legume și fructe nu sunt protejate prin brevete, ci date fermierilor. „Vrem ca ei să aibă succes”, ne explică Elisha Mizrahi. Și nu numai fermierii din Israel, dar și cei din Gaza sau din Egipt pot întreba și obține răspunsuri la solicitările lor, ca și fermierii din orice altă parte a lumii.

Și când te gândești că autoritățile ro-



Școală din noua așezare israeliană de la frontiera cu Egiptul

mâne se plâng de efectele deșertificării din sudul țării, unde pământul e incomparabil mai bun decât în deșertul Negev!

Tot cu ajutorul KKL a fost înființată și o tânăra comunitate, aflată în pînțenul făcut de granițele dintre Gaza, Egipt și Israel. Locuitorii, acum câteva mii, au locuit în rulote cam cinci ani după ce Israelul s-a retras din Gaza. În fiecare zi apar noul-veniți, iar cei de aici își cheamă rudele să li se alăture. Pe teritoriul comunității funcționează și o ieșină, al cărei renume i-a determinat pe tinerii din SUA să vină și să învețe aici. „Am venit ca niște cosmonauți. Vrem să ne vedem viitorul aici, să avem de lucru și în inginerie, nu numai în educație și agricultură”, ne spune liderul comunității, Eli Adler.

Dacă privești în jur, vezi deșertul, șoseaua, apoi turnurile de observație din Egipt, gardul de siguranță la frontiera cu Gaza. Cu două zile înainte, în zori, armata a prins un terorist palestinian chiar la poarta școlii. Cu câțiva ani înainte, de un Pesah, a avut loc un atac în care au murit cinci dintre elevii ieșivei, iar alți 25 au fost răniți. Dar școala și-a revenit, s-a dezvoltat. Azi, elevii săi vor să stea aici un an și jumătate-doi ani, după care toți merg în armată. Totuși, și în această nouă comunitate, ca și Sha'ar haNegev, numărul locuitorilor nu conținește să crească.

Când se vorbește despre minunile contemporane ale Israelului, se menționează medicina, cibernetica, agricultura, industria Hi Tec. Înainte de toate, ar trebui amintiți acești locuitori care s-au prins ca niște cactuși de pământul lor și nu se dau duși cu nici un preț.

DE CE ARE ISRAELUL UN DEFICIT DE IMAGINE?

Punctul pe i l-a pus nu un jurnalist, ci șeful cunoscutei firme Arad Communications, Eyal Arad. „O parte a problemei noastre de imagine vine din faptul că, pentru mass media o știre negativă este o știre bună, iar o știre negativă despre un evreu este o știre excelentă. Motorul deficitului de imagine stă în resentimentele față de evrei. Din aceste motive, foarte puțini oameni pot spune că știu cine este premierul Danemarcii, dar toți știu cine

este Netanyahu.” Deficitul de imagine mai provine și din faptul că puțini dintre cei care vorbesc despre Israel au fost măcar o dată în Israel. „80% dintre evreii din diaspora nu au fost niciodată în Israel. Aduceți oamenii aici. Din acest punct de vedere, deficitul de imagine poate deveni un avantaj”, a mai spus Eyal Arad.

După părerea lui Yigal Palmor, purtătorul de cuvânt al MAE israelian, cauzele deficitului de imagine sunt complexe: pe de o parte, nu se face destul, pe de alta, din cauză că toată lumea are o atitudine plină de pasiune față de Israel, apare tendința de a face prea multe, de a merge pe principiul că dacă merită să faci un lucru, atunci merită să faci cât poți de mult și sfârșești prin a depăși măsura în ceea ce faci. „Noi, diplomații, facem apel la opinia publică și îi invităm pe oameni să își formeze propria părere, dar atunci apare riscul de a-și forma o părere care nu ne convine, iar repetând acest apel ani în șir, depășim măsura și obținem un deficit de imagine”, a mai spus Yigal Palmor.

Susan Fishkoff, de la „Jewish Weekly” din San Francisco, a subliniat că în acest deficit de imagine, presa evreiască nu-și poate asuma rolul de conducător al corului de laudători pentru guvernul israelian. „Israelul trebuie să fie atent să nu ne transmită clișee în loc de informații. Suntem ziaristi și ne place profesia noastră”, a subliniat ziarista americană.

Răspunsul a venit de la Yigal Palmor, care i-a invitat pe ziaristi în Israel, pentru că au subiecte interesante, dar fiecare, în zona lui, trebuie să aleagă subiectele care îi interesează pe propriii cititori, în funcție de situația din țara de origine. „Există acum (25 iunie, când încă se spera găsirea în viață a celor trei adolescenți răpiți – n. red) un mare interes pentru răpirea celor trei tineri, dar acest interes nu e la fel de mare în Africa, unde sute de fetițe sunt răpite, fără să se mai știe vreodată



Noul președinte al Israelului, Reuven Rivlin

de ele”.

În finalul Conferinței Mondiale a Presei Evreiești, ziaristilor li s-a adresat viitorul președinte al Israelului, Reuven Rivlin. Amintind că este născut la Ierusalim, unde s-au născut și părinții, și bunicii săi, președintele ales a precizat: „Locuitorii Orientului Mijlociu, arabi și evrei, trebuie să realizeze că situația coabitării nu este o soartă crudă, ci doar destinul nostru”. Ca atare, Rivlin a promis că se va întâlni cu Mahmud Abbas și că vede în această întâlnire „o șansă pentru a restabili încrederea între Israel și Autoritatea Palestiniană”.

Între timp, situația s-a schimbat și rămâne de văzut dacă o întâlnire Rivlin – Abbas va mai avea loc și ce ar putea ea aduce.

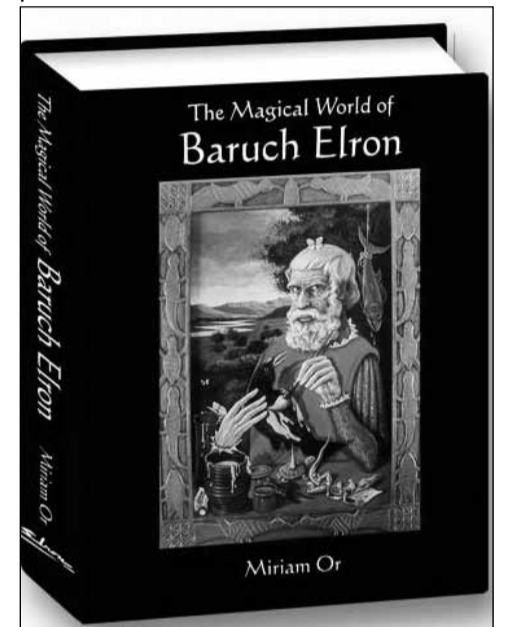
ALEXANDRU MARINESCU

BARUCH ELRON și „Lumea lui magică”

Pictorul israelian Baruch Elron (1934-2006), reprezentant al „realismului fantastic”, a început să fie redescoperit de critici. În ultimii 2-3 ani interesul pentru opera lui este în creștere pe plan internațional, iar unii îl numesc chiar „un nou Brauner”. Născut în București, a făcut aliaj în anii '60. A predat la diverse instituții de artă și a fost președintele Uniunii Artiștilor Plastici din Israel (între 1985-1994), fiind recompensat cu multe distincții. Este creatorul siglei Muzeului „Struma” din Beerșeva. Soția sa, av. Lidia Elron, continuă promovarea operelor sale.

- Cum era viața alături de pictorul Baruch Elron?

- Lidia Elron: Baruch Elron (z.l.) era o personalitate vulcanică. A avut o cultură



imensă, în diverse domenii, atât în artă, cât și în istorie, muzică, literatură. A știut enorm de multe. A fi partenera unui astfel de om este un avantaj deosebit. Viața alături de un artist cu deschideri plurivalente era interesantă pentru mine, eu având o carieră „realistă”, în avocatură. El a fost nu doar soțul și tatăl copiilor mei, ci și cel mai bun prieten al meu. Ne-am cunoscut pe vremea când eram amândoi studenți la București și a fost o dragoste minunată, care a durat absolut toată viața – o dragoste bazată pe prietenie și încredere reciprocă. Am venit în Israel în 1963. Parcă a fost ieri... Deodată, m-am trezit că am copii mari și nepoți. Dispariția lui ne-a lăsat un gol imens în suflet. Pentru mine, nu se va mai umple niciodată. Mă concentrez asupra expozițiilor sale, care au continuat.

- Care erau sursele sale predilecte de inspirație?

- Lidia Elron: Biblia, tradiția evreiască, mitologia greco-romană, dar și cea europeană medievală, peisajele israeliene. A creat lucrări mai ales pe tema timpului – detesta „ceasul”, „mașina ce macină vremurile”, mai ales în ultimii ani, când simțea că timpul fuge cu o viteză de nestăpânit. Femeia ca simbol și importanța femeii în lume l-au preocupat, de asemenea, foarte mult. În ultimii ani, când starea lui de sănătate s-a înrăutățit, a creat o serie interesantă de „picturi ale orizontului limitat”, perspectiva fiind exact atât cât poți vedea prin rama unui geam. A expus nu doar în Israel și România, ci și în Franța, Germania, Belgia, Anglia, SUA, Canada, Coasta de Fildes, Brazilia, etc. În multe dintre aceste țări, picturile lui continuă să fie cerute în galerii și apreciate de critici. Cunoscutul istoric de artă spaniol Héctor Martínez Sanz, care semnează cartea „Baruch Elron”, pregătește noi volume despre el. Trebuie menționat și impresionantul volum „Lumea magică a lui Baruch Elron”, de Miriam Or, apărut în Israel, cu peste 500 de reproduceri color.

D.M.

JCC BUCUREȘTI

"Maraton" pentru copii

Tabăra de zi pentru copii de la JCC București este un alt moment foarte așteptat. Alături de *madrihim*, fără să plece de acasă, copiii își continuă activitatea iar părinții au parte de ore în care știu că cei mici sunt în siguranță și au un program interesant. Cele cinci zile de la începutul lunii iulie au avut programe "concentrate" de iudaism, joacă, învăță-

tură, excursii, etc. De la ora 8 la 17, micuții s-au regăsit în postura de sportivi, bucătari sau artiști, iar creativitatea lor a fost exploatată la maximum. Copiii au putut dobândi cunoștințe despre viața evreiască, iar "proba practică" a reprezentat-o participarea la Oneg Șabat, alături de părinți și bunici.

Excursie la Brăila

În cadrul programului *My Jewish Romania*, JCC București organizează vizite pentru mai buna cunoaștere a frumuseților țării. Recent a fost organizată o excursie la Brăila. Programul a cuprins o plimbare cu vapoarașul cu aburi, vizitarea rezervației naturale Insula Mică a Brăilei, vizitarea Sinagogii din Brăila și o masă de prânz cu produse pescărești.

Gusturi regăsite

Atelierul practic de gastronomie evreiască devine o și mai mare atracție în timpul verii, când orice ne scoate din rutina serviciului zilnic reprezintă o sursă de recreere. În cadrul acestui program, rețetele aflate în caietul bunicii sunt redescoperite, reinventate și, alături de gusturi și arome, aduc și nostalgia vremurilor trecute.



Nu ratați ziua de 21 septembrie!

Mesajul acesta se adresează bucureștenilor, care la această dată sunt invitați la marea aniversare a opt ani de existență a JCC București. Spectacole surpriză și evenimente pentru toate grupele de vârstă îi așteaptă cu acest prilej pe toți participanții. În cei opt ani care au trecut, cel mai important JCC din România, organizator a numeroase evenimente și pentru evreii din întreaga țară, a adus o schimbare în percepția asupra vieții evreiești. Îmbinând tradiția cu modernitatea, acest centru a devenit o a doua casă pentru numeroși membri ai comunității, dintre care cei mai micuți pot spune, deja, că au crescut în ea. Str. Popa Soare 18, adresa JCC, a devenit punct de referință în itinerariul celor care doresc să se regăsească într-o familie evreiască autentică.

Proiecte culturale

Pentru grupul de vârstă 35-65 de ani, JCC București vine pentru această vară cu o propunere, în primul rând, culturală. Fie că vorbim despre film, arhitectură, fotografie sau artă culinară, toate reprezintă o „achiziție” importantă pentru suflet și minte. Tabăra pentru generația medie are loc între 11 și 17 august la Cristian și

așteaptă, în compania celor care nu au ratat nici o ediție a acestui eveniment, noi participanți din întreaga țară. Duminică, 14 septembrie, de la ora 11, urmează o nouă „preumblare istorică-arhitecturală-etnografică” pe străzile aristocrației israelite și spaniole bucureștene, prin măturile lui Frederic Dame, „Bucureștii în 1906”.

Keshet București

La 31 august, începând cu ora 10, JCC București vă așteaptă la o nouă ediție a programului Keshet, curcubeul cunoștințelor evreiești. În compania conferențiarilor din domenii diverse, veți găsi, cu siguranță, subiecte care să vă suscite interesul.

JCC TIMIȘOARA

Zile festive

Cei care savurează muzica de operă se delectează cu ea și în cadrul programului Centrului de zi. Dincolo de ieșirile periodice la Opera timișoreană, prin intermediul lui Mugurel Chirilă, muzica de calitate ajunge la pensionari și sub formă de proiecții. Cunoscut spectacol au fost prezentate de acesta, urmate de discuții despre subiect, calitatea reprezentației și protagoniști.

Sărbătorirea lunară a zilelor de naștere este un moment plăcut și așteptat de participanții la programele Centrului



de zi. Există deja tradiția de a întâmpina aceste zile festive cu bunătăți aduse atât de pensionari, cât și pregătite de cantina comunității. Caracteristică este buna dispoziție autentică și prietenia care domnesc la aceste evenimente.

Câinii salvatori sunt deja vechi prieteni ai pensionarilor din cadrul Centrului de zi Timișoara. Recent, în Parcul Botanic, participanții au admirat necuvântătoarele, într-o încântătoare zi de vară. Demonstrațiile patrupelelor au adus, din nou, buna-dispoziție.

Prefațând o ediție specială dedicată celor 100 de ani ai Joint...

JDC, AJJDC sau Joint reprezintă prescurtările sub care este cunoscută în lume cea mai importantă organizație de asistență umanitară evreiască. Din 1914, deci de exact 100 de ani, Jewish Joint Distribution Committee a menținut viu și actual preceptul "Kol Israel arevim ze la ze" - "fiecare evreu este responsabil, unul pentru celălalt". De asemenea, a adus sprijin și celor care nu aparțin acestei etnii în momente de criză majoră. Azi, JDC operează, în încă 70 de țări, în afară de Israel, și reprezintă sinonimul cuvântului *salvare* pentru milioane de oameni, din diferite generații. Activitatea JDC vizează evreii aflați în pericol fizic, dar și ajutorarea celor în nevoie pentru a-și asigura subzistența. Pentru această organizație, crearea și întărirea vieții evreiești reprezintă o prioritate majoră. De asemenea, Joint-ul acordă un sprijin imediat și substanțial în caz de catastrofe naturale sau provocate

de oameni. În atenția organizației se află persoanele și familiile defavorizate din diverse colțuri ale lumii, o atenție deosebită acordându-se categoriilor în nevoie din Israel - copii, tineri, vârstnici care au nevoie de un sprijin pentru a se integra în societate.

Nu este loc în care Joint-ul să nu fi ajuns în cei 100 de ani! Înfruntând adesea pericole, intrând în parteneriate diverse, nu a abandonat niciodată ideea de a se afla alături de evreii în nevoie. Reprezentantul pen-
tru România este Israel Sharli Sabag, totodată director pentru Serbia, Macedonia și Bosnia-Herțegovina. În ultimii ani, directorul Joint pentru România a implementat numeroase programe foarte importante, care au produs un important reviriment al vieții evreiești. În septembrie vom reveni cu o ediție amplă dedicată celebrării centenarului Joint.

American Jewish
Joint Distribution
Committee



Cum petrec copiii această vară?

Este o întrebare pe care, inevitabil, cei mai mulți părinți și-o pun, odată cu încheierea anului școlar. JCC București oferă alternative nu doar celor din capitală, ci și celor din țară. Prima opțiune, pentru cei cu vârsta între 0 și 12 ani, este seria celor trei tabere de la Cristian. Primele două în compania părinților și, cea de-a treia,

doar pentru grupa Negev, deci pentru cei mai mici dintre membrii comunității. În august, copiii sunt așteptați la sediul JCC pentru un Oneg Șabat care îi are în centrul atenției, minigolf (10 august) și o zi întreagă la piscină (31 august). Luna sep-

tembrie va debuta cu două serii succesive ale taberei de zi, program care s-a dovedit de foarte mare interes pentru prichindei. Tot la început de septembrie, revine programul „Dr. Doolittle” pentru toți iubitorii de animale, care, doar în această zi, pot veni în compania necuvântătoarelor care vor primi toată îngrijirea și atenția necesară.

Cele mai mari tabere, multă veselie și spirit evreiesc!

Summer Tov Mazal Tov

In tabără simți vara evreiește!

JCC Centrul Comunitar București

CRISTIAN
Tabăra de primăvară familii și copii: 30 aprilie-4 mai
Mahane Mishpachot I, tabără familii cu copii: 14-20 iulie
Mahane Mishpachot II, tabără familii cu copii: 21-27 iulie
Kaytanat Galil, tabără pentru 12-18 ani: 25-31 august
Kaytanat Negev, tabără pentru 4-12 ani: 28 iulie - 3 august
Mahane Hermon - tabără generației medii: 11-17 august
Jewish Adventure - tabără 18-35 ani: 20-24 august
Tabere Generația de Aur • 1-6 iunie • 7-13 iulie • 15-21 septembrie

OFORIE NORĐ
Tabere Generația de Aur • 9 - 15 iunie • 1-7 septembrie

INFO și ÎNSCRIERI: www.jcc.ro * tel: 021.320.26.08 * e-mail: bucuresti@jcc.ro

Site-ul JCC

Spațiul în care puteți găsi toate informațiile la zi referitoare la programele JCC București, dar și la taberele, seminariile, conferințele pentru întreaga țară, este www.jcc.ro. Din acest spațiu virtual puteți accesa formularele de înscriere pentru

toate programele. Mai mult, însă, Radio Shalom România - Radioul Comunitar se va deschide automat. Aici vă vor întâmpina emisiunile deja bine-cunoscute realizate de echipa zecilor de voluntari, care devin tot mai „profesioniști” în acest domeniu.

JCC Oradea

Programe de vacanță

Vizitarea salinei de la Turda a fost pentru pensionarii de la JCC Oradea un moment deosebit de plăcut. Amenajat la standarde europene, acest spațiu terapeutic și de recreere este o importantă atracție a zonei. Ziua petrecută la Turda a fost una dintre acele ieșiri pe care, periodic, Centrul de zi le organizează pentru ca pensionarii să aibă scurte perioade de relaxare în afara zidurilor JCC.

În timpul verii, copiii de vârstă școlară beneficiază de meditații de la persoane calificate din cadrul comunității. În același timp, au loc repetiții ale unui grup muzical iar formația de dansuri continuă programele sale și în perioada vacanței. Gimnastica de întreținere și tenisul de



masă sunt două programe care se desfășoară și în perioada de vacanță, fiind atractive pentru cei care nu pot petrece un concediu în afara orașului.

Pagină realizată de
LUCIANA FRIEDMANN

Excursie a BBR la Galați

O plimbare pe Dunăre

Intrată în tradiție, excursia BBR a fost organizată anul acesta la Galați, pe vasul „Kaptan”, condus de căpitanul Nicu Dumitriu. O zi de început de vară pe Dunăre, cu muzică idiș, israeliană, universală, selectată de Berti Barbera. Melodii nemuritoare, cântăreți nemuritori. Cu meniu, îndeosebi, pescăresc.

Participanții, membri ai BBR dar și invitații – prieteni și prietene, soții, apropiații noștri din grupul de sprijin – au fost încântați de vasul care aluneca lin pe apa Dunării (nu prea albastră), de priveliște, de amabilitatea personalului vasului, de toți cei care ne-au sprijinit la reușita acestei excursii. La masă – discuții, glume, râsete, limbile s-au dezlegat și datorită licorilor provenite din „pivnițele” F.C.E.R., la care s-au adăugat meniul, îndeosebi pescăresc: anteurile, ciorbă de pește și saramură de crap.

După ce am acostat, a urmat partea a doua a programului. Vizitarea Templului Meseriașilor renovat, ghid – președintele C.E. Galați, ing. Sorin Blumer.

Cu vizitarea Templului Meseriașilor, ghid – președintele C.E. Galați, dr. ing. Sorin Blumer.

Cine a cunoscut sediul comunității înainte de restaurare și îl revede acum, trăiește sentimentul exprimat de vorbitor: „chiar și într-o comunitate mică există forțe care pot genera succes”. Președintele comunității a mulțumit pentru susținere financiară Fundației „Caritatea”, prin conducerea F.C.E.R. și, în mod special, președintelui dr. Aurel Vainer. Templul Meseriașilor a fost reinaugurat de trei ori: de Hanuca 5774, înainte de Șavuot 5774 și la recenta ediție a Programului „Beres-



hit” – reușită la care au colaborat F.C.E.R., Joint, cu implicare notabilă a directorului său pentru România, Israel Sabag, și comunitatea gălățeană. Vorbitorul a făcut un istoric al lucrărilor de restaurare a Templului, singurul rămas în funcțiune din cele 23 de sinagogi din oraș, subliniind că la etajul I al Templului a fost amenajat un muzeu de mare interes al istoriei evreilor gălățeni. Clădirea care adăpostește restaurantul ritual, fost sediu al Sinagogii Fierarilor, a fost, de asemenea, reparată. S-au adus îmbunătățiri sediului comunității, a fost reamenajată curtea. Fostul președinte al C.E.B., ing. Osy Lazăr, originar din Galați,

a amintit pagini din istoria comunității în anii Holocaustului și a avut cuvinte de laudă pentru actualul președinte al comunității, în același timp, dirijor al corului „Hamacabi”.

Președintele BBR, ing. José Iacobescu, a mulțumit gazdelor, încrezător că noua viață a Templului este încă o premisă pentru continuitatea vieții evreiești în România.

O zi de neuitat, pentru reușita căreia au pus suflet ing. José Iacobescu, ing. Anette Vainer, Victoria Demayo, Jean Bercu. Pe drept, le-au mulțumit participanții! (I.D.)

Agenda deputatului și președintelui F.C.E.R.

(Urmare din pag. 2) O atenție specială a fost acordată turului strategic al Ierusalimului, ghid – Nir Barkat, primarul general al Ierusalimului, „capitala religioasă a lumii”. Au fost prezentate: • zonele Ramat Shlomo, Beit Hanina, Muntele Sion; • proiecte de diversificare și modernizare a transporturilor. Au fost vizitate școala secundară de fete și Centrul Universitar de Excelență „Yot” de la Beit Hanina, unde tineri arabi sunt atrași în proiecte educative de formare profesională.

Aflat la conferință, când a fost anunțată asasinarea celor trei tineri israelieni răpiți de teroriști, dr. Aurel Vainer a trimis, cu ajutorul colegilor din Federație, în numele F.C.E.R., un comunicat de presă, în care a fost exprimată durerea pentru acest tragic sfârșit, pronunțându-se ferm pentru aducerea în fața justiției a făptuitorilor.

• Ajuns în București, domnia sa a participat la sesiunea extraordinară a Camerei Deputaților, unde a avut loc votarea finală a legii de reducere a contribuțiilor pentru personalul utilizat în economie de angajatori, cu efecte favorabile pentru economia românească. Legea a fost adoptată cu unanimitate de voturi.

• La 3 iulie a.c., împreună cu alți colegi din Federație, dr. Aurel Vainer a participat la recepția oferită de Ambasada SUA, de Ziua Națională a Statelor Unite, ascultând cu mult interes discursurile rostite de însărcinatul cu afaceri Duane Butcher, și de primul ministru al României, Victor Ponta, în care au fost evidențiate excelențele relației între țara noastră și SUA, posibilitățile de extindere în viitor.

• Președintele și deputatul F.C.E.R. a avut o serie de întâlniri cu colaboratori implicați în atragerea de fonduri pentru realizarea Programelor de reabilitare a Sinagogilor din Oradea, Satu Mare, Hârlău, Șimleu Silvaniei, Carei, dar și restaurarea Bibliotecii Templului Coral din Capitală. Se are în vedere reinaugurarea, până la finele anului, a Sinagogii din Tulcea și a Templului Coral din București.

IULIA DELEANU



Tel Aviv: Conferința Păcii sub ploaie de rachete palestiniene

În ziua în care la Tel Aviv avea loc deschiderea festivă a evenimentului „Israel – Conferința Păcii”, avioanele israeliene bombardau 150 de obiective militare din Gaza. Reacția era răspunsul militar israelian la cele 100 de rachete trase de extremiștii palestinieni asupra localităților din sudul și centrul Israelului. Chiar și asupra Tel Avivului a fost trasă o rachetă, distrusă în zbor de sistemul de apărare antiaeriană „Cupola de fier”. Organizatorii Conferinței Păcii nu au anulat manifestarea, apreciind că tensiunea, rachetele, bombardamentele, distrugerile, morții și răniții, constituie un fundal semnificativ, deși sinistru, discursurilor despre necesitatea păcii israeliano-palestiniene rostite de la tribună. Președintele Statelor Unite, Barack Obama, nu a putut veni la Conferința Păcii dar și-a trimis discursul prin intermediul mass-mediei electronice. De pe un ecran imens, președintele american îi îndemna pe israelieni și pe palestinieni să-și dea mâna înțelegerii și a păcii. „Războiul nu e o soluție, ci o tragedie – avertizează Obama. Pacea este singura cale spre adevărata securitate. Pacea e necesară, dreaptă și posibilă.” Nici Mahmoud Abbas (Abu Mazen), președintele Autorității Palestiniene, astăzi liderul cel mai important al revoluției naționale palestiniene, nu a putut veni, personal, la Tel Aviv. Dar discursul său a fost auzit de participanții la Conferința Păcii și citit în cotidianul ebraic „Haaretz” (cu o ediție și în limba engleză). Mahmoud Abbas a negat că ar fi respins propunerile șefului Departamentului de Stat american, John Kerry, afirmând că niciodată nu a

primit vreun document din partea Statelor Unite. „Tratativele de pace au fost întrerupte deoarece prim-ministrul Benjamin Netanyahu nu a respectat înțelegerea privind cea de-a treia fază de eliberare a deținuților palestinieni. Dacă impasul va continua, ne vom adresa instituțiilor internaționale și Tribunalului Internațional de la Haga”, a avertizat Abbas.

„Haaretz”-ul a fost inițiatorul și gazda evenimentului. Au fost prezenți și au cuvântat președintele Shimon Peres, ministrul israelian al Justiției, Tzipi Livni, responsabilă din partea Guvernului cu tratativele israeliano-palestiniene, Saeb Erekat, șeful delegației palestiniene la tratative, Lars Anderson, ambasadorul UE în Israel, generalul (r) Ehud Barak, fost prim-ministru și fost ministru al Apărării, Naftali Bennett, ministrul Economiei, președintele partidului de dreapta Habayt Hayeudi (Casa evreiască), deputatul Itzhac Herzog, șeful opoziției parlamentare și președinte al Partidului Muncii, deputata Zaava Galon, președintele partidului de stânga Meretz, dr. Ahmed Tibi, vicepreședintele Knesset-ului, unul dintre fruntașii populației arabe din Israel, deputata Şeli lehimovici, renumitul scriitor David Grossman (al cărui fiu a murit în Războiul din Liban), filosoful Allan Finkelkraut, generalul (în rez.) Iacov Amidror, unul dintre fruntașii coloniștilor israelieni din Yehuda și Şomron (Cisiordania), Yuval Diskin, fost șef al Serviciilor secrete israeliene Şin-Bet, ș.a.

E lesne de înțeles că de la tribună au fost rostite opinii care se băteau cap în cap, dar n-a existat vorbitor care să

nu-și fi exprimat sincer dorința găsirii unei soluții de împăcare, o soluție care să asigure buna conviețuire a celor două popoare greu încercate. Unele discursuri au displicut prin tonul lor extremist. Ministrul Naftali Bennett, un susținător al celor aproape 500.000 de coloniști care trăiesc în așezările israeliene din teritoriile palestiniene, a avut o ciocnire neplăcută cu unul dintre participanții la Conferința Păcii. Bennett s-a plâns că, după ce și-a rostit discursul și a ieșit din sală, a fost atacat cu pumnii. Organizatorii și ziarul „Haaretz” au respins acuzațiile. Dincolo de acest incident, chiar lipsit de importanță, trebuie să remarcăm temele majore propuse spre dezbateri: „Situția politică în Orientul Mijlociu – învățăminte dintr-o experiență ratată”; „Pacea în regiunile periferice din Israel și perspectiva palestiniană”; „Cum e privit procesul de pace în Diaspora evreiască”; „Legătura dintre dreptate și pace, securitate și pace, democrație și drepturile omului”.

Îndelung aplaudat a fost președintele Israelului, Shimon Peres, care a spus: „Barbari au existat dintotdeauna. Astăzi, spre marea mea surpriză, și Liga Arabă, și țara cea mai reprezentativă a lumii arabe, Arabia Saudită, vorbesc despre necesitatea păcii. Asta e o revoluție, nu mică. Nu știu cât timp acest lucru va rezista, dar e o dovadă că pacea e posibilă. Până acum, toată lumea arabă și musulmană era convinsă că problema ei este Statul Israel. Astăzi, majoritatea lumii arabe se întreabă: cine e dușmanul nostru, Israel sau terorismul?” Peres a vorbit cu admirație despre Mahmoud Abbas, care „își

periclitează viața acționând în favoarea păcii”. Există astăzi două tabere în lumea palestiniană, a adăugat Shimon Peres: „o tabără a păcii și o tabără a distrugerii. Mahmoud Abbas e de acord cu soluția a două țări (Israel și Palestina), e un om al păcii”.

Cu multă simpatie a fost întâmpinat și marele scriitor ebraic David Grossman. El a amintit de tragedia morții fiului său în Războiul din Liban. „Domnește o indiferență de neconceput. Indiferența aceasta ne copleșește și poate să ducă spre un Israel al apartheid-ului. Mă revoltă gândul că toată forța militară acumulată de Israel nu ne permite să luăm o inițiativă curajoasă, mă revoltă că această forță s-a transformat într-un scop în sine. Israel este cea mai mare putere din zonă, dar în adâncul nostru continuăm să ne vedem ca pe-o victimă fără scăpare. O victimă în ochii istoriei, o victimă a deznădejdii vecinilor noștri”, a spus David Grossman.

Generalul (r) Ehud Barak, în deschiderea festivă a Conferinței Păcii, a spus că i s-a părut că se desfășoară într-un climat suprarrealist: „Vorbim despre pace în timp ce rachetele morții sunt lansate asupra noastră din Gaza și 750.000 de cetățeni din sudul și centrul țării se refugiază în adăposturi”. El a precizat că, într-adevăr, a spus că „Israel nu are partener de tratative”, dar că a rostit aceste cuvinte în urmă cu 14 ani și se referea la Yasser Arafat.

Există un timp al războiului și există un timp al păcii, să facem să triumfe timpul păcii! „Israel-Conferința Păcii” s-a încheiat cu acest mesaj.

TEȘU SOLOMOVICI

MOZAIC

Reamintirea lui AUREL MĂRCULESCU

Relatările "Realității Evreiești" din numărul anterior despre adunări comemorative dedicate victimelor Holocaustului, originare din Transilvania, erau de natură să stârneasă amintiri mai cuprinzătoare. În gând, s-au redeșteptat imagini cutremurătoare din registrul graficii și gravurilor rămase de la Aurel Mărculescu, purtând amprenta experiențelor sumbre ale deportării în lagărele de exterminare transnistrene

Filmul acelor împrejurări de groază avea să-l desfășoare însuși artistul plastic într-un dialog cu literatul Lucian Boz, imediat după întoarcerea sa din Franța,



Autoportret
(Cabinetul de stampe B.A.R.)

unde îl surprinsese războiul în starea precară de emigrant suspect pentru poliția politică de obediență nazistă, care l-a și trecut prin filtrul de tristă celebritate de la Drancy (vezi săptămânalul "Democrația", 29 oct. 1944).

Aurel Mărculescu (Marcovici) ajungea la cota maturității artistice când legiferările segregacioniste, antisemite, îi închideau perspectivele de consolidare a carierei. Venise pe lume la 20 aprilie 1900, la Piatra Neamț, dar evoluția îi va fi legată de Botoșani. Familiarizat astfel cu ambianța de ștetl a măruntelor târguri moldovenești, va face din ulițele acestora și din patina lor predominant evreiască o temă preferențială în majoritatea lucrărilor, rar destinate expozițiilor, mai curând reproduse în coloanele publicațiilor democratice. Evada târziu din perimetrul provincial, odată

cu acceptarea sa printre colaboratorii revistei "Cuvântul Liber" (1934-35). Sub aceste auspicii grupa gravuri în vederea unui album intitulat auster: *Alb-Negru*. În context, accepta să răspundă întrebărilor unui reporter de la "Facla", pe data de 31 ianuarie 1935, prilej de a furniza informații în premieră despre începuturi, despre afinități și proiecte. Sublinia, astfel, cât de îndatorat se simțea timpuriilor îndrumări căpătate în atelierul maestrului Marius Bunescu. Trăgea nădejde să ajungă la Praga, doritor să se perfecționeze în variatele practici ale gravurii. Probabil și cu speranța de a studia în muzee expozite originale ale reperelor lui la scară internațională, pomenite într-o ierarhie a propriilor exigențe valorice: Franz Masereel, Grosz și Koethe Koelwitz. Trebuie să fi avut un real har al comunicabilității, de vreme ce intra în asociere cu o serie de confrăți din branșă, de aceeași orientare,

alcătuiind împreună "Grupul Grafic". Vor fi alături, pe simeze: el și Vasile Dobrian, Al. Basarab, Marcel Olinescu, Gh. Ceglacoff, D. Nicolaide. Organizatorul paginii culturale a importantului cotidian "Timpul" (în cronică de expoziție apărută la 22 ianuarie 1940) lauda ieșirea în public a Grupului cu apăsate cuvinte de laudă pentru botoșănean. De altminteri, Gh. Dinu (alias Ștefan Roll) va rămâne în corespondență cu Aurel Mărculescu și va insera frecvent reproduceri în pagina culturală a gazetei.

Condițiile adverse istorice urmau să se dezlanțue exact pe 5 septembrie 1942. Smulși din case și de la rosturi, cu brutalitate, un număr compact de evrei din Botoșani erau îmbarcați în primul "tren al morții" și trimiși într-o călătorie de coșmar cu destinația Tiraspol. Ajunși din urmă de alte convoaie, vor fi distribuiți către destinații sinistre. Lotul unde fuseser repartizat Aurel Mărculescu se va trezi la Vapniarka. Asprimită iernii, mizeriile îndurate suplimentar de la paznici-torționari (li se dezvăluie și identitatea în convorbirea cu Lucian Boz), invidii și ură chiar între năpăstuiții soartei întrețin cu sinistră tenacitate componentele unui odios regim de măcinare a vieților. Aurel

Mărculescu devine martorul necruțat, care și-a asumat misiunea de a înregistra cele mai semnificative scene pentru ca posteritatea să păstreze referințe irecuzabile: indivizi storși de vlagă, aproape scheletici, agățați de sârmele ghimpate ce conturau țărcul damnării; convoaie de coșciuge purtate, foarte posibil, chiar de viitoare victime; chipuri halucinante, ochi ieșiți din orbite, frunți golite de orice gând, existențe măcinate, stigmatizate, uzurpate în însăși ființa lor, cândva inconfundabilă. Așa arăta însuși cel ce, cu ultime resurse, imortaliza infernul. Mai credea oare în vreo îndurare cerească? I-a fost dat, totuși, să revină printre cei vii într-un târziu de decembrie 1943. La câteva luni distanță era contactat de Sașa Pană și deveneau prieteni în așa măsură încât îi încredința mapa cu lucrări rămase inedite. Un articol din săptămânalul "Orizont" (15 mai 1945) căuta să aline cât de cât



Uliță. Gravură în lemn (1933-1934)

tristețile crepusculare ale celui ținuit la pat, în vechiul său cuib familial din Botoșani. Sfârșitul se producea, implacabil, pe 12 decembrie 1947. Ca Aurel Mărculescu, artistul, să nu cadă pradă uitării, un gest de solidaritate va veni în 1967, din partea lui Sașa Pană, care prefața (cu date și considerații îmbogățite față de textul din "Orizont") o colecție de peste 40 de reproduceri, sub egida editurii Meridiane. Cine răsfoiește micul album recunoaște o bună parte din planșele intrate între timp în custodia Cabinetului de Stampă din cadrul Bibliotecii Academiei Române.

GEO ȘERBAN



Vizită la Comunitatea Evreiască din capitala Norvegiei

În perioada 7-11 mai, beneficiind de un grant norvegian pentru relații bilaterale culturale și interetnice, doi membri ai F.C.E.R. (Janina Ilie și Robert Schorr) au vizitat Comunitatea Evreiască din Oslo.

Primul punct din agendă l-a constituit schimbul de experiență cu membrii conducerii Muzeului Evreiesc. Doamna director Sidsel Levin și colegii ei au fost foarte ospitalieri și au împărtășit concepția lor și principiile expoziționale după care a fost organizat muzeul. Astfel, în lipsa unui număr mare de obiecte, ideea centrală este ca în primul rând să fie arătat modul cum au trăit evreii din Norvegia în anii războiului și cum a fost viața unor familii reprezentative. Totul este postat pe panouri verticale, interactive, realizate de arhitecți importanți. De exemplu, există sertare pe care vizitatorul este invitat să le deschidă și să vadă obiectul dinăuntru. Fiecare dintre panouri prezintă povestea câte unei familii de evrei sau de salvatori. Fiecare astfel de "saga" este detaliată printr-un film ce poate fi vizionat pe tableta din fața exponatului respectiv. Tot într-un film, expus pe un ecran mai mare, pot fi urmărite mărturiile despre ce înseamnă să fii evreu norvegian.

Pilonul principal de "celebrare a vieții" nu face decât să reliefeze și mai bine partea întunecată a istoriei, Norvegia fiind ocupată în timpul celui de al doilea război mondial de trupele fasciste. Holocaustul s-a manifestat, din păcate, și aici, 775 de evrei fiind deportați și uciși. Desfășurarea acțiunilor antisemite hitleriste este prezentată cronologic, fiecare episod istoric fiind descris în amănunțime.

Muzeul are și un puternic rol educativ. Periodic, aici se organizează diverse evenimente pentru copii și pentru tineri. Colaborarea dintre Comunitatea Evreiască și Ministerul Învățământului se materializează prin clase care studiază iudaismul în școală. În afară de componenta istorică, muzeul înfățișează cele mai importante sărbători evreiești și obiceiurile legate de acestea precum și cele mai importante momente biblice.

Și pentru că vizita a coincis cu un Șabat, noi, cei din România, am asistat sâmbătă dimineață la slujba oficiată de Marele Rabin Michael Melchior în frumoasa sinagogă din Oslo. La Kiduş, membrilor comunității le-a fost transmis mesajul de prietenie din partea președintelui F.C.E.R., dr. Aurel Vainer, precum și salutul rabinului Rafael Shaffer. Ervin Kohn, președintele Comunității, și Marty Bashevkin, vicepreședinte, au fost împreună cu colegii lor gazde perfecte pentru cei doi oaspeți din România. De asemenea, au avut loc discuții foarte interesante despre viața evreiască din cele două țări și s-a convenit că această primă întâlnire să reprezinte începutul unei colaborări mai ample.

Vineri seara, doamna Sidsel Levin i-a invitat pe cei doi musafiri acasă, unde am avut plăcerea și onoarea să participăm la cina de Șabat, împreună cu o familie de evrei norvegieni.

ROBERT SCHORR

Mulțumiri

Către F.C.E.R.
Biroul domnului președinte

Stimate domnule președinte,
Am dori să ne exprimăm aprecierea profundă pentru donația generoasă, mai precis ajutorul umanitar din partea Federației Comunităților Evreiești din România trimis pentru oameni aflați în pericol în zonele inundate din Bosnia și Herțegovina.

Donația a fost livrată tuturor cetățenilor din Doboj și comunității rome din Kakanj, în locuri din mijlocul Bosniei, care au fost grav afectate de inundații.

Primul ajutor umanitar a fost acordat membrilor Comunității Evreiești din Doboj, care ne-au rugat să transmitem recunoștința lor sinceră.

Vă rugăm să exprimați aprecierea noastră donatorilor și tuturor colaboratorilor care au permis realizarea acestei donații.

Cu stimă,

JAKOB FINCI
Președinte

Societatea cultural-educativă și umanitară
„La Benevolencia” - Saraievo

CÂND TE DOARE CEEA CE IUBEȘTI

- Tratarea urgenței TES din banii directorului său -

„De peste șase luni, prin acoperișul Teatrului Evreiesc de Stat, distrus de viscolul de astă iarnă, pătrunde apa. Primăvara ploioasă a accelerat degradarea clădirii: scândurile scenei, în parte, au putrezit; instalațiile electrice și de prevenire a incendiilor au fost distruse; coșuri de pe acoperiș s-au prăbușit în incinta Școlii vecine, „Lauder”, punând în pericol viața copiilor”, argumentează directorul TES, *Maia Morgenstern*, motivele care au determinat-o să trateze urgența din bani proprii. S-a împrumutat să acopere cheltuielile de reparație sumară. „Există asigurări că restaurarea generală se află în procedurile legale de licitație pentru angajarea unei firme”, continuă. Mă gândesc, parafrazându-l, la titlul unei piese celebre: „lungul drum al asigurărilor către fapte”. Pentru Teatrul Evreiesc de Stat timpul presa. Mai bine de jumătate de an, spectacolele s-au jucat pe scenele altor teatre din Capitală. „Un gest de solidaritate pentru care mi-am exprimat în scris recunoștința”. „Dar, ajunge, nu mai suntem jidovul rățacitor!”, aproape că strigă. Nu știe cum i-ar putea fi interpretat gestul de forurile în drept. Dar mai știe că, dacă nu acționa, deteriorările avansau, că stagiunea viitoare ar fi început tot în bejenie. „Am reparat o parte din acoperiș. Acum nu mai plouă în teatru. Urmează să refacem porțiunea din scenă deteriorată”.

Cum a procedat Maia? A aplicat lecția



învățată din Biblie. Moșe, urmat de întreg poporul evreu abia ieșit din robie, are în față Marea Roșie, în spate – armatele Faraonului. Ce să facă? Și Dumnezeu îi spune: „Ajută-te ca să te ajut!”. Faraonul, armatele sale sunt istorie. Noi existăm de-aproape 6 000 de ani. În numărul următor – reportajul la fața locului. (I.D.)



Noua carte a Franciscăi Stoleru „are o cumișenie a sa, o anume siguranță cu care vine în fața cititorului: libertatea voită a unui actor care știe să interpreteze poezie dând impresia că stă de vorbă cu auditoriul. În această carte, autoarea vorbește cu noi”. Au fost impresiile directorului Editurii ieșene „24 de ore”, *Adi Cristi*, la recenta lansare de la Muzeul Literaturii Române a „Dansatoarei de flamenco”. Editorul și-a făcut un punct de merit din readucerea scriitorilor israelieni de limba română în vizorul potențialilor cititori din România. Cartea – observa vorbitorul – este o meditație despre regăsirea sinelui prin apartenență etnică, iubire, creație.

Conf. univ. dr. *Răzvan Voncu* a plasat recenta apariție editorială pe fundalul literar israelian de limbă română, în care predomină poezia și memorialistica, cu accent fie pe procesul de integrare în societatea israeliană, fie pe trăirile din perioada Holocaustului, având ca numitor comun iubirea pentru țara de baștină, România. „Dansatoarea de flamenco” este romanul „unei vindecări după un moment de durere” prin care au trecut eroii, dar și cea care le-a dat viață. Au fost observații stilistice: construcția – „sistem de oglinzi”, „ritmurile narative”. Actuala carte de proză a Franciscăi Stoleru, „perfect asimilabilă prozei contemporane românești”, este încă un argument întărindu-i opinia despre „literatura în limba română de foarte bună calitate, care se scrie în Israel”. „O carte rotundă”, a apreciat-o criticul literar *Ioan Adam*, scrisă relativ repede – un an și jumătate –, reprezentând, însă, un proces

„Dansatoarea de flamenco”



îndelungat de acumulare. Acțiunea, care acoperă o bună parte a secolului XX și începutul de secol XXI, „pare scrisă de unul dintre personaje”. O carte scrisă cu „multă naturaleză”, în care tragedia evreilor și a romilor în anii Holocaustului „nu are nimic declarativ”. Balansul bine stăpânit între mărturisirile personajelor și cele subiacente ale autoarei sunt cheia reușitei.

Mulțumind gazdelor, antevorbitorilor, cu mențiuni pentru meritele *Anei Parteni*, redactorul cărții, ca și pentru „grafica excelentă”, Franciscă Stoleru s-a referit la raportul realitate-ficțiune în creația ei, „sâmbure înveșmântat în imaginație”; la identificarea cu eroii fiecărei cărți și la moto-ul tuturor scrierilor sale: suferință și renaștere. A dezvăluit elementele reale care au premers nașterea romanului. În Dorohoiul natal, o femeie îmbrăcată întotdeauna în fuste lungi, colorate, ghi-cea în cărți și în cafea. Circula legenda că ar fi ajuns în oraș cu o șatră care a intrat în prăvălia unui negustor evreu să-i cumpere rochie de mireasă. Tânăra i-ar fi șoptit soției negustorului: „Salvează-mă,

sunt evreică!”. Apoi, vizitarea unui vechi cimitir evreiesc dintr-un sat maramureșean. Cea mai recentă piatră funerară avea inscripționat anul 1940. Se știe că evreii din acele locuri au fost deportați la Auschwitz. În sfârșit, cunoștința, în Israel, cu o fetiță care mergea la un cerc de dansuri flamenco. „Eroii mei sunt luptători. De multe ori, înnoată împotriva curentului. Lupta este premisa victoriei. Ei renasc prin iubire: între părinți și copii, bărbat și femeie, individ și națiune”. Empatia scriitoare – public s-a făcut simțită prin câteva intervenții despre: • vasele comunicante între literatură și medicină, profesia autoarei - *Claudia Voiculescu*; • eleganta limbii române pe care o cultivă – *Veronica Bârlădeanu*; • calitatea de a scrie cu inima – *Elena Hâncu*.

Cartea este o saga evreiască începând pe malul Izei și sfârșind în Israel. Deși cuvântul sfârșit e impropriu. Iris, dansatoarea de flamenco, continuă în Israel viața secerată de timpuriu, în Transnistria, a străbunicii Dora.

IULIA DELEANU

Realismul prozatorului Carol Feldman

Născut la Tulcea, la 10 februarie 1937, a ajuns la 14 cărți publicate în Israel și România. A fost distins cu premii, este membru al Uniunii Scriitorilor din România, a fost actor la TES, s-a stabilit în Israel în anul 1965, dar revine adesea în țara de origine, fie ca prezență fizică, fie cu o nouă carte. Nu mă feresc să spun că literatura pe care o scrie este, desigur aparent, total realistă, amintește uneori de acel neo-realism al filmelor italiene.

Noua sa carte, „Romanul unui evreu” (apărută la Ed. Karograf-Tulcea; redactori Rodica Grindea, Ileana Buculei) confirmă calitățile scriitoricești ale autorului, de data aceasta aria în timp și spațiu fiind mai largă, față de alte cărți. Eroul pare a fi un *alter ego* al autorului. Are soarta evreului român din secolul XX. Pornim de la anii de dinaintea primului război mondial, la care evreii din România, fără a avea încă



drept de cetățenie, au participat, unii fiind distinși cu medalii. Alții au murit sau au ajuns invalizi, precum personajul din carte care rămâne fără un picior. Acțiunea se desfășoară ca într-un *bildungsroman*, de la o generație la alta, în anii interbelici, apoi în al doilea război mondial, Transnistria, anii postbelici, instaurarea regimului comunist, plecarea în Israel, patria strămoșilor, întregirea familiei. Avem un citat minunat, ca moto: „Evreii nu-și pierd niciodată identitatea. Și pentru fiecare vine ziua când trebuie să se manifeste ca evreu”. Adevărat grăiește scriitorul Leon Uris, autorul celebrului roman „Exodus”.

Ne aflăm, în primele pagini, la Podu Iloaiei (se pare că numele provine de la o hanğiță, Leea), un ștetl lângă Iași, apoi ajungem la Galați. Apar personajele – Herman, Mina, Paula, rachierul Avram Strulovici (memorabil nume evreiesc), Leea din Galați (și din Biblie), Rifca, Blima, familia Rințler, Leizer, Sura. De la evreii cărciumari – că nimeni nu a negat

existența lor, dar nici nu erau ei bogații satelor – se ajunge treptat la evreul modern, care studiază la școli laice, la facultate. Ce spuneau uneori consumatorii din cărciumi sau omul ignorant de pe stradă? „Băi, jidane, noi plătim apa la primărie, nu pentru vinul tău” sau „jidanii la Palestina”, deși mulți nici nu știau pe unde se afla acea Palestină. Noi personaje, Ițic, Șeli, Rodica, viitoarea nevastă a lui Ițic, Marcel, David.

Viața religioasă își are locul ei, fără a fi dominant. Principala preocupare este asigurarea mijloacelor de existență. Sfârșitul anilor 30 ai secolului trecut aduc și primele acte de violență, manifestări rasiale deschise, din cauza politicii inițiate chiar de la vârful clasei politice. Amenințări, jaf cu acte „în regulă”, izgoniri, persecuții de tot felul. Autorul nu insistă mult, relatează cu un aparent calm, care ascunde durerea. Munca obligatorie, obsesiva adresare cu „măi, jidane”, sunt aspecte ce nu pot fi negate, uitate. Dacă în alte secole cuvântul jidan/jidov nu era peiorativ, el se însoțește acum cu opresiunea, umilirea unor oameni lipsiți de mijloace de apărare, nici civile, nici alte mijloace.

Ajungem în vremuri mai apropiate, după război; unii rămân, alții se pregătesc să plece în Palestina, care nu era încă Statul Israel. Manifestările antisemite intră în surdina, dar nu dispar, antisemitismul nu a dispărut nici un moment. Și azi el există. Dacă evreii ar fi adus comunismul, se pune întrebarea: de ce mulți voiau să plece în Țara Sfântă? Au fost oprți de partidul unic încă din anul 1949. Abia după zece ani au fost acceptate cererile de plecare, unele cu mare vechime. Ițic a avut o viață normală, nu se gândea la plecare, până la un moment dat. El nu a construit socialismul, a învățat, a muncit, ca orice om. Și-a întemeiat o familie. De reținut alt aspect:

foști persecutori, activiști ai „românizării” unor magazine deținute de evrei, devin în anii socialismului tovarăși de nădejde ai partidului, ai sfatului popular, ai altor organe. Cum altfel? Activi erau, activi au rămas.

Un episod cu totul realist, dureros de realist, este interogatoriul la care este supus personajul central, Ițic, inginer apreciat pentru competența și hărnicia sa, interogatoriu condus de doi ofițeri de securitate, desigur în civil, într-un sediu al miliției, spre a nu se deconspira. Putreziciune burgheză, trădare, duplicitate evreiască, un limbaj vulgar și foarte asemănător cu al unor anchetatori naziști, dar ne aflăm într-o țară cu regim de „democrație socialistă”, nu? Singura vină a lui Ițic este că rudele, inclusiv părinții, pleaseră în Israel. Ițic este zdruncinat, relația cu soția se deteriorează pentru că el încearcă să se facă util în continuare, ca inginer, ca un bun cetățean român. Apare o nouă iubire, cu o colegă de serviciu, româncă, divorțul de soție devine inevitabil. Ițic face o excursie în Israel, știind că fosta soție s-a înscris, împreună cu copilul lor, să plece în Israel. În final, familia se reunește în țara strămoșilor. Un final logic, o rezolvare a multor probleme. Recomand cu căldură acest roman, pentru oricare cititor, indiferent de apartenența etnică. Avem ce învăța de la Carol Feldman.

BORIS MARIAN MEHR

„Lauder Reut Newsletter” 2013/2014

Complexul Educațional „Lauder-Reut” din București, parte a Fundației „Ronald S. Lauder”, a editat un buletin informativ despre activitățile derulate de-a lungul anului școlar 2013-2014. În paginile publicației sunt prezentate cele mai importante activități, manifestări și reușite, împărtășite deopotrivă de elevi și membri ai corpului profesoral. Aceste reușite au fost recunoscute

Dolphi Drimer despre „Dilema viitorului omenirii”

Pe 3 iunie, l-am condus pe ultimul drum pe profesorul doctor inginer **Dolphi Drimer** (1934-2014), la Cimitirul evreiesc de pe șoseaua Giurgiului, din București. De curând a fost și un șloșim despre această personalitate în lumea intelectuală din România, specialist în domeniul metalurgiei, profesor universitar; era cunoscut publicului larg mai ales ca maestru internațional de șah, participând la patru olimpiade în cadrul echipei României.

În ultimii ani, în colaborare cu Ladislau Frumosu, Dolphi Drimer a fost preocupat de probleme ecologice, punând bazele „vitalogiei” – știința și filosofia vieții. În cele ce urmează voi încerca să prezint câteva din ideile autorilor, expuse în ultima carte, intitulată „Dilema viitorului omenirii”, apărută nu de mult la editura Bren și dedicată copiilor și nepoților.

Autorii, pornind de la realitățile lumii actuale în care „volumul cunoștințelor științifice și tehnologice se dublează la fiecare două decenii”, sunt preocupați de viitorul omenirii, pentru a evita un deznodământ imprezvizibil. Ei sunt preocupați de faptul că schimbările climatice vor înrăutăți perspectivele privind disponibilitatea resurselor de hrană. Ei nu se lasă tentați să facă preziceri, cum fac numeroși „futuurologi”, ci caută, printr-o analiză cuprinzătoare, să atragă atenția asupra pericolelor care amenință specia umană.

Autorii consideră că „progresul tehnic, în ciuda reușitelor spectaculoase, comportă amenințări și riscuri”. Supraviețuirea umanității este pusă în pericol din cauza epuizării resurselor naturale, încălzirii globale și degradării mediului înconjurător. Avertismentul este clar: „societățile omenești, la fel ca și sistemele ecologice ale planetei, nu pot să fie suprasolicitate la infinit”. Rămâne doar speranța că omenirea nu va aștepta o catastrofă, care să ucidă sute de mii sau milioane de oameni, pentru a percepe gravitatea situației. Autorii se opun ideii de apocalipsă; ei consideră că este posibil ca, în dilema „evoluție sau extincție”, omenirea să aleagă continuarea evoluției, prin adaptarea la noile condiții și realități ale vieții, care să asigure existența umană pe planeta Pământ.

Concluzia cărții este: „Cuvântul de ordine pentru menținerea și evoluția civilizației umane, a speciei umane, fiind în etapa următoare crearea condițiilor pentru adaptare la noile condiții ale vieții”.

Acesta este în mod succint testamentul pe care ni l-a lăsat în ultima sa carte omul de știință și gânditorul Dolphi Drimer. Să fim conștienți de pericolele care amenință specia umană și să ne adaptăm noilor condiții. Fie-i amintirea binecuvântată.

MIREL HORODI

de președintele Fundației, *Ronald S. Lauder*, care a transmis un mesaj de felicitare întregului colectiv, în frunte cu președintele *Tova Ben Nun-Cherbis*. „The Lauder Friendship Gala”, „2Day Ambassador”, precum și o serie de alte dezbateri și reuniuni cu scop educațional pot fi menționate printre cele mai importante evenimente ale acestui an școlar. (D.D.)

JEWISH REALITY

The popular program Bereshit has reached the 8th edition

"The Jewish community in the past, present and future" was the central theme of the 8th edition of the program "Bereshit - the University of the Jewish European Community". The event was held in Galați, June 26-29, bringing together more than 200 participants. Dr. Aurel Vainer, member of the Parliament and FJCR president, and Israel Sharli Sabag, JOINT director for Romania, Serbia, Bosnia - Herzegovina and Macedonia, were present.

In a joint message, they stated: "This year, in which JOINT organization reaches 100 years since its foundation, the Bereshit program is already a tradition in the communities across Romania. The present Jewish community in Romania proves the vitality and an outstanding ability to find the inner strength to maintain and develop all that has created hundreds of thousands of Jews from Romania over

time. The 100 years of existence of the JOINT bring us to a point of scrutiny. In this context, we reaffirm and rely on the partnership with FJCR which we hope not only to continue but also to mutual enrich many years from now!", the common message outlines.

The courses were taught by teachers from Israel: Dr. Avi Avidov, senior-lecturer in ancient history, Dr. Alon Pauker, a specialist in the modern history of Israel, and Dr. Eilon Shamir, specializing in Jewish studies. A session of debates was also organized and held by Rabbi Rafael Shaffer from FJCR, Rabbi Zvika Kfir, Şlomo Shoham from Israel, Albert Lozneau, director of the Iași Community Center, Dr. Felicia Waldman from the University of Bucharest, film director Erwin Şimşensohn and journalist Violeta Ionescu from Galați.

The standing position of FJCR against the resurrection attempts of the Legionary Movement

In a press release and a television broadcast, FJCR by its president Dr. Aurel Vainer, member of the Parliament, has criticized the attempts to rehabilitate the Legionary Movement made by monk Theodot, from the Monastery of Petru Vodă on the occasion of a ceremony in memory of legionnaires killed.

The monk's message is unacceptable, shows in the FJCR communiqué condemning the "ideas submitted and their public expression by a monk, servant of the Romanian Orthodox Church". As revealed in the many documents and testimonies of Jewish citizens, the "Legionary Movement was and remains directly responsible for the preparation of crimes, assassinations and devastating violence directed against Romanian citizens of the Mosaic religion from the years 1940-1941, and continued later by Marshal Antonescu", the document outlined.

The baneful role of the Legionary Movement in Romanian history is

unquestionable and demonstrated in historical records. The evil occurred did not affect just the Romanian citizens of the Jewish religion, but also Romania as a whole. FJCR and president Vainer demand the Romanian State authorities and the Romanian Orthodox Church to refer immediately to this case and to take the necessary measures. It also asks the Romanian Parliament to adopt as soon as possible the project of law on modification and completion of Government Emergency Ordinance No. 31V/2002 concerning the prohibition of organizations and symbols of fascism, racism and xenophobia and of promoting the cult of persons guilty of committing crimes against peace and humanity. In his intervention at a TV station, Dr. Aurel Vainer has also referred to the legionnaires crimes against both Jews and Romanians. FJCR president has dismissed the idea of a relation between the Christian Church and the Legionary Movement.

Antoaneta Ralian – 90

A Lady of the Romanian Culture, pride of the Jewish Community from Romania

"Dean of merit" of the translation into Romanian of some of the most reputed British and American writers, "A Lady of the Romanian culture", Antoaneta Ralian was celebrated at the fulfillment of the beautiful age of 90 years at the Jewish Community Center in the capital. The event, organized by the FJCR Office for Culture, Art, Science, was moderated by FJCR President, Dr. Aurel Vainer.

"When I start a translation – responded the celebrated to one of the moderator's questions about the creative process of a translation – I try to think, to feel with the thinking and sensibility of the writer in question, to identify with him, to understand him, even if they have different views from me about one subject or another". Dr. Eng. José Blum, the Federation Counselor, presented her in front of the assistance in which there were FJCR and JCB

leaders, representatives of BBR, ACPRI, numerous personalities of the Romanian culture and our community, men of letters - A. Bittel, Daniel Cristea Enache, Simona Vasilache.

Mrs. Ralian's prolificacy was stressed - over 110 translations enriching the Romanian literature, a lot of prizes - the Excellence Award diplomas from the Writers' Union, the Association of Writers from Bucharest, the magazine "Observator Cultural", US Department of State, the appreciation of the literary world in the country and abroad. Pages from the recently published book were commented: "The diary of a nonagenarian: My travels. My writers". After thanking to the speakers, Antoaneta Ralian added: "I dedicate this beautiful event to my husband's memory". It was the emotional confession of the celebrated to the one who lives in her soul as long as she is.

June 27-29, 1941

Days when the history took a dramatic turn

On June 29, 2014, at the Jewish cemetery in Păcurari was held the commemoration of Iasi Pogrom which took place in the end of June 1941. Thousands upon thousands of innocent Jews have fallen victim. The ceremony was opened by the President of the Jewish Community in Iași, Eng. Abraham Ghiltman, who presented briefly the unfolding of the tragic events of those days, which began on June 27, and culminated in the massacre of June 28 and 29 1941, first at the police headquarters, then in the Death Trains. The result: thousands of dead.

The massacre in Iași, also stated the speaker, ordered directly by Ion Antonescu, was also produced with the help of some of the city's Christian population, which was indoctrinated with the idea that the Jews are guilty of Bessarabia invasion by the Soviet Union, that the Romanian Jews fire on the Romanian army on its way to the anti-Soviet front, that they signal the Soviet planes where to bomb etc. But, as the speaker showed, we must not forget those who helped Jews saving their life in those days of tribulation, between them pharmacist Beceanu, Eng. Profir, Viorica Agarici, Veronica Gorgos and others still anonymous.

Shelly Hagler Livne, Deputy Chief of the diplomatic mission of Israel, has evoked the Iași Pogrom, when "the Romanian Government ally of the Nazi regime operated the extermination of the

The first edition of the World Conference of Jewish Media

Israel in a pronounced shortage of image



By organizing the first World Conference on Jewish Media, the Israeli authorities have taken a step ahead in approaching the Jewish press from around the world. The measure came as the deficit of image of Israel (painfully visible in these days of Operation "Protective Edge") has become an issue that has to be addressed with utmost seriousness.

Has the Jewish press in the world the ability to help improve Israel's image, has it enough readers in countries of origin, especially among the decision makers to count in front of public opinion? The Jerusalem leaders seem to have a positive opinion, since both Shimon Peres



Jews plan, the result of a long period of anti-Semitism in Romania. This way the killing of over thirteen thousand Jews from the city of Iași and in the County was possible". Eng. Paul Schwartz, FJCR vice-president and president of the Jewish Community in Bucharest, spoke about the Jews' sacrifices during World War I, when the Jews didn't even hold the Romanian citizenship.

In Roman the commemoration was held at the Monument of the Jewish heroes fallen in the war of 1916-1918 to the advent of the Great Romania and at the Monument erected in memory of the 413 victims of the Death Train Iași-Călărași. At the memorials erected in front of the common graves in the Jewish cemeteries in Iași, Podu Iloaiei, Târgu Frumos and Roman wreaths of flowers were set from the FJCR, the Jewish Community of Iași, the local authorities, and others, candles were lit and prayers uttered and Rabbi Shlomo Tobias uttered the Kadish, the prayer for the dead.

and Benjamin Netanyahu and Reuven Rivlin came to the hotel where there were staying the 130 Jewish journalists from around the world to talk to participants at the first World Conference of Jewish Media.

The only Romanian publication invited at the meeting was "Jewish Reality". The program also featured meetings with Nathan Sharansky, Chairman of the Agency for Israel, the speaker of the Knesset, Yuli Edelstein, Minister of Economy and Diaspora, Naphtali Bennett. Abe Foxman, head of the Anti-Defamation League, explained that 26% of adults in the world are anti-Semites, in Romania this proportion climbing to 35%.

After a very interesting trip in the region surrounding the Gaza Strip and on the Egyptian border, the journalists met with Yigal Palmor, the Ministry of Foreign Affairs spokesman, and Eyal Arad, the head of the Arad Communications company. In the end, the journalists addressed the future President of Israel, Reuven Rivlin.

Commemorative journey

On occasion of the commemoration of the 70th anniversary from the deportations of North Transylvania, the Jewish Community from Bucharest, through president Paul Schwartz and vicepresident Attia Gulyas, and the Jewish Community Center through its Director, Adrian Gueron, under the patronage of FJCR and of the Joint, through the Director for Romania, Mr. Israel Sabag, the Department of Social and Medical Assistance, together with the travel agency partner Adior Tour organized a commemorative journey to the concentration camps Auschwitz 1 and 2, from July 5 to July 9, 2014. The journey took 79 people, originating from different community centers in the country (Bucharest, Timișoara, Oradea, Cluj, Bacău, Buzău, Zalău, Galați, Iași). The trip included visits to the Memorial Museum of the Holocaust in Northern Transylvania in Șimleu Silvaniei, the concentration camps Auschwitz 1, Auschwitz 2-Birkenau, visit to the Jewish Community center in Krakow, of Oskar Schindler's factory, the Remuh Synagogue and cemetery, Jewish Museum of Galicia, of the Old Synagogue in Kraków. It was a meaningful journey, a revealing experience for each of the participants.

המציינות היהודיות

ג' תמוז תשע"ד - ד' אב תשע"ד • כתב-עת של איחוד הקהילות היהודיות ברומניה

27-29 ביוני 1941: ימים של מפנה דרמתי



בהיסטוריה

ב-29 ביוני 2014, בבית העלמין היהודי שבשכונת פקורארי התקיים טקס אזכרה לנספים בפרעות יאסי מסוף יוני 1941, שבו נפלו קורבן אלפי יהודים חפים מפשע.

הטקס נפתח על ידי יו"ר קהילת יהודי יאסי, המהנדס אברהם גילטמן. גילטמן הציג בקיצור את התפתחות האירועים הנוראים מן הימים ההם, אירועים שהתחילו ב-27 ביוני והגיעו לשיאם עם רציחות ב-28 וגם ב-29 ביוני 1941, קודם כל במטה המשטרה ולאחר מכן ברכבות המוות. התוצאה הייתה אלפי הרוגים. הדובר ציין שפרעות יאסי, שנערכו בפקודתו האישית של יון אנטונסקו ובסיוע של חלק מן האוכלוסייה הנוצרית של העיר, ששוכנעה שהיהודים אשמים בתפיסת בסרביה על ידי ברית-המועצות, ושהיהודים יורים על הצבא הרומני שברדף לחזית האנטי-סובייטית, ועל כך שיהודים מאותנים למטוסי הסובייטים ומסמנים להם היכן להפציץ ועוד. ועם זאת, ציין הדובר, עלינו לא

תוכנית בראשית האהובה הגיעה למהדורה השמינית שלה

שנה להיווסדו, תוכנית בראשית היא כבר מסורת בשביל הקהילות היהודיות מרומניה. הקהילה היהודית הנוכחית מרומניה מוכיחה בהמשך חיוניות וכוח נכבד להתגייס על מנת לשמור ולפתח מה שיצרו מאות אלפי היהודים ברומניה לאורך כל התקופות. מאה שנות קיום של הגוינט מביאות אותנו לרגע של עריכת חשבון. במסגרת זו הוכרז מחדש השיתוף עם הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה, שאותו אנו מקווים לא רק להמשיך אלא גם להעשיר בצורה הדדית לשנים רבות בעתיד - כך נאמר בהודעה המשותפת. ההרצאות הועברו על ידי מורים מישראל: ד"ר אבי אבידוב, מרצה להיסטוריה עתיקה; ד"ר אילון פאוקר, מומחה להיסטוריה החדשה של מדינת ישראל; ד"ר אילון שמיר, מומחה למדעי היהדות. כמו כן אורגנו גם דיונים, ובהם השתתפו הרב רפאל שפר, רבה של הפדרציה; הרב צביקה כפיר; המרצה שלמה שוהם מישראל; אלברט לוזיאנו, מנהל המרכז הקהילתי היהודי מן העיר יאסי; ד"ר פליציה ולדמן מאוניברסיטת בוקרשט; הבמאי ארווין שמשזון; העיתונאית ויאולטה יונסקו מן העיר גלץ.

"הקהילה היהודית בעבר, בהווה ובעתיד" היה הנושא המרכזי של המהדורה השמינית של תוכנית "בראשית" - האוניברסיטה של הקהילה היהודית האירופאית. האירוע הנ"ל התקיים בעיר גלץ בימים 26-29 ביוני והשתתפו בו יותר מ-200 איש. כן נכחו ד"ר אאורל ויינר, חבר בפרלמנט הרומני, יו"ר הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה וגם ישראל שרלי סג, מנהל הגוינט בשביל רומניה, סרביה, בוסניה-הרצגובינה, מקדוניה. במסר משותף הם ציינו: "בשנה הזאת, שבה יחוגו ארגון הגוינט מאה

מסע זיכרון



לרגל האזכרה במלאת שבעים שנה לגירוש יהודי טרנסילבניה הצפונית - קהילת יהודי בוקרשט (באמצעות היו"ר שלה, המהנדס פאול שוורץ, והסגן שלו אטילה גוליאש) והמרכז הקהילתי היהודי מבוקרשט (באמצעות המנהל שלו אדריאן גרון) בחסות הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה ושל הגוינט (באמצעות המנהל שלו בשביל רומניה, מר ישראל סג) ובחסות המחלקה לסעד חברתי ורפואי, יחד עם השותף לתירות "אדיר תור" אירגנו מסע אזכרה למחנות המוות אושוויץ א' ואושוויץ ב' בין ה-5 ל-9 ביולי 2014. במסע השתתפו 79 איש שבוו ממוקמים קהילתיים שונים שברומניה (בוקרשט, טימישוארה, אוראדיה, קלוז', בקאו, בוזאו, זאלאו, גלץ, יאסי). המסע כלל ביקורים במוזיאון לזכר השואה של יהודי טרנסילבניה הצפונית (שבעיר שימלאול סילבאניא), ביקור במחנות הריכוז אושוויץ א', אושוויץ ב'-בירקנאו, ביקור במרכז הקהילתי היהודי שבעיר קראקוביה, בבית החרושת של אוסקר שינדלר, בבית העלמין ובבית הכנסת רמו"ח, במוזיאון היהודי של גליציה, בבית הכנסת הישן שבעיר קראקוביה. היה זה מסע חשוב, וניסיון מיוחד לכל אחד מהמשתתפים.

נקיטות עמדה של הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה נגד ניסיונות תחייה של התנועה הליגיטריזם

שהיא גרמה לא פגעה רק באזרחים בני דת משה, אלא גם ברומניה עצמה. הפדרציה והיו"ר שלה, ד"ר אאורל ויינר, מבקשים מרשויות המדינה הרומנית של הכנסייה האורתודוקסית הרומנית להגיב מיד לגבי מקרה זה ולנקוט את האמצעים הנדרשים. כמו כן, פונים לפרלמנט של רומניה לקבל בזמן הקצר ביותר את הצעת החוק לתיקון והשלמת הצו המיוחד של הממשלה, במספר 31/2002, לגבי איסור הארגונים והסמלים בעלי אופי פאשיסטי, גזעני או של שנאת זרים, ושל קידום ולחנם של האנשים האשמים בביצוע מעשי פשע נגד השלום והאנושות.

בהופעה בתחנת טלוויזיה, ד"ר אאורל ויינר התייחס גם לפשעי הליגיטריזם נגד היהודים ונגד הרומנים. יו"ר הפדרציה דחה את רעיון הקשר בין הכנסייה הנוצרית ובין התנועה הליגיטריזם.

בהודעה שפורסמה בעיתונות ובשידור הטלוויזיה, הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה, באמצעות היו"ר, ד"ר אאורל ויינר, חבר בפרלמנט של רומניה, ביקרה את הניסיונות לשקם את התנועה הליגיטריזם, שנעשו על ידי הנזיר תיאודוט מן המנזר על שם פטרו ואודא, בטקס לזכרם של ליגיטריזם שנהרגו.

המסר של הנזיר הנ"ל הוא בלתי מקובל, נאמר בהודעה הפדרציה, שתוקפת "את הרעיונות שהעביר ואת קריאתם בציבור על ידי נזיר, משרת בקודש של הכנסייה האורתודוקסית הרומנית". כפי שצוין במסמכים רבים ובעדויות רבות של אזרחים יהודיים "התנועה הליגיטריזם הייתה ונשארת אחראית להכנת הפשעים, הרציחות והאלימות ההורסניים נגד האזרחים הרומניים בני דת משה בשנים 1941-1940, שנמשכו לאחר מכן על ידי המרשל אנטונסקו", מדגישים בהודעה הנ"ל.

תפקידה הרה-שואה של התנועה הליגיטריזם בהיסטוריה של רומניה הוא ברור והוכח מבחינה היסטורית. הרעה

לשכוח את האנשים שעזרו ליהודים והצילו את חייהם באותם ימי זעם - ביניהם הרוקח ברצ'אנו, המהנדס פרופיר, ויאוריקה אגאריץ', ורוניקה גורגוס ועוד אחרים ששמותיהם אינם ידועים.

גברת שלי הגלר-לבני, סגן מנהל בשגרירות ישראל, ציינה את פרעות יאסי, שחלו כאשר "הממשלה הרומנית בעלת ברית של המשטר הנאצי, הפעילה את תכנית ההשמדה של היהודים, לאחר תקופה ארוכה של אנטישמיות ברומניה. ככה התאפשר רצח של יותר מ-13 אלף יהודים מן העיר יאסי ומהמחוז הנ"ל". המהנדס פאול שוורץ, סגן יו"ר הפדרציה וראש קהילת יהודי בוקרשט, דיבר על מאמציהם של היהודים בקרבות במלחמת העולם הראשונה כאשר ליהודים אף לא הייתה אזרחות רומנית.

בעיר רומן נערך טקס האזכרה ליד האנדרטה לזכר החיילים היהודיים שנפלו במלחמת 1916-1918 למען הקמתה של רומניה הגדולה, וליד האנדרטה לזכר 413 נספים ברכבת המוות יאסי-קאלאראשי.

באנדרטות שנבנו בפני קברי-אחים מבתי העלמין היהודיים שבערים יאסי, טרגו-פּרומוס, פודול-אילואיי, רומן, הונחו זרי פרחים מטעם הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה, קהילת יהודי יאסי, הרשויות המקומיות ועוד. כמו כן, הודלקו נרות ונאמרו תפילות, והרב שלמה טוביאס אמר קדיש.

המהדורה הראשונה של הוועידה הבינלאומית של העיתונות היהודית: מורגשת ירידה בהסברת חוץ בנושא תדמיתה של מדינת ישראל בעולם

באמצעות ארגון וכינוס המהדורה הראשונה של הוועידה הבינלאומית של העיתונות היהודית, הרשויות הישראליות צעדו צעד קדימה לכיוון קירבה לעיתונות היהודית מכל העולם. צעד זה המתקבל בתנאים שבהם מורגשת ירידה בהסברת חוץ בנושא תדמיתה של מדינת ישראל בעולם (דבר ברור בימי מבצע "צוק איתן"), הוא סוגיה שראוי לעסוק בה בכובד ראש.

האם לעיתונות היהודית בעולם יש אפשרות לתרום לשיפור תדמיתה של מדינת ישראל? האם יש לה לעיתונות זו מספיק קוראים בארץ שבה היא מופיעה, במיוחד בקרב מקבלי החלטות, על מנת להשפיע על דעת הקהל? לראשי השלטון בירושלים נדמה שכן, היום שגם שמעון פרס, גם בנימין נתניהו וגם ראובן ריבלין הגיעו למלון שבו התגוררו המשתתפים בוועידה הנ"ל, 130 עיתונאים יהודים מכל העולם, כדי לנאום בפניהם.

מרומניה, העיתון היחיד שהוזמן להשתתף בוועידה היה "המציאות היהודית".

בתוכנית היו מפגשים עם נתן שרנסקי, יו"ר הסוכנות היהודית; יולי

"הגברת של התרבות הרומנית" - גאווה של הקהילה היהודית מרומניה: אנטואנטה ראליאן בגיל 90

רבים של התרבות הרומנית ואנשי קהילתנו, אנשי ספרות - אדריאנה ביטל, דניאל קריסטיא אגאקי, סימונה ואסילאקי. בדברים שנאמרו הוסב הדגש על היקף עבודתה - יותר מ-110 תרגומים שהעשירו את הספרות הרומנית - וכן על הפרסים והתעודות שקיבלה מאגודת הסופרים של רומניה, מאגודת הסופרים שבעיר בוקרשט, מכתב-העת "אובסרבאטור קולטוראל" (הצופה לתרבות), ממחלקת המדינה של ארצות-הברית וכן על הערכה שקיבלה מעולם הספרות ברומניה ובחו"ל. כן הוסברו עמודים מספרה החדש "יומנה של בת 90. מסעות שלי. הסופרים שלי". בדברי התודה שלה, אנטואנטה ראליאן הוסיפה: "אני מקדישה אירוע יפה זה לזכרו של בעלי ז'ל". זאת הייתה הודעתה של בעלת השמחה כלפי האדם שחי בנשמתה כל עוד היא חיה.

"דיקנית של כבוד" של התרגומים לרומנית של אחדים מבין הסופרים האנגליים והאמריקאיים המפורסמים ביותר, אנטואנטה ראליאן, חגגה לרגל הגיעה לגיל 90. החגיגה נערכה במרכז לתרבות יהודית שבעיר בוקרשט הבירה. באירוע זה שאורגן על ידי הלשכה של הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה בענייני תרבות, אמנות ומדע שימש בתור יו"ר ד"ר אאורל ויינר, יו"ר הפדרציה. "כאשר אני מתחילה לתרגם", ענתה ראליאן לאחת השאלות של היו"ר על אודות הליך היצירה של תרגום, "אני מנסה לחשוב, להרגיש את מחשבתו ורגשותיו של הסופר ההוא, להזדהות איתו, להבין אותו, גם כאשר עמדותיו בנושא מסוים שונות משלי". יועץ היו"ר של הפדרציה, ד"ר מהנדס ז'וסי בלוס, הציג את ראליאן בפני קהל הנוכחים, ובהם ראשי הפדרציה של קהילת יהודי בוקרשט, של בבר, של אקפר, אישים



Contents

Israel-Hamas: războiul împotriva terorii și a teroriștilor	1		
Agenda deputatului și președintelui F.C.E.R.	2		
Proiecte comune româno-israeliene	2		
Reacții față de uciderea celor trei tineri israelieni	2		
MESAJE DE ROȘ HAȘANA 5775	3		
ȘANA TOVA CU SĂNĂTATE, PACE, ÎMPLINIRI!	3		
Principala preocupare – grija pentru viitorul comunității	3		
Un An Nou, plin de speranțe!	3		
Pacea să se reverse asupra întregului popor evreu	3		
„Oriunde bate o inimă de evreu, tradiția iudaică trebuie păstrată”	4		
Interviu cu ing. OTTO DEUTSCH, președintele Comunității Evreilor din Sibiu	4		
Principala preocupare – grija pentru viitorul comunității	4		
ȘANA TOVA CU SĂNĂTATE, PACE, ÎMPLINIRI!	4		
PROGRAMUL BERESHIT			
a ajuns la cea de-a opta ediție!	5		
”Domnule președinte, v-ați terminat mandatul, dar nu și misiunea”	5		
Silviu Vexler reprezintă comunitățile evreiești din Europa în conducerea Claims Conference	5		
Israel-Hamas: războiul împotriva terorii	5		
și a teroriștilor	5		
Iași 27 – 29 iunie 1941	6		
Zile în care istoria a luat o turnură tragică	6		
KESHET III	7		
Bogăția spiritualității iudaice	7		
Botoșani	7		
Eveniment de suflet	7		
Timișoara	7		
Atmosferă prietenească, bucurie	7		
Târgu Neamț	7		
Simbol al unității	7		
Bacău	7		
Țișa beAv	7		
Veritabile dezbateri interactive	7		
Iași	7		
Un succes remarcabil	7		
Oradea	7		
Bacău	8		
Colaborare industrială România – Israel	8		
Programul	8		
„Twin Schools” Bacău – Petah Tikva	8		
Satu Mare	8		
Expoziție	8		
de fotografii despre supraviețuitorii ai Holocaustului	8		
Seară culturală israeliană	8		
Moinești	8		
Ziua Eroilor la Târgoviște	8		
KESHET III	8		
Simbol al unității	8		
Recunoștință	8		
JEANA GOLDSFARB	8		
- 95 de ani	8		
Ploiești	8		
Eveniment	8		
de suflet	8		
Antoaneta Ralian, „o doamnă a culturii române”, la 90 de ani	9		
„Orice faci, să faci bine”	9		
Nevoia	9		
de Don Quijote	9		
Soluții pentru încetinirea agravării diabetului	10		
Dronele israeliene contribuie la combaterea traficului de droguri	10		
Combustibil bio obținut de cercetătorii israelieni	10		
Important proiect comun SUA - Israel	10		
Statul Israel se alătură unui important program de cercetare al UE	10		
Antoaneta Ralian, „o doamnă a culturii române”, la 90 de ani	10		
Israelul dorește pacea, Hamasul, nu!	11		
Evreii din România – adeziune la idealurile naționale	11		
Apel privind conflictul din Gaza	11		
COMEMORAREA A 70 de ani de la deportarea Istoria ca exemplu pentru mâine	12		
Cluj	12		
Amplă reuniune comemorativă	12		
Alba Iulia	12		
Y	12		
Libertate	12		
și democrație	12		
evreilor din TRANSILVANIA de Nord	13		
Vizită la Auschwitz	13		
Amintiri ale unui tânăr sionist de odinioară	13		
Alba Iulia	13		
Y	13		
Israelul resimte un pronunțat deficit de imagine	14		
BARUCH ELRON și “lumea lui magică”	15		
”Maraton” pentru copii	16		
Excursie la Brăila	16		
Gusturi regăsite	16		
Nu ratați ziua de 21 septembrie!	16		
Proiecte culturale	16		
Keshet București	16		
Zile festive	16		
Prefațând o ediție specială dedicată celor 100 de ani ai Joint...	16		
Cum petrec copiii această vară?	16		
Site-ul JCC	16		
Programe de vacanță	16		
Tel Aviv: Conferința Păcii sub ploaie de rachete palestiniene	17		
O plimbare pe Dunăre	17		
Agenda deputatului și președintelui F.C.E.R.	17		
O întregă societate în doliu	18		
100 de ani de la începutul primului război mondial	18		
Reacții față de uciderea celor trei tineri israelieni	18		
Reamintirea lui AUREL MĂRCULESCU	19		
Mulțumiri	19		
CÂND TE DOARE CEEA CE IUBEȘTI	19		
Vizită la Comunitatea Evreiască din capitala Norvegiei	19		
Realismul prozatorului Carol Feldman	20		
„Dansatoarea de flamenco”	20		
”Lauder Reut Newsletter”	20		
2013/2014	20		
Dolphi Drimer despre	20		
„Dilema	20		
viitorului omenirii”	20		
Pianista Coral Solomon – începutul unei cariere	21		
Radu Gabrea, dincolo de cenzură	21		
Dintr-un paradis devastat de precipitări	21		
Către TOȚI IUBITORII DE MARE, MUNTE, DRUMETII	22		
Un an de muncă evreiască în slujba obștei	22		
C.S.I.E.R.	22		
Din istoria C.E.B.	22		
Revolțător discurs negaționist și de laudă a legionarismului la Mănăstirea Petru Vodă	23		
Ziua Tineretului sud-african, marcată la Complexul Educațional Lauder-Reut	23		
Provocările lumii contemporane	23		
The popular program Bereshit has reached the 8th edition	24		
The standing position of FICR against the resurrection attempts of the Legionary Movement	24		
A Lady of the Romanian Culture, pride of the Jewish Community from Romania	24		
Days when the history took a dramatic turn	24		
Israel in a pronounced shortage of image	24		
Commemorative journey	24		
A murit ȘLOMO LEIBOVICI-LAIȘ	25		
Pecetea „baionetei inteligente”	25		
Pe urmele înaintașilor	27		
Maria Banuș omagiată de Radio România	27		
Responsabilitate și emoție	27		
Zilele Goldfaden	27		
la Cinematecă	27		
”Rinocerii” lui Bob Wilson la Craiova	28		
Între inspirație și reflecție	28		
Tirania morților asupra viilor	28		